

1. Wprowadzenie do strategii rozwoju powiatu.

Planowanie i zarządzanie strategiczne rozwojem jednostek terytorialnych jest nowym zjawiskiem w Polsce w warunkach gospodarki rynkowej i trójszczeblowego samorządu terytorialnego. Planowanie strategiczne nie jest ustawowo narzuconym obowiązkiem. Przeważnie jest ono inicjatywą władzy lokalnej wynikającą z troski o jak najlepszą przyszłość gminy czy powiatu.

Planowanie to w warunkach samorządu terytorialnego ma charakter ciągły i niedomknięty w przyszłości. Ciągły charakter planowania polega na systematycznym nawiązywaniu kierunków rozwoju do zmian we wszelkich istotnych uwarunkowaniach wewnętrznych, jak i szeroko rozumianym otoczeniu danej jednostki. Strategia rozwoju jest dokumentem otwartym ze względu na możliwości aktualizacji oraz konkretyzowanie w przyszłości programów w niej zawartych.

Strategia zrównoważonego rozwoju jest demokratycznie uzgodnionym programem, zmierzającym do osiągnięcia najwyższego poziomu życia mieszkańców z poszanowaniem zasobów. Najważniejszą cechą tak opracowanej strategii jest integrowanie społeczeństwa i jego angażowanie w proces planowania. Oznacza to przyjęcie współodpowiedzialności za skutki wdrażania strategii. Tak opracowaną strategię rozwoju wyróżnia jednakowe traktowanie rozwoju społeczno – gospodarczego i ochrony zasobów, które go warunkują.

Strategia rozwoju powiatu kieleckiego jako dokument podlegać będzie analizie pod względem wewnętrznej spójności i zgodności z dążeniami do długofalowego i zrównoważonego rozwoju powiatu. Diagnoza ma służyć nie tylko identyfikowaniu potencjałów i zagrożeń ale również ma być informatorem o powiecie.

Analiza SWOT, czyli określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, służy do oceny wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych. Analiza SWOT opiera się na schemacie klasyfikacji dzielącym czynniki mające wpływ na aktualną i przyszłą pozycję powiatu. Pojawia się tu czynnik subiektywny, którego nie sposób uniknąć przez osoby, będące

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

przedstawicielami poszczególnych grup społeczeństwa powiatu oraz na poziomie opracowania przez *Zespół ds. przygotowania projektu Strategii rozwoju powiatu kieleckiego*. Elementy analizy SWOT będą uzupełniane i aktualizowane sukcesywnie, a co za tym idzie nowelizowane będą także zadania i programy do realizacji w przyszłości. Ważnym i szczególnie aktywnym obszarem planowania strategicznego rozwoju powiatu powinno być programowanie działań pod kątem kredytowania ich realizacji z funduszy UE i innych zewnętrznych źródeł finansowania.

2. Metodologia strategii rozwoju powiatu.

Strategia rozwoju jest dokumentem, który na przestrzeni lat podlegać będzie zmianom tzn. musi się dostosowywać i reagować na wszelkie zmiany w uwarunkowaniach zewnętrznych, w sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej państwa, jak również w wymaganiach UE, a szczególnie w obszarze pomocy świadczonej przez jej instytucje.

Strategia musi być dostosowywana do nowej sytuacji, w przeciwnym wypadku będzie znacząco odbiegać od realiów życia. W związku z tym konieczne jest zachowanie czynnika elastyczności, a dotyczy to przede wszystkim części diagnostycznej oraz programów operacyjnych.

Metoda jaka została zastosowana przy opracowaniu niniejszej strategii pozwala na dokonywanie zmian i poprawek w sposób czytelny. Nie jest to konstrukcja zamknięta i skończona, lecz ma charakter niedomknięty, aby umożliwić wpisanie zadań i programów, które nie znalazły się w niej w momencie konstruowania strategii.

Strategia rozwoju powiatu składa się z pięciu elementów:

1. Diagnozy aktualnego stanu.
2. Analiza SWOT i jej wyniki.
3. Hierarchiczny układ celów.
4. Elementy operacyjne: zadania, działania, projekty operacyjne.
5. Monitoring i zasady aktualizacji.

2.1. Diagnoza aktualnego stanu.

Diagnoza stanu jest relacją faktycznego stanu wybranych obszarów strategicznych ważnych dla rozwoju powiatu.

Za obszary ważne strategicznie uznane zostały:

- zasoby ludzkie,
- ochrona środowiska,
- rolnictwo,
- turystyka,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- komunikacja
- infrastruktura techniczna

Nad całością prac związanych z przygotowaniem dokumentu strategii czuwał powołany przez Zarząd Powiatu, *Zespół ds. przygotowania projektu „Strategii rozwoju powiatu kieleckiego”*. Poszczególne obszary strategii były opracowywane i konsultowane z merytorycznymi wydziałami Starostwa i jednostkami organizacyjnymi powiatu.

2.2. Analiza SWOT i jej wyniki.

Przeprowadzenie analizy SWOT było drugim etapem pracy nad strategią rozwoju powiatu. Analiza pozwoliła na dokonanie klasyfikacji zjawisk na szanse i zagrożenia oraz na wyłonienie potencjałów i problemów rozwojowych powiatu.

Mocne strony - *potencjały* to obszary, w których obecne działania są uważane za skuteczne w odniesieniu do aktualnych i przyszłych potrzeb, stosowane metody w realizacji są skuteczne, a mechanizmy koordynacji i zarządzania są właściwe. Jest to czynnik pozytywny z punktu widzenia możliwości rozwoju powiatu.

Słabe strony - *problemy* są obszarami występowania słabości w odniesieniu do obecnych i przyszłych potrzeb oraz przeszkód w wykorzystaniu potencjałów. To czynniki ograniczające możliwości rozwoju, na które bezpośredni wpływ ma nasz powiat.

Szanse to obszary, które mogą wspierać nasze przewidywane działania i mają korzystny wpływ na rozwój powiatu. To zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości rozwoju powiatu, ale występowanie tego zjawiska jest uwarunkowane czynnikami występującymi poza bezpośrednimi wpływami powiatu.

Zagrożenia są obszarami, które będą miały niekorzystny wpływ na rozwój powiatu. To zjawiska negatywne, biorąc pod uwagę możliwości rozwoju powiatu, a ich występowanie nie jest zależne od wpływów powiatu.

Analiza SWOT pozwala na wyznaczenie priorytetów. Jest ona niejako drogowskazem do dalszych działań, a także pozwala na właściwe określenie celów i metod ich realizacji.

2.3. Hierarchiczny układ celów.

Zidentyfikowanie rzeczywistych potrzeb społeczności powiatu oraz określenie oczekiwań jest przedmiotem dalszego rozwoju tworzenia strategii. W określeniu potrzeb i oczekiwań podstawowe znaczenie miały informacje zebrane od poszczególnych grup społecznych i zawodowych z terenu powiatu. Uzupełniające materiały wykorzystane do budowy zasadniczych celów pochodziły od powiatowych jednostek organizacyjnych, służb, inspekcji i straży. Na podstawie analizy zebranych informacji dotyczących potrzeb i oczekiwań możliwe było sformułowanie celu generalnego, celów warunkujących i odpowiadających im priorytetów oraz zaplanowanie działań, które pozwolą te cele osiągnąć. Podczas zbierania informacji została zastosowana jedna z socjologicznych metod badawczych – wywiad. Konieczne było sporządzenie odpowiednich ankiet, a następnie dokonanie analizy zebranych danych. Przy zastosowaniu tej metody zachowane zostały podstawowe wymogi tzn. wiarygodność i rzetelność.

Po dokonaniu analizy określono *misję* pełniącą nadrzędną funkcję strategii. Przy określeniu celu generalnego zachowana została zasada ogólności i jego aktualności, gdyż najdłużej zachowuje on niezmiennność. Dotyczy to także celów warunkujących, będących wyznacznikami celu generalnego.

Bardziej zmienny charakter wykazują zadania, w ramach których wdrażane będą programy operacyjne. Każdy z obszarów strategicznych ma swoje odzwierciedlenie w priorytetach. Natomiast każdy z priorytetów uzasadniony jest jednym lub kilkoma zadaniami, a te z kolei działaniami. Najniższy poziom stanowią programy operacyjne, będące opracowaniami konkretnych zadań do realnego wykonania.

2.4. Elementy operacyjne: zadania, działania i projekty operacyjne.

Formułowanie zadań i programów operacyjnych było jednym z końcowych etapów w procesie tworzenia dokumentu strategii. Określone zadania ściśle odpowiadają celom warunkującym.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

W tworzenie programów operacyjnych włączone zostały merytoryczne wydziały Starostwa Powiatowego.

Cały dokument strategii jest uporządkowany wg schematu „Piramida”.

2.5. Monitoring i zasady aktualizacji strategii.

Monitoring strategii oparty jest na stałej obserwacji zmian zachodzących w uwarunkowaniach zewnętrznych oraz ocenie poziomu wdrażania programów operacyjnych zawartych w strategii. Odbywa się on w dwóch poziomach, pierwszy dotyczy obserwacji zmian zachodzących w otoczeniu, drugi to ocena prawidłowości realizowania założonych wcześniej zadań.

Dokument strategii musi również podlegać aktualizacji, przy czym powinna się ona dokonywać w możliwie krótkich odstępach czasu. Jest ona

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

konieczna ze względu na możliwość występowania nieporozumień i niezgodności z bieżącą sytuacją zewnętrzną.

3. *Diagnoza aktualnego stanu powiatu kieleckiego.*

Materiał wykorzystany przy tworzeniu opracowania „Diagnoza stanu” stanowiły głównie dane udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny w Kielcach i informacje zawarte w zasobach internetowych. Ponadto uwzględniono materiały wewnętrzne opracowane przez wydziały Starostwa Powiatowego w Kielcach i powiatowe jednostki organizacyjne.

Powiat kielecki położony jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego na Wyżynie Środkowo- Małopolskiej. Powierzchnia jego wynosi 2249 km kw., co stanowi 19,3 % obszaru województwa. Obejmuje swym zasięgiem dziewiętnaście gmin: Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik będące jednocześnie ośrodkami miejskimi oraz Bieliny, Daleszyce, Górnio, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka- Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk. Powiat zamieszkuje 195 886 osób. Na 1 km przypada średnio 87,1 osób, a średnio w województwie 113,3 osób.

3.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

3.1.1. Warunki przyrodniczo-glebowe

Powiat kielecki położony jest na wyżynno-górzystym terenie w centralnej części województwa świętokrzyskiego. Charakteryzuje się wysoką lesistością, dużą zasobnością w różne kopaliny mineralne, surowszym klimatem i słabszymi glebami. Jest to także obszar źródłkowy i węzeł hydrograficzny naturalnego systemu wodnego całej północno-zachodniej Małopolski. Powiat kielecki cechuje silne zróżnicowanie rzeźby, która jest wynikiem złożonych procesów geologicznych tego rejonu. Niemal cały obszar Gór Świętokrzyskich z pasmem Łysogór i najwyższym szczytem Łysicy (612 m n.p.m.) położony jest na terenie powiatu kieleckiego za wyjątkiem północnych i wschodnich krańców sięgających

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

poza jego granice. Duże różnice wzniesień i morfologia terenu wpływają na odrębność klimatu lokalnego, gdyż obszar Gór Świętokrzyskich tworzy tzw. wyspę chłodu w regionie z najniższą średnią temperaturą w styczniu ($-4,5^{\circ}\text{C}$). Izotermy roczne wskazują, że średnie temperatury w obrębie Gór Świętokrzyskich wynoszą 6°C i są niższe o $1,5-2^{\circ}\text{C}$ niż w południowych i zachodnich krańcach powiatu. Pasma górskie otrzymuje również największą ilość opadów w regionie. Średnio roczna suma opadów wynosi w Nowej Słupi (około 870 mm), podczas gdy najmniej ich przypada na wschodnią część obszaru Niecki Nidziańskiej, leżącą w „cieniu opadowym” Gór Świętokrzyskich (około 570 mm w Staszowie). Na omawianym terenie dominują wiatry zachodnie i północno - zachodnie. Najczęściej występują wiatry słabe (o prędkości poniżej 5 m/sek.), które stanowią ponad 80% sumy wiejących wiatrów. Mikroklimat Gór Świętokrzyskich sprawia, iż nasłonecznienie jest słabsze niż w pozostałej części regionu i wynosi 5-6 godz. dziennie (w lecie trwa 9-9.5 godz., a w zimie 2-3 godz.).

Warunki klimatyczne i ich zmienność mają wpływ na wysokość plonowania roślin uprawnych i określone są jako warunki agroklimatyczne. Warunki te w regionie świętokrzyskim są zróżnicowane. Najmniej korzystne występują w obrębie Gór Świętokrzyskich (gminy: Nowa Słupia, Masłów, Bieliny, Bodzentyn, Górnio). W miarę przesuwania się w kierunku zachodnim są one korzystniejsze osiągając 10,2 w Łopusznie (w 15 punktowej skali), podczas gdy w Nowej Słupi tylko 4,2. Stosunki wodne gleb zależą przede wszystkim od ich składu chemicznego i budowy profilu oraz położenia i rzeźby terenu. Na omawianym terenie są one średnio korzystne, lecz terytorialnie zróżnicowane. Najkorzystniejsze stosunki wodne, gdzie występują relatywnie największe obszary optymalnie uwilgotnionych gleb, to tereny gmin: Nowej Słupi, Bodzentyna i Bielin. Największe niedobory wody zarówno okresowe, jak i stałe, występują na terenach gmin: Chęciny, Sitkówka-Nowiny, Morawica i Daleszyce. Na terytorium powiatu dominują gleby piaszczyste, będące w średniej i słabej kulturze rolnej. W obrębie Gór Świętokrzyskich, po stronie północno – wschodniej, występują gleby powstałe z lessów, podlegające procesom silnego ługowania (gminy: Bodzentyn, Nowa Słupia, Bieliny i Łągów). W części południowo - zachodniej, a szczególnie w okolicach Chęcin, z wapieni jurajskich wykształciły się płytkie, silnie szkieletowe rędziny, które z uwagi na fakt

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

położenia ich na znacznych spadkach podlegają procesom erozyjnym. Najlepsze warunki glebowe występują w gminach Bodzentyn i Nowa Słupia, gdzie około 40% gleb zaliczona jest do dobrych i bardzo dobrych. Względnie dobre gleby spotykamy na obszarach rędzinowych w obrębie gminy Miedziana Góra (zajmują one około 50% powierzchni gruntów ornych) oraz gminy Strawczyn (20% powierzchni gruntów ornych; kompleksy pszenne wadliwe). W pozostałej części rejonu gleby są słabszej jakości, zróżnicowane terytorialnie, od kompleksu żytniego bardzo dobrego i dobrego w gminach: Strawczyn, Pierzchnica, gdzie zajmują ponad 20% gruntów ornych, do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego w gminach: Sitkówka-Nowiny, Chęciny, Daleszyce, Łopuszno (przekraczają 60% gruntów ornych). Wysokość plonów na słabych glebach w większym stopniu niż na pozostałych zależy od ilości opadów atmosferycznych oraz nawożenia.

3.1.2. Walory turystyczne i agroturystyka

Powiat kielecki położony jest w krainie Gór Świętokrzyskich. Obszar ten ma charakter szczególny na geograficznej mapie Polski. Wyróżnia je wielka zmienność oraz bogactwo form ukształtowania terenu, będące odzwierciedleniem zróżnicowanej budowy geologicznej. Występują tu liczne złoża wartościowych kopalin, największe w Polsce środkowej kompleksy leśne z bogatą florą i fauną. W różnorodnych ekosystemach leśnych, łąkowych, bagienno-torfowych występują liczne stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową, będących ostoją zwierzyny i miejscem lęgowym ptaków. Bogactwo form przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości naukowo - dydaktycznej, krajobrazowej i turystycznej sprawiło, że w 1950 r. utworzono Świętokrzyski Park Narodowy, który swym zasięgiem obejmuje najcenniejsze obszary Gór Świętokrzyskich. Teren Parku jest podzielony na rezerваты ścisłe i częściowe. Mając również na uwadze szczególne wartości przyrodnicze, historyczno-kulturowe i krajobrazowe, ustanowiono w 1988r. Zespół Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich, w skład którego weszły następujące parki krajobrazowe wraz ze strefami ochronnymi obejmującymi część terytorium następujących gmin:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy - Strawczyn, Miedziana Góra, Zagnańsk, Mniów oraz Bliżyn i Suchedniów, leżący poza granicami powiatu.
- Sieradowski Park Krajobrazowy - Bodzentyn.
- Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy - Bieliny, Daleszyce, Górnio, Łagów, Pierzchnica i Raków.
- Jeleniowski Park Krajobrazowy - Łagów, Nowa Słupia.
- Zespół Parków Krajobrazowych Ponidzia z parkami:
 - Szaniecki Park Krajobrazowy, obejmujący w części gminę Chmielnik. Chmielnicko- Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu, ustanowiony rozporządzeniem nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29.09.1995 roku o powierzchni 56 999 ha położony w częściach obszarów gmin: Morawica, Pierzchnica, Chmielnik, Raków, Łagów,
 - Nadnidziański Park Krajobrazowy obejmujący w części gminę Chmielnik.
- Chęcińsko- Kielecki Park Krajobrazowy, utworzony w 1996r., który w sposób niepełny "zamyka" od południowego zachodu pierścień Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich wokół Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Granice Parku obejmują częściowo gminy: Chęciny, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny.

Parki krajobrazowe Gór Świętokrzyskich zajmują łącznie około 80 tys. ha powierzchni ze strefą ochronną o pow. ponad 84 tys. ha. O bogactwie i osobliwościach świata przyrody parków świadczy fakt, że na ich obszarze znajduje się 25 rezerwatów przyrody, 104 pomniki przyrody, 4 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, 23 użytki ekologiczne i wiele stanowisk dokumentacyjnych. Parki krajobrazowe stały się terenami turystyki specjalistycznej-kwalifikowanej (do której należą: wędkarstwo, kajakarstwo, jeździectwo, a także turystyka piesza, kolarska i motorowa) oraz wycieczek krajoznawczych. W Parkach Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich rekreację ułatwiają liczne znakowane szlaki turystyczne, miejscowości wypoczynkowe i powszechnie znane atrakcje turystyczne. Do najatrakcyjniejszych turystycznie rejonów powiatu m.in. należą:

- Pasma Klonowskie -Pasma Masłowskie -Łysogóry-Pasma Jeleniowskie;
- Pasma Pośłowickie -Pasma Zgórskie -okolica Jaskini Raj i Czerwonej Góry;

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- rejon Chęcín;
- Pasma Cisowsko-Orłowińskie;
- Oblęgorek i pasmo Oblęgorskie z rezerwatami przyrody: Barania Góra, Perzowa Góra z Kaplicą Św. Rozalii;
- okolica Kielc ze zbiornikiem w Cedzynie i Borkowie;
- rejon zbiornika Chańcza i inne.

Na terenie powiatu, na Górze Chełmowej w gminie Nowa Słupia znajduje się największy rezerwat modrzewia polskiego.

Unikalny klimat i niezwykle obiekty kulturalne zlokalizowane w Górach Świętokrzyskich sprawiają, iż region ten cieszy się niesłabnącą popularnością wśród turystów. Szczególną wartość przedstawiają zabytki sakralne, takie jak: zespół klasztorny Bernardynek w Świętej Katarzynie, zespół klasztorny Benedyktynów na Świętym Krzyżu, gołoborze, czyli rumowisko skalne oraz Muzeum Przyrodniczo -Leśne Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Na terenie Powiatu występuje wiele obiektów, które są atrakcjami turystycznymi o zasięgu ogólnopolskim:

- Najstarszy i najlepiej zachowany ośrodek kultu pogańskiego w pobliżu Łopuszna (wykopaliska z lat 800-600 p.n.e., narzędzia, ozdoby i naczynia, w tym popielnice, w których składano prochy zmarłych, cmentarzysko ciałopalne, potrójne wały z kamieni i ziemi, głązy związane z obserwacjami astronomicznymi itp.).
- Zamki (ruiny zamków), pałace (ruiny pałaców), rezydencje:
 - ruiny zamku z XIV w – Bodzentyn,
 - ruiny zamku z XV w – Rembów, gm. Raków,
 - ruiny zamku z XVII w – Maleszowa, gm. Pierzchnica,
 - ruiny zamku z XVII w- Podzamcze Piekoszowskie, gm. Piekoszów,
 - zamek z XIV w – Chęciny,
 - ruiny XIX w. zespołu pałacowego w parkowym otoczeniu w Lasocinie, gm. Łopuszno,
 - monumentalne ruiny magnackiej rezydencji w Krzyżtoporze, gm. Łagów,
 - rezydencja rodu Dobieckich z XIX w – Łopuszno.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.➤ **Klasztory:**

- zespół klasztorny Bernardynek – Św. Katarzyna,
- zespół klasztorny Franciszkanów XIV/XV w Chęciny,
- zespół klasztorny Bernardynów XVII w – Piotrkowice,
- zespół klasztorny Benedyktynów XII w- Św. Krzyż.

➤ **Osobliwości przyrody:**

- dąb Bartek, wiek 800-1200 lat,
- gołoborze – rumowisko skalne w Górach Świętokrzyskich,
- niedostępne bagna w okolicach Łopuszna i Gniezdziśk ,
- konstrukcje wzniesione przez bobry w lasach koło Ujn i Holendrów, gm. Pierzchnica,
- wąwóz Dule oraz strumienie znikające pod ziemią (ponory) lub wypływające spod niej (wywierzyska), gmina Łagów,
- wąwóz Prągowiec.

➤ **Muzea:**

- Zabytkowa zagroda Świętokrzyska – Punkt Etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej – Bodzentyn,
- Ośrodek Tradycji i Garncarstwa – Chałupki, gmina Morawica,
- Jaskinia Raj – Wystaw Zbiorów Geologicznych – Chęciny,
- Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego - Nowa Słupia,
- Muzeum H. Sienkiewicza – Oblęgorek, gmina Strawczyn,
- Muzeum Kowalstwa Artystycznego w Oblęgorku – Stanisław Moćko,
- Muzeum Regionalne Towarzystwa Ziemi Samsonowskiej, Samsonów, gmina Zagnańsk,
- Muzeum Misyjne Misjonarzy Oblatów NMP – Św. Krzyż,
- Park Etnograficzny- Tokarnia, gmina Chęciny.

W regionie Gór Świętokrzyskich istnieją znakomite warunki dla rozwoju ruchu krajoznawczego, poczynając od turystyki aktywnej, a kończąc na wciąż nie wykorzystanym sektorze turystyki biznesowej i konferencyjnej. Warto również zwrócić uwagę na rozwijający się intensywnie segment turystyki sezonowej, czyli turystyki zimowej. W powiecie kieleckim funkcjonuje obecnie kilka wyciągów narciarskich:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- Krajno – Zagórze, stok Sabat o długości ponad 700 m i szerokości 50 m, naśnieżony, oświetlony, wypożyczalnia sprzętu sportowego, szkoła narciarska, dobre warunki zakwaterowania i wyżywienia,
- Radostowa, północno- zachodnie zbocze góry Radostowej, trasa długości 600 m i różnicy poziomów 105 m o zróżnicowanej konfiguracji szerokości, oświetlony,
- Tumlin – Podgród, zbocze Góry Łajscowej (Wajsowa), długość zjazdu – 300 m, szerokość 50 m, różnica poziomów ok. 60 m, oświetlenie, ratrak, gastronomia, wypożyczalnia sprzętu sportowego,
- Ameliówka – Mąchocice, trasa długości 300 m, niewielka różnica poziomów, szerokość trasy 30 m, oświetlony, sztucznie zaśnieżany, punkty gastronomii.

Zainteresowanie uprawianiem turystyki aktywnej i wypoczynkowej stale rośnie, co wynika z obłożenia wyciągów narciarskich. W związku z tym zachodzi konieczność stworzenia odpowiednich warunków pobytowych włącznie z infrastrukturą techniczną, umożliwiającą uprawianie narciarstwa, saneczkarstwa zarówno profesjonalnie, jak i amatorsko, w ramach rekreacji i wypoczynku.

Mając na uwadze szeroko rozumianą ochronę ekologiczną atrakcyjnych terenów Gór Świętokrzyskich, władze 9 gmin: Bielin, Bodzentyna, Górna, Łagowa, Masłowa, Nowej Słupi, Zagnańska oraz 2 gmin spoza terenu powiatu - Łącznej i Waśniowa wraz z Dyrekcją Świętokrzyskiego Parku Narodowego utworzyły Związek Gmin Gór Świętokrzyskich. Chroniąc przyrodę oraz inwestując w usługi turystyczne (wyciągi narciarskie, ośrodki jazdy konnej, ośrodki wodne itp.) władze związku chcą wspólnie wyeksponować walory krajobrazowo-turystyczne tego terenu i udostępnić go turystom. W ostatnich latach następuje wzrost zainteresowania rozwojem turystyki wiejskiej, którego inicjatorem i koordynatorem są stowarzyszenia agroturystyczne, szczególnie wiodące i jednocześnie działające najdłużej, bo od 1996 roku:

- Śladkowskie Stowarzyszenie Agroturystyki i Turystyki „Dolina Sanicy”

Na terenie powiatu działają również :

- Stowarzyszenie Agroturystyczne Gminy Daleszyce „Żeremie”

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łagów
- Stowarzyszenie Agroturystyczne „Łysogóry” Nowa Słupia
- Świętokrzyskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Rozwoju i Promocji Turystycznej Gminy Nowa Słupia.
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Strawczyn XXI,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Gminy Strawczyn.

W 1999r. funkcjonowało w powiecie około 70 takich gospodarstw, a w 2000 r. było ich już 112 i zgłaszają się następne. Większość z nich powstała w gminach, w których są dogodne warunki, tzn. zbiorniki wodne, kompleksy leśne, wytyczone ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne do uprawiania turystyki aktywnej. Przez teren powiatu przebiega wiele kilometrów pieszych szlaków turystycznych o zróżnicowanym stopniu trudności. Wiodą one przez najciekawsze tereny powiatu:

1. Gołoszyce – Kuźniaki
2. Chęciny – Kielce
3. Kuźniaki – Pogorzałe
4. Chęciny – Łagów
5. Wąchock – Cedzyna
6. Wał Małacentowski – Kapliczka św. Mikołaja
7. Słupia Nowa - Łysiec
8. Starachowice – Łączna
9. Bliżyn – Zagnańsk
10. Łagów – Słupia Nowa
11. Szydłów – Widełki
12. Wierna Rzeka – Chęciny
13. Piekoszów – Zgórskie Góry
14. Słupia Nowa – Szczytniak
15. Oblęgorek – Barania Góra
16. Nowa Słupia- Chełmowa- Stara Słupia (-Grzegorzowice- poza granicą powiatu).

Na terenie powiatu wytyczono i oznakowano turystyczną trasę rowerową o długości 36 km. Od strony północnej trasa przebiega wzdłuż Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego po terenie pagórkowatym, od strony

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

południowej łagodnym terenem Padołu Strawczyńskiego. Na trasie znajduje się 5 odcinków terenowych o łącznej długości 10 740 m; pozostała część trasy przebiega drogami asfaltowymi o łącznej długości 25 260 m.

Gminy: Chmielnik, Pierzchnica, Daleszyce i Kielce podjęły inicjatywę budowy ścieżki rowerowej, łączącej agroturystyczną wieś Śladków Mały gm. Chmielnik z miastem Kielce. Trasa projektowanej ścieżki przebiegałaby przez obszary atrakcyjne zarówno pod względem turystycznym, krajobrazowym, jak i historycznym. Realizacja tego zamierzenia wpłynie w przyszłości na ożywienie ruchu turystycznego i agroturystycznego. Pobudzi aktywność mieszkańców i umożliwi szybszy rozwój mało znanych, a jednocześnie pięknych terenów.

Oferta turystyczna nie ogranicza się do noclegu i wyżywienia (standard), ale zapewnia możliwość aktywnego spędzenia czasu, jest coraz bardziej urozmaicona. Wyposażenie gospodarstw agroturystycznych dostosowane jest do wymagań gości. Turyści mogą wybierać pomiędzy surowymi warunkami a luksusowymi mieszkaniami z aneksem kuchennym, łazienką, sauną, prysznicem. Dbłość o turystów przejawia się także w aranżacji przestrzeni wokół domu, miejsca do wypoczynku oraz placów zabaw dla dzieci. Wiele gospodarstw poddało się dobrowolnie kategoryzacji, co stanowi gwarancję określonej jakości usług.

Wpływa to na poprawę produktu turystycznego, co w aspekcie integracji z Unią Europejską ma ogromne znaczenie. Dbłość o markę i najwyższą jakość oferowanych usług przyczynia się do stabilizacji rynku turystycznego i pozwala rozszerzać inwestycje na konkretne przedsięwzięcia. Powiat kielecki identyfikowany jest z Górami Świętokrzyskimi, co stanowi swoistą zachętę do tworzenia pakietu produktu turystycznego na bazie walorów krajoznawczych i kulturowych tego regionu. Stworzenie silnej marki stanowi gwarancję jakości i wysokiego standardu usług. Powiat kielecki dysponuje takimi atrakcjami turystycznymi, które zasługują na wyeksponowanie i powinny być odpowiednio spopularyzowane przy pomocy różnych form reklamy i promocji. Marketing w turystyce, to zespół czynności umożliwiających dostosowanie produkcji do potrzeb konsumentów, przy jednoczesnym aktywnym tworzeniu rynku dla tych potrzeb. Elementy reklamowe oraz projekt tworzenia silnych struktur dla

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

konkretnych produktów turystycznych kształtują jakość i służą podnoszeniu poziomu usług agroturystycznych i turystycznych.

Na terenie Powiatu szczególne miejsce zajmuje agroturystyka, która sama stanowi produkt turystyczny, a kilka ośrodków (Śladków Mały, Daleszyce, Łągów, Nowa Słupia) są marką, która funkcjonuje jako pełny pakiet turystyczny. Kryteria oceny jakości są szczegółowo opracowane, a opierają się na kategoryzacji i standaryzacji obiektów turystycznych i agroturystycznych. Biorąc pod uwagę szereg czynników, wpływających na poziom usług, takich jak: wyposażenie pomieszczeń dla gości, dostęp do kuchni, łazienki, aranżację przestrzeni wokół domu, nadaje się określoną kategorię gospodarstwu agroturystycznemu. W zależności od ocen poszczególnych elementów wpływających na warunki pobytu można uzyskać kategorie standardu, przy minimalnych wymogach kategoryzacji, kat. I, II, III (standard najwyższy). Klasyfikacja ułatwia turystyce korzystanie z materiałów informacyjnych oraz daje obraz jakości i zakresu oferowanych usług. System kategoryzacji jest dobrowolny; opinię wydaje się na wniosek właściciela gospodarstwa po wnikliwej kontroli uprawnionych w tym zakresie inspektorów. Przejrzyste zasady klasyfikacji stanowią gwarancję wiarygodności usługodawców i poziom świadczonych usług.

Wszystkie działania zmierzają do zaktywizowania zawodowego społeczeństwa wiejskiej, poprawy warunków socjalnych na wsi oraz powstania nowych miejsc pracy. Opracowanie strategiczne pozwoli wskazać te obszary działalności gospodarczej , które stanowią alternatywę dla rolniczego charakteru wsi. W tym aspekcie ważna jest świadomość ekologiczna, a także podnoszenie poziomu wiedzy dotyczącej produkcji i przetwarzania żywności. Na terenie powiatu powstają pierwsze gospodarstwa ekoturystyczne, które funkcjonują w oparciu o ekologię i bioróżnorodność. Starostwo Powiatowe, wychodząc naprzeciw potrzebom współczesnego rolnika, czyli usługodawcy prowadzącego gospodarstwo agro lub ekoturystyczne, opracowało plan działań i zadań, które pozwolą osiągnąć zamierzony cel, w tym przypadku zwiększenie zainteresowania mieszkańców wsi różnymi formami przedsiębiorczości, wzrost świadomości ekologicznej, powstanie nowych miejsc pracy poprzez: kursy, szkolenia, wyjazdy studyjne do wzorcowych obiektów z terenu powiatu.

Celem jednostek odpowiedzialnych za nasilenie ruchu krajoznawczego na obszarze 19 gmin jest konsekwentne dążenie do poprawy jakości produktu turystycznego, tworzenie ofert konkurencyjnych pod względem cenowym, pomoc w zakresie szkoleń osób mających bezpośredni kontakt z turystą i ułatwianie dostępu do informacji. Poprawa jakości produktu turystycznego w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na rekreację i wypoczynek rośnie, staje się zadaniem priorytetowym w opracowaniu strategicznym.

Na szczególną uwagę zasługuje wioska Śladków Mały (położona przy trasie Kielce-Tarnów, na terenie gminy Chmielnik), która jako pierwsza w Polsce została określona mianem wioski agroturystycznej. Wybrana i doposażona została przez Unię Europejską w programie PHARE-TOURIN II. To wspólne przedsięwzięcie lokalnej społeczności i władz samorządowych zaowocowało stworzeniem znakomitego produktu turystycznego, a także zapewnił dogodne warunki turystyki kwalifikowanej. Kilkanaście gospodarstw posiada znak jakości i kategorii, zgodne z wymogami Unii Europejskiej. Dzięki pracowitości mieszkańców tej wsi, pomocy Unii Europejskiej i różnym działaniom związku, wioska która nie miała znaczenia turystycznego uzyskuje znaczne dochody z turystyki przez cały rok. Odbywają się tam nawet konferencje i seminaria. Gospodarstwa agroturystyczne występują również w gminach Daleszyce, Chęciny, Raków, Bodzentyn, Pierzchnica, Morawica, Łopuszno, Łągów, Masłów, Nowa Słupia i Strawczyn.

Na terenie powiatu kieleckiego sprawnie funkcjonują schroniska młodzieżowe przystosowane do obsługi turystów. Zlokalizowane są w szczególnie atrakcyjnych miejscach:

- schronisko w Mąchocicach Scholasterii (gmina Masłów), kat.I, 47 miejsc noclegowych,
- schronisko w Nowej Słupi, kat. II, 53 miejsc noclegowych,
- schronisko w Świętej Katarzynie (gmina Bodzentyn), kat. II, 28 miejsc noclegowych,
- schronisko w Łagowie, kat. II, 45 miejsc noclegowych,
- schronisko w Chęcinach (schronisko sezonowe), kat.II, 60 miejsc noclegowych,

- schronisko w Strawczynie (schronisko sezonowe), kat. II, 45 miejsc noclegowych.

Ich sieć jest optymalna i wystarczająca w sytuacji, gdy w ostatnich latach spada zapotrzebowanie na usługi schronisk. Schroniska szkolne służą dzieciom i młodzieży uczącej się jako baza noclegowa, rekreacyjna i dydaktyczna. Mogą z nich korzystać także dorośli , jeśli odpowiadają im warunki pobytu. Od kilku lat podobnie jak w całej branży turystycznej zmniejsza się ilość turystów, tj. wycieczek szkolnych, obozów wędrownych, zimowisk, a także turystów indywidualnych. Pozytywnym jest fakt funkcjonowania schronisk w ramach jednego zespołu od roku 1996, początkowo w ramach województwa, a od roku 2000 jako zespołu powiatu kieleckiego.

Schroniska w tych latach dzięki dysponowaniu własnymi dochodami są samowystarczalne w zakresie utrzymania, pokrywania bieżących opłat eksploatacyjnych. Ponadto corocznie wykonywane są drobne remonty, bieżące naprawy , częściowe zakupy i wymiana sprzętu. Dzięki takiej sytuacji baza, wyposażenie i estetyka obiektów ulega stałej poprawie i należy podkreślić fakt, że na tle innych schronisk w POLSCE nasze placówki prezentują się bardzo korzystnie, o czym świadczą wpisy turystów w księgach pamiątkowych schronisk.

SSM Mąchocice-Scholasteria: Schronisko mieści się w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego. Lokalizacja zapewnia doskonałą bazę wypadową do zwiedzania Gór Świętokrzyskich. Obecnie schronisko dysponuje 47 miejscami noclegowymi w 2-, 3-, 4- osobowych pokojach. Schronisko jest wyposażone w nowy sprzęt audiowizualny i sportowy oraz w nowe meble. Infrastruktura wokół obiektu umożliwia korzystanie z boisk, miejsc na ognisko oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych. W okresie ferii i wakacji istnieje możliwość organizowania stałego wypoczynku.

SSM Nowa Słupia: Schronisko jako jedyne w powiecie istnieje we własnym lokalu, który był zbudowany w roku 1938 jako wzorzec według, którego miały powstawać inne osiedla wycieczkowe szkolne. Budynek drewniany położony na skraju Świętokrzyskiego Parku Narodowego posiada aktualnie 53 miejsca noclegowe. Mimo upływu lat prezentuje się bardzo dobrze dzięki wieloletnim staraniom o jego stan i wyposażenie. Jest ogólnopolskim symbolem

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

tworzenia bazy turystycznej dla młodzieży uczącej się jeszcze przed II wojną światową i dlatego też powinno być szczególnie traktowane.

SSM Św. Katarzyna: Schronisko mieści się w pomieszczeniach wypożyczonych od Szkoły Podstawowej. Przez wiele lat posiadało 46 miejsc. Od początku 2000 r. na potrzeby szkoły została oddana sala 18-osobowa i aktualnie schronisko liczy 28 miejsc noclegowych. Takie zmniejszenie liczby miejsc jest zjawiskiem negatywnym, gdyż schronisko nie może oferować miejsc dla wycieczek autokarowych. Należy czynić starania o zwiększenie liczby miejsc i uporządkowanie zasad funkcjonowania schroniska.

SSM Łagów: Schronisko mieści się w wydzielonej części budynku Szkoły Podstawowej. Posiada 45 miejsc. Ma tradycję pobytu grup rodzinnych. Jego dalsze istnienie jest bardzo uzasadnione w tej części powiatu.

Schroniska sezonowe:

SSM Chęciny: Schronisko mieści się w budynku internatu Zespołu Szkół Ponadpodstawowych. Liczy 60 miejsc. Ze względu na lokalizację, jego wykorzystanie w ostatnich latach jest bardzo duże. Uzasadnione jest zatem przekształcenie go w schronisko stałe całoroczne. Wykonano już wszystkie prace adaptacyjne i przystosowawcze w tym kierunku.

SSM Strawczyn: Schronisko położone jest w miejscowości, w której urodził się Stefan Żeromski, w środkowej części województwa świętokrzyskiego. Tu w najbliższej okolicy znajdują się znane zabytki historyczne, jak Muzeum Henryka Sienkiewicza z zespołem parkowym i Galeria Kowalstwa Artystycznego w Oblęgorku, zabytkowe Kościoły i Zbór Ariański w Chełmcach i Strawczynie, miejsce narodzin Stefana Żeromskiego w Strawczynie, dąb Bartek, ruiny huty w Samsonowie, ruiny pieca hutniczego w Kuźniakach i Młyn w Bugaju. Schronisko działa od 1977 r. Posiada 45 miejsc noclegowych w 7 pomieszczeniach.

Ze względu na atrakcyjne położenie jego utrzymanie i powiększenie oraz powołanie stałej placówki jest ze wszech miar wskazane. Schronisko w przyszłości wymaga przeprowadzenia kapitalnego remontu. Planowana jest wymiana okien, drzwi, podłóg i instalacji co; zakup nowej pościeli, tapczanów, doposażenie świetlicy.

Władze gminy Strawczyn zabiegają o budowę kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Strawczynku (park wodny, stadion sportowy, korty tenisowe, boiska,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej, hala gimnastyczna oraz obiekty towarzyszące) na obszarze 5,39 ha, z którego mogliby korzystać również turyści.

3.1.3. Lasy

Lasy i grunty leśne zajmują 34,5 % ogólnej powierzchni powiatu. Wskaźnik ten jest wyższy od przeciętnej lesistości województwa świętokrzyskiego wynoszącej 26,8 % i kraju – 28,3 % (średnia europejska – 32 %, przy czym dla Unii Europejskiej wskaźnik lesistości wynosi 42 %).

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w powiecie wynosi 77 628 ha, w tym lasy stanowiące własność Skarbu Państwa – 60 833 ha (78,4 % - zob. tab. 1), zarządzane głównie przez jednostkę organizacyjną „Lasy Państwowe” i nadzorowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu oraz zarządzane przez nadleśnictwa, wchodzące w jej skład.

Na terenie powiatu kieleckiego „Lasami Państwowymi” administruje 10 nadleśnictw spośród 23, których zasięgiem działania obejmuje RDLP w Radomiu.

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa obejmują powierzchnię 16 795 ha (21,6 % całej powierzchni leśnej). Właścicielami tych lasów są głównie osoby prywatne, wspólnoty gruntowo - leśne i spółdzielnie produkcyjne.

Elementem kształtującym las i stanowiącym przyrodniczą podstawę produkcji leśnej jest siedlisko. Typowe dla sosny, która dominuje i zajmuje około 75 % powierzchni są siedliska borowe, które stanowią ponad 50 %. Znacznie żyźniejsze, lasowe i olsy zajmujące mniej niż 50 %. Na tych siedliskach występuje m.in. jodła, dąb, buk, świerk i jesion.

Tabela 1. LASY I GRUNTY LEŚNE W POWIECIE KIELECKIM.

Gmina	Powierzchnia ogólna	Lasy i grunty leśne			Lesistość (w %)
		razem	stanowiące	nie stanowiące	
			własność Skarbu Państwa	własności Skarbu Państwa	
w hektarach					
Bieliny	8 809	2 670	1 922	748	30,3
Bodzentyn	16 032	7 366	7 177	189	45,9

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Chęciny	12 757	2 746	1 361	1 385	21,5
Chmielnik	14 287	2 555	1 434	1 121	17,9
Daleszyce	22 218	12 807	11 272	1 535	57,6
Górno	8 331	979	810	169	11,8
Łagów	11 303	3 172	2 741	431	28,1
Łopuszno	17 681	7 392	6 061	1 331	41,8
Masłów	8 627	3 232	2 643	589	37,5
Miedziana G.	7 084	3 000	2 726	274	42,3
Mniów	9 527	2 528	1 297	1 231	26,5
Morawica	14 045	3 711	2 344	1 367	26,4
Nowa Słupia	8 594	2 072	1 918	154	24,1
Piekoszów	10 248	1 597	284	1 313	15,6
Pierzchnica	10 046	2 274	1 417	857	22,6
Raków	19 522	8 534	5 917	2 617	43,7
Sitkówka - N.	4 576	1 836	1 703	133	40,1
Strawczyn	8 626	1 774	816	958	20,6
Zagnańsk	12 437	7 383	6 990	393	59,4
Powiat kielecki	224 750	77 628	60 833	16 795	34,5

W ostatnich siedmiu latach pod nadzorem urzędu rejonowego, a obecnie powiatu kieleckiego, zalesiono około 390 ha gruntów niepaństwowych, przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do zalesiania. Najwięcej zalesiono na terenach gmin: Morawica, Łopuszno, Daleszyce, Pierzchnica i Chmielnik oraz mniejsze ilości w gminach Łagów, Nowa Słupia, Bodzentyn, Bieliny, Strawczyn i Piekoszów.

Mimo, że powierzchnia leśna wzrasta, to jednak zainteresowanie zalesianiem w terenie jest na ogół słabe.

Dużą szansę w zakresie zalesiania gruntów daje ustawa z 8 czerwca 2001 r o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesiania (poz.764). Zgodnie z tą ustawą, starosta po zasięgnięciu opinii właściwego nadleśniczego oraz w uzgodnieniu z wójtami (burmistrzami), Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, rokrocznie, określa ogólną powierzchnię gruntów rolnych, które w danym roku mogą być przeznaczone do zalesienia na obszarze powiatu (roczny limit

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

zalesienia). Grunt rolny, gospodarstwo rolne lub jego część może być przeznaczony do zalesienia, jeżeli spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków, a więc jest:

- gruntem klasy VI lub V,
- położony na stoku o średnim nachyleniu powyżej 15 proc.,
- okresowo zalewany,
- gruntem zdegradowanym.

Łączna powierzchnia gruntu przeznaczonego do zalesienia nie może być mniejsza niż 0,4 ha i nie może przekraczać 30 hektarów. Właściciel gruntu, który będzie prowadził uprawę leśną, będzie miał prawo do miesięcznego ekwiwalentu za wyłączenie gruntu z upraw rolnych i prowadzenie uprawy leśnej. Ekwiwalent ten będzie otrzymywał do czasu nabycia prawa do emerytury lub renty, nie dłużej niż przez 20 lat.

3.1.4 Zasoby wodne

3.1.4.1 Wody powierzchniowe

Na terenie powiatu znajdują się całkowite lub częściowe zlewnie takich rzek jak:

- Czarna Nida	- lewobrzeżny dopływ Nidy o długości 63,8 km i powierzchni zlewni 1224,1 km ²
- Lubrzanka	- prawobrzeżny dopływ Czarnej Nidy o długości 33,6 km i powierzchni zlewni 252,6 km ²
- Bobrza	- główny prawobrzeżny dopływ Czarnej Nidy o długości 48,9 km i powierzchni zlewni 378,9 km ²
- Psarka	- prawobrzeżny dopływ Świśliny o długości 20,5 km i powierzchni zlewni 89,2 km ²
- Pokrzywianka	- prawobrzeżny dopływ Świśliny o długości 25,6 km i powierzchni zlewni 215,2 km ²
- Czarna Staszowska	- lewobrzeżny dopływ górnej Wisły o długości 61,0 km obejmuje zlewnię o powierzchni 1358,6 km ²
- Wschodnia	- prawobrzeżny dopływ rzeki Czarnej Staszowskiej o długości 48,5 km i powierzchni zlewni 680,3 km ²
- Łagowica	- lewobrzeżny dopływ Czarnej Staszowskiej o długości 29,3 km i powierzchni zlewni 197,3 km ²
- Łososina	- prawobrzeżny dopływ Nidy o długości 37,5 km i powierzchni zlewni 313,8 km ²

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

W Górach Świętokrzyskich biorą początek prawie wszystkie rzeki województwa świętokrzyskiego będące lewobrzeżnymi dopływami rzeki Wisły. Mają one charakter rzek podgórskich i górskich. Charakteryzują się dużymi spadkami i wahaniami stanów wody w zależności od warunków atmosferycznych. W czasie gwałtownych wezbrań, szkody spowodowane przez płynące wody mogą być znaczne, mimo iż wezbrania są krótkotrwałe.

Taki charakter rzek potwierdza powódź z lipca 2001 r.

Wody powierzchniowe gromadzone są w naturalnych lub sztucznych zbiornikach wodnych, których lokalizację pokazano na rysunku 3. Największe z nich to:

- Chańcza na rzece Czarnej Staszowskiej - 340,0 ha
- Cedzyna na rzece Lubrzance - 64,0 ha
- Borków na rzece Belniance - 35,7 ha
- Bolmin na rzece Hutce - 13,1 ha
- Wojciechów na rzece Pierzchniance - 10,9 ha
- Andrzejówka na cieku Andrzejówka - 2,3 ha
- Borowa Góra na cieku od Borowej Góry - 1,65 ha
- Ciekoty na cieku od Św. Katarzyny - 1,5 ha
- Zachełmie na rzece Bobrzy - 1,3 ha.

Wszystkie zbiorniki wyrównują przepływy w rzekach, zmniejszają nieużyteczne odpływy wód. Mają one charakter wielofunkcyjny, spełniając rolę retencyjną, rekreacyjną i w niewielkim stopniu przeciwpowodziową. Ich ilość i pojemność nie zapewnia dostatecznej retencji wody. W stosunku do całkowitego odpływu woda w istniejących zbiornikach gromadzona jest zaledwie w około 4 %. Na omawianym terenie funkcję retencyjną pełnią również istniejące stawy rybne o łącznej powierzchni lustra wody 258,93 ha. Największe obiekty stawowe to: „Maleszowa” w gminie Pierzchnica o powierzchni 74,5 ha i „Fryszarka” w gminie Łopuszno - 35,07 ha oraz kompleks w Śladkowie Małym – 27,6 ha.

Do poprawy retencji przyczynia się także spiętrzona za pomocą urządzeń hydrotechnicznych woda w rzekach i rowach melioracyjnych. W powiecie istnieje około 20 000 ha powierzchni zmeliorowanych użytków rolnych. Eksploatacją urządzeń melioracyjnych zajmują się spółki wodne.

Wody powierzchniowe wykorzystywane są do celów:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- rolniczych i leśnych (stawy rybne, nawodnienia łąk i szkółek leśnych),
- energetycznych (produkcja energii elektrycznej – małe elektrownie wodne),
- komunalnych (ujęcie brzegowe w Rudkach z rzeki Pokrzywianki dla potrzeb wodociągu w Rudkach – Os. Górne i wsi Cząstków Nowy – przewidziane do likwidacji w roku bieżącym).

3.1.4.2 Wody podziemne

Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę ludności i przemysłu (głównie wymagającego wód wysokiej jakości). W Polsce ok. 65 % ludności korzysta z wód podziemnych do picia i na potrzeby gospodarcze. Utwory starszego paleozoiku w obrębie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich wykształcone w postaci osadów piaskowcowo-ilasto-mułowcowych są praktycznie bezwodne. Obok obszarów bezwodnych istnieją obszary zasobne w wodę o wysokiej jakości.

Zdecydowana większość wód podziemnych na terenie obecnego powiatu kieleckiego nadaje się bezpośrednio lub po prostym uzdatnieniu do picia i na potrzeby gospodarcze. Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), które w całości lub w części znajdują się w granicach powiatu kieleckiego to:

- Kielce o pow. 42 km² i zasobach dyspozycyjnych 1600 m³/h;
- Zagnańsk o pow. 334 km² i zasobach dyspozycyjnych 2 000 m³/h;
- Gałęzice-Bolechowice-Borków o pow. 103 km² i zasobach dyspozycyjnych 1792 m³/h.
- Bodzentyn o pow. 52 km² i zasobach dyspozycyjnych 500 m³/h.
- Ujęcie komunalne w Zreczu -Kaczorów gmina Chmielnik stanowiącego współwłasność gmin Busko i Chmielnik dla potrzeb wodociągu grupowego „Busko-Chmielnik” o zasobach dyspozycyjnych: 600,0m³/h.

Łączne zasoby tych zbiorników wynoszą 6492 m³/h.

Wody podziemne zasilane są przez opady atmosferyczne bezpośrednio na licznych wychodniach utworów wodonośnych lub pośrednio poprzez warstwy przepuszczalne lub półprzepuszczalne.

3.1.5 Stan zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego.

3.1.5.1 Ochrona powietrza

Na terenie powiatu do najbardziej rozwiniętych należy przemysł cementowo – wapienniczy, mający zasadnicze znaczenie dla stanu czystości powietrza atmosferycznego. Głównie zlokalizowany jest on na terenie gminy Sitkówka-Nowiny. Głównymi zakładami, emitującymi zanieczyszczenia do powietrza są: Zakłady Przemysłu Wapienniczego „Truskawica”, Cementownia „Nowiny”, Kieleckie Zakłady Przemysłu Wapienniczego w Miedziance, Kieleckie Kopalnie Kwarcytu w Wiśniówce. Są to Zakłady zaliczane do szczególnie uciążliwych dla środowiska. Warunki korzystania ze środowiska dla tych Zakładów określa wojewoda. Spośród innych wymienić należy: MAKADAM Wytwórnia Mas Bitumicznych w Celinach, Przedsiębiorstwo Państwowe Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych – Kopalnia „Józefka” w Górnio, Zakład Przemysłu Drzewnego POLMAIK w Zagnańsku.

Na terenie wszystkich gmin powiatu eksploatowane są lokalne kotłownie dostarczające ciepło do obiektów użyteczności publicznej, które opalane są paliwem stałym. W ramach modernizacji znaczną ich liczbę już zamieniono lub planuje się do zamiany z paliwa stałego na bardziej ekologiczne, którym jest gaz lub olej opałowy. Wymiana paliwa na mniej uciążliwe dla środowiska powinna w pierwszej kolejności następować na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, parków krajobrazowych, ich otulin, obszarach chronionego krajobrazu oraz w miejscowościach wypoczynkowych.

Na stan czystości powietrza duży wpływ, coraz częściej identyfikowany, mają źródła ciepła budynków indywidualnych. W indywidualnych kotłowniach prywatnych domów procesy spalania nie podlegają żadnej kontroli. Często do spalania przeznaczane są różnego rodzaju odpady. Niskie temperatury spalania oraz niekontrolowane ilości dostarczanego do procesu tlenu powodują uwalnianie się substancji szkodliwych, w tym kancerogennego benzoαpirenu.

3.1.5.2 Ochrona wód

Podstawowym warunkiem, decydującym o przydatności i możliwości wykorzystania wody zarówno powierzchniowej jak i podziemnej, jest jej czystość. Stan czystości wód powierzchniowych oceniany jest wg trzystopniowej klasyfikacji śródlądowych wód powierzchniowych wraz z normami dopuszczalnymi wskaźników zanieczyszczeń, ustanowionymi rozporządzeniem resortowego ministra. Na podstawie badań przeprowadzonych w 2000 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, stan czystości wód rzek powiatu według klasyfikacji ogólnej przedstawiał się następująco:

- klasa I (wody nadające się do zaopatrzenia ludności w wodę do picia, zaopatrzenia zakładów wymagających wody o jakości wody pitnej oraz bytowania w warunkach naturalnych ryb łososiowatych) - *żadna rzeka nie osiągnęła I klasy czystości wód,*
- klasa II (wody nadające się do bytowania w warunkach naturalnych innych ryb niż łososiowate) – do tej klasy czystości zakwalifikowana została rzeka Łososina
- klasa III (wody nadające się do zaopatrzenia zakładów innych niż zakłady wymagające wody o jakości wody do picia oraz nawadniania terenów rolniczych) - *w tej klasie znalazły się: Czarna Nida od źródeł na długości 21 km, Bobrza od źródeł na długości 18,4 km, Lubrzanka na całej długości, Pokrzywianka od km 0,7 do ujścia do rzeki Świśliny, Świślina na całej długości, Czarna Staszowska od źródeł na długości 20,8 km, Psarka od źródeł na długości 11,80 km, Wschodnia na odcinku od kilometra 20+500 do 9+600,*
- klasa NON (nie odpowiada normom) - *do niej zakwalifikowano: Czarną Nidę od km 21,0 do połączenia z rzeką Białą Nidą, Bobrzę od km 18,4 do ujścia do rzeki Czarna Nida, Psarkę na długości 8,70 km do ujścia do Świśliny, Pokrzywiankę od źródeł do km 0,7, Łagowicę na całej długości, Wschodnią od źródeł na odcinku 28,5 km*

Stan czystości rzek pokazano na rysunku nr 3. Na utrzymujący się zły stan czystości rzek wpłynęły głównie zanieczyszczenia bakteriologiczne i azotyny.

Zanieczyszczenie rzek powodują odprowadzane do nich nie oczyszczone lub niewłaściwie oczyszczone ścieki. Na terenie powiatu funkcjonuje 16 gminnych oczyszczalni w: Mniowie, Łopusznie, Bartkowie, Bodzentynie, Świętej

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Katarzynie, Nowej Słupi, Rudkach, Bielinach, Leszczynach, Łagowie, Rakowie, Pierzchnicy, Chmielniku, Morawicy, Strawczynie, Daleszycach i Radkowicach dla Chęcín. Zlokalizowana na terenie gminy Sitkówka-Nowiny komunalna oczyszczalnia ścieków dla m. Kielc obsługuje również tę gminę. W budowie są oczyszczalnie: w Piekoszowie, Barczy gm. Zagnańsk, Szczecnie gm. Daleszyce. Na etapie projektowania są oczyszczalnie w miejscowościach: Umer gm. Zagnańsk, Cedzyna dla Górna, Piotrkowice i Kostomłoty II. Niestety, nie wszystkie oczyszczalnie oczyszczają ścieki w należyтым stopniu i dotrzymują określonych parametrów odprowadzanych ścieków. Bardzo dużym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych są w dalszym ciągu ścieki odprowadzane bez oczyszczania z gospodarstw indywidualnych w miejscowościach nie skanalizowanych. Ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych są zagniłe i obciążone dużym ładunkiem zanieczyszczeń, a po wybraniu ze zbiorników znaczna ich część trafia w miejsca przypadkowe np. ciekłi wodne, rowy przydrożne, pola czy lasy. Również, tzw. zanieczyszczenia obszarowe związane ze stosowaniem nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe gromadzenie odpadów, na skutek wypłukiwania z nich zanieczyszczeń przez opady atmosferyczne, stanowi duże zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Innym ważnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych są ścieki deszczowe, które spłukując powierzchnie dopływają do odbiorników wraz z niesionymi zanieczyszczeniami. Nie bez znaczenia są zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, pochodzącymi z transportu, magazynowania i dystrybucji paliw. Każda z nowobudowanych stacji paliw posiada urządzenia do podczyszczania ścieków deszczowych. Właściwa eksploatacja zainstalowanych urządzeń będzie miała decydujący wpływ na ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych, a prowadzony monitoring umożliwi wczesne wykrycie zagrożenia.

Szczególnej ochrony wymagają zasoby wód podziemnych, które są głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Dla niektórych istniejących na terenie powiatu nierównomiernie rozmieszczonych głównych zbiorników wód podziemnych brak jest opracowanych dokumentacji hydrogeologicznych. Dokumentacje takie zostały już sporządzone m. in. dla

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

rejonu Kielc i Bodzentyna. Opracowania te mają charakter ochronny, ujmują zakres ochrony wód i wyznaczają strefy ochronne (obszary najwyższej ochrony - ONO i obszary wysokiej ochrony - OWO).

Drugim elementem związanym z tymi opracowaniami jest udokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w głównych zbiornikach wód podziemnych. Brak takiej dokumentacji uniemożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami wód, w tym określenie możliwości przekazywania nadwyżek wód z obszarów, gdzie one występują, do rejonów deficytowych.

Konieczność ochrony wód podziemnych spowodowała powstanie tzw. monitoringu lokalnego. Ma on na celu m. in. rozpoznanie i śledzenie w oznaczonych stałych punktach wpływu stwierdzonych lub potencjalnych ognisk zanieczyszczeń na jakość wód podziemnych. Według opracowanej przez PIOŚ w 1995 r. klasyfikacji jakości wód podziemnych, w 1999 roku w 13 punktach (studnie wiercone i kopane) występowała woda klasy Ib (wysokiej jakości), w 3 punktach klasy II (średniej jakości), w 8 punktach klasy III (niskiej jakości). Na podstawie danych można stwierdzić, że wody wysokiej jakości związane są ze studniami głębinowymi poziomu dewońskiego i triasowego. Wody, nie spełniające nawet wymogów określonych dla klasy III, są traktowane jako pozaklasowe. Ogólnie można przyjąć, że wody klas Ia i Ib nadają się do konsumpcji bez uzdatniania, wody klasy II wymagają tylko uzdatniania prostego, natomiast uzdatnianie wód klasy III jest już skomplikowane.

Ograniczone zasoby i występujące zanieczyszczenia wymuszają konieczność racjonalnej gospodarki wodami podziemnymi. Szczególną ochroną przed zanieczyszczeniami zbiorników wód podziemnych należy otoczyć tereny nad zbiornikami by wykluczyć możliwość zanieczyszczenia tych wód.

Badania kontrolne zbiorników wód powierzchniowych przeprowadzone w 2000 roku wykazały, że w porównaniu z rokiem 1999 w większości z nich jakość wód nie uległa zmianie. Wody pozaklasowe występują w zbiorniku Chańcza. Pogorszyła się jakość wody w zbiorniku Wojciechów z III klasy do non. Poprawił się stan czystości wód w zbiorniku Borków z non do III klasy. Zbiornik ten uległ zniszczeniu w czasie powodzi, która wystąpiła w lipcu 2001 roku.

3.1.5.3. Ochrona powierzchni ziemi.

Najpoważniejsze problemy stwarza niezadawalający stan gospodarki odpadami komunalnymi. Odpadami są zużyte przedmioty oraz substancje ciekłe powstające w związku z bytowaniem człowieka lub działalnością gospodarczą, nieprzydatne i uciążliwe dla środowiska. Wszystkie odpady nieselektywnie gromadzone, będące mieszaniną różnorodnych pozostałości, często zakażone mikroorganizmami chorobotwórczymi, stanowią zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi. Składniki zawarte w odpadach komunalnych, głównie organiczne, ulegają przemianom biochemicznym i oddziałują na środowisko poprzez produkty rozkładu: dwutlenek węgla, amoniak, siarkowodór, metan, azotany, azotyny, siarczany itp. które stwarzają możliwość skażenia powietrza, wód gruntowych i powierzchniowych. Tylko prawidłowo zorganizowana gospodarka odpadami może ograniczyć ujemny ich wpływ. Podstawowe jej elementy to: odpowiednio urządzone miejsca składowania odpadów, segregacja odpadów u źródła, likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”.

Większość gmin powiatu nie posiada własnych wysypisk. Trzydzieści z dziewiętnastu gmin odwozi swoje odpady na wysypisko w Promniku, w gminie Strawczyn. Wysypisko to o powierzchni 5,4 ha obsługuje miasto Kielce i następujące gminy powiatu: Strawczyn, Piekoszów, Bodzentyn, Morawica, Chęciny, Miedzianą Górę, Zagnańsk, Masłów, Sitkówkę-Nowiny, Daleszyce, Mniów, Górno i częściowo Pierzchnicę. Odpady z gminy Łagów odwożone są na wysypisko w Janiku koło Ostrowca Świętokrzyskiego, zaś z gminy Nowa Słupia do Janika i Promnika.. Zlikwidowane powinny być nielegalne wysypiska funkcjonujące w Rakowie, Bielinach, Łopusznie i Chmielniku (stare).

Na terenie każdej gminy jest coraz więcej ustawionych pojemników na odpady komunalne w miejscach ogólnie dostępnych. Ich wywozem na wysypiska zajmują się różne jednostki organizacyjne. Nie wszystkie jednak odpady pochodzące z gospodarstw domowych trafiają do kontenerów. Zdarzają się przypadki, że odpady z gospodarstw domowych trafiają w miejsca przypadkowe, zasypywane są nimi zagłębienia terenowe, tereny leśne, a nawet rowy przydrożne. Miejsca publiczne zaśmiecanie są często z powodu braku koszy na śmieci, lub ich nie opróżniania przez odpowiedzialne służby. Problem ten nabiera szczególnego

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

znaczenia w okresie letnim, kiedy nad istniejące zbiorniki wodne w dni wolne od pracy ściągają tłumy wczasowiczów.

W związku z istotnymi trudnościami w lokalizacji nowych składowisk odpadów coraz ważniejsza staje się selektywna zbiórka odpadów, skutkująca minimalizacją ilości odpadów. W wyniku jej wprowadzania, ograniczeniu ulegnie objętość odpadów, co da szansę dłuższego eksploataowania istniejących składowisk oraz stworzy możliwość wykorzystywania odpadów jako surowców wtórnych w procesach produkcyjnych. Coraz więcej gmin wprowadza oddzielne kontenery przeznaczone do gromadzenia stłuczki szklanej, opakowań z tworzyw sztucznych, czy makulatury. W gminie Chmielnik, w miejscowości Przededworze zrealizowane zostało międzygminne składowisko odpadów komunalnych. W miesiącu wrześniu 2001 roku składowisko zostało oddane do eksploatacji. Zgodnie z projektem i zawartym porozumieniem między gminą Chmielnik i Pierzchnica przewidziane ono było do obsługi mieszkańców tych dwóch gmin. Obowiązek wprowadzania selektywnej zbiórki odpadów skutkował będzie ograniczeniem ilości odpadów deponowanych na składowisku, a tym samym będzie dawał możliwości odbioru odpadów pochodzących z terenu innych, zainteresowanych gmin powiatu. Z analizy odległości składowiska w Przededworzu z siedzibami gmin na terenie powiatu wynika, że z Przededworzem jest korzystniejsze połączenie komunikacyjne niż z Promnikiem. W wielu przypadkach odległości są mniejsze, a także istnieje możliwość omięcia zatłoczonych ulic Kielc i uciążliwego przejazdu przez miasto. Czynniki mniejszych odległości powinien skutkować oszczędnościami kosztów związanych z transportem odpadów.

W Starostwie opracowane zostały „Założenia powiatowego programu gospodarki odpadami na obszarze powiatu kieleckiego”. W założeniach określono zasady funkcjonowania proponowanego systemu opartego na selektywnej zbiórce odpadów realizowanej poprzez gminne punkty. Do realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami na terenie powiatu utworzona zostanie jednostka organizacyjna – spółka prawa handlowego z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem powiatu i zainteresowanych gmin wchodzących w skład powiatu kieleckiego. Celem jej będzie bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych w zakresie

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

gospodarowania odpadami. Zgodnie z zamierzeniami spółka powinna powstać na przełomie roku 2001/2002.

W Szczukowicach gm. Piekoszków istnieje jedyny w powiecie zakład utylizacji odpadów poubojowych. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „UTIL – PASZ”. Uwzględniając uciążliwość odpadów poubojowych koniecznym jest utrzymanie prowadzonej przez zakład działalności, tym bardziej że na terenie powiatu funkcjonuje znaczna ilość prywatnych zakładów przetwórstwa mięsnego

3.2. Zagadnienia demograficzne

3.2.1. Ludność i procesy demograficzne

Powiat kielecki zamieszkuje 195 886 osób, co stanowi 14,8% ludności województwa świętokrzyskiego. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 87,1 osób/km² i jest niższa od średniej dla województwa (113,3 osób/km²). Wskaźnik ten wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne – od powyżej 140 osób/ km² w gminach: Górnio, Piekoszków, Sitkówka-Nowiny, do 32,5 osób/km² w gminie Raków (Tabela 3). Najsilniej zaludnione są gminy położone w sąsiedztwie Kielc – stolicy województwa, natomiast najslabiej – w gminach położonych najdalej od Kielc.

Ludność powiatu cechuje dość wysoki poziom przyrostu naturalnego – wskaźnik 2,13/1000 mieszkańców jest znacznie wyższy od wskaźnika wojewódzkiego (- 0,57/1000). Wysoki przyrost naturalny jest efektem wysokiego poziomu urodzeń (11,43/1000 w powiecie, 9,45/1000 w województwie) oraz niższego niż w innych powiatach poziomu zgonów (9,30/1000 – w powiecie, 10,11/1000 – w województwie). Najwyższe wskaźniki przyrostu naturalnego występują w gminach: Morawica, Sitkówka - Nowiny, Strawczyn, Górnio, Piekoszków (4,11 – 5,42/1000). Natomiast najniższe, przyjmujące wartości ujemne, występują w gminach: Bodzentyn, Chmielnik, Łągów, Nowa Słupia, Pierzchnica, Raków (Tabela 2).

Korzystnym procesem demograficznym jest dodatnie saldo migracji, wyrażające się wskaźnikiem 2,37/1000 mieszkańców. Jest ono wyrazem atrakcyjności powiatu. Rozmieszczenie przestrzenne migracji jest jednak bardzo

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

nierównomierne. Na przestrzeni ostatnich czterech lat, dodatnie migracje występują w gminach: Masłów, Miedziana Góra, Morawica, Zagnańsk, tj. w gminach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kielce. Niepokojący jest natomiast ujemny wskaźnik migracji w gminach: Bodzentyn, Łągów, Łopuszno, Mniów, gdzie odpływ ludności trwa nieprzerwanie przez trzy kolejne lata (Tabela 2).

Wśród całej populacji na 100 mężczyzn przypada 99,3 kobiet. Przewaga mężczyzn pojawia się w 12 gminach powiatu (Tabela 3). Systematycznie maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym z 30% w roku 1998, 28,8% w 1999, do 28,1% na koniec 2000 r. Potencjalne zasoby pracy stanowi ludność w wieku produkcyjnym, a więc grupa 57,2% ludności powiatu. Grupa ta systematycznie zwiększa swą liczebność - od 55% w 1998r., poprzez 56% w 1999 r., do 57,2% w 2000 r. W 2000 roku na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 74,8 osób w wieku nieprodukcyjnym – dla porównania w 1998r. 81,8, w 1999 r. 77,1 (Tabela 4). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym zmniejszył się z 15% w 1999r. do 14,7% w 2000 r. Niepokojącym zjawiskiem jest postępujący proces starzenia się ludności powiatu. Poziom zaawansowania procesu starzenia się ludności mierzony jest za pomocą wskaźnika, określającego obciążenie najmłodszej grupy ludności, grupą najstarszą. Aktualnie wskaźnik ten wynosi 52,3%, podczas gdy w 1999 r. 51%, a w 1998 r. 50.

Tabela 2. RUCH NATURALNY I MIGRACJA LUDNOŚCI

GMINY	<i>Ruch naturalny ludności (wg stanu na 31.12.2000r.)</i>					<i>Saldo migracji w latach</i>			
	<i>Małżeństwa</i>	<i>Urodzenia</i>	<i>Zgony</i>	<i>Przyrost naturalny</i>	<i>Przyrost naturalny na 1000 ludności</i>	<i>1997</i>	<i>1998</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>
<i>Bodzentyn</i>	<i>74</i>	<i>112</i>	<i>131</i>	<i>- 19</i>	<i>-1,6</i>	<i>15</i>	<i>-36</i>	<i>-11</i>	<i>- 50</i>
<i>Chęciny</i>	<i>86</i>	<i>149</i>	<i>135</i>	<i>14</i>	<i>0,97</i>	<i>14</i>	<i>-33</i>	<i>27</i>	<i>25</i>
<i>Chmielnik</i>	<i>65</i>	<i>121</i>	<i>128</i>	<i>-7</i>	<i>-0,59</i>	<i>-42</i>	<i>-43</i>	<i>22</i>	<i>-24</i>
<i>Bieliny</i>	<i>62</i>	<i>126</i>	<i>99</i>	<i>27</i>	<i>2,73</i>	<i>-32</i>	<i>10</i>	<i>-24</i>	<i>-49</i>
<i>Daleszyce</i>	<i>78</i>	<i>153</i>	<i>116</i>	<i>37</i>	<i>2,65</i>	<i>18</i>	<i>-3</i>	<i>49</i>	<i>77</i>
<i>Górno</i>	<i>68</i>	<i>169</i>	<i>104</i>	<i>65</i>	<i>5,31</i>	<i>-17</i>	<i>37</i>	<i>34</i>	<i>30</i>
<i>Łagów</i>	<i>35</i>	<i>65</i>	<i>94</i>	<i>-29</i>	<i>-3,93</i>	<i>-61</i>	<i>-13</i>	<i>-46</i>	<i>-31</i>
<i>Łopuszno</i>	<i>58</i>	<i>125</i>	<i>97</i>	<i>28</i>	<i>3,09</i>	<i>-50</i>	<i>-38</i>	<i>-23</i>	<i>-27</i>
<i>Masłów</i>	<i>46</i>	<i>116</i>	<i>65</i>	<i>51</i>	<i>2,8</i>	<i>45</i>	<i>62</i>	<i>65</i>	<i>106</i>
<i>Miedziana Góra</i>	<i>61</i>	<i>103</i>	<i>64</i>	<i>39</i>	<i>1,7</i>	<i>50</i>	<i>62</i>	<i>116</i>	<i>129</i>
<i>Mniów</i>	<i>49</i>	<i>114</i>	<i>88</i>	<i>26</i>	<i>2,83</i>	<i>16</i>	<i>-23</i>	<i>-8</i>	<i>-14</i>
<i>Morawica</i>	<i>59</i>	<i>162</i>	<i>111</i>	<i>51</i>	<i>4,11</i>	<i>85</i>	<i>82</i>	<i>58</i>	<i>130</i>
<i>Nowa Słupia</i>	<i>71</i>	<i>97</i>	<i>107</i>	<i>-10</i>	<i>-0,95</i>	<i>-56</i>	<i>-63</i>	<i>-60</i>	<i>3</i>
<i>Piekoszów</i>	<i>80</i>	<i>191</i>	<i>112</i>	<i>79</i>	<i>5,42</i>	<i>55</i>	<i>-27</i>	<i>35</i>	<i>53</i>
<i>Pierzchnica</i>	<i>25</i>	<i>50</i>	<i>61</i>	<i>-11</i>	<i>-2,32</i>	<i>-12</i>	<i>-36</i>	<i>-45</i>	<i>14</i>
<i>Raków</i>	<i>36</i>	<i>67</i>	<i>70</i>	<i>-3</i>	<i>-0,47</i>	<i>-38</i>	<i>-61</i>	<i>-28</i>	<i>12</i>
<i>Sitkówka-Nowiny</i>	<i>51</i>	<i>78</i>	<i>47</i>	<i>31</i>	<i>4,64</i>	<i>-17</i>	<i>-8</i>	<i>-4</i>	<i>11</i>
<i>Strawczyn</i>	<i>52</i>	<i>121</i>	<i>73</i>	<i>48</i>	<i>4,93</i>	<i>-21</i>	<i>12</i>	<i>9</i>	<i>1</i>
<i>Zagnańsk</i>	<i>60</i>	<i>120</i>	<i>120</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>25</i>	<i>43</i>	<i>70</i>	<i>68</i>
POWIAT	1116	2239	1822	417	2,13	-23	-76	236	464

Tabela 3.

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ POWIATU

(wg stanu na 31.12.2000r.)

GMINY	Powierzchnia km ²	Ludność			kobiety na 100 mężczyzn	ludność na 1 km ²
		ogółem	mężczyźni	kobiety		
<i>Bodzentyn</i>	<i>161</i>	<i>11 941</i>	<i>6 008</i>	<i>5 933</i>	<i>98,8</i>	<i>74,2</i>
<i>Chęciny</i>	<i>128</i>	<i>14 563</i>	<i>7 136</i>	<i>7 427</i>	<i>104,1</i>	<i>113,8</i>
<i>Chmielnik</i>	<i>143</i>	<i>11 836</i>	<i>5 887</i>	<i>5 949</i>	<i>101,1</i>	<i>82,8</i>
<i>Bieliny</i>	<i>88</i>	<i>9 837</i>	<i>4 957</i>	<i>4 880</i>	<i>98,4</i>	<i>111,8</i>
<i>Daleszyce</i>	<i>222</i>	<i>14 017</i>	<i>6 982</i>	<i>7 035</i>	<i>100,8</i>	<i>63,1</i>
<i>Górno</i>	<i>83</i>	<i>12 278</i>	<i>6 179</i>	<i>6 099</i>	<i>98,7</i>	<i>147,9</i>
<i>Łagów</i>	<i>113</i>	<i>7 137</i>	<i>3 670</i>	<i>3 467</i>	<i>94,5</i>	<i>63,2</i>
<i>Łopuszno</i>	<i>177</i>	<i>8 913</i>	<i>4 556</i>	<i>4 357</i>	<i>95,6</i>	<i>50,4</i>
<i>Masłów</i>	<i>86</i>	<i>9 091</i>	<i>4 577</i>	<i>4 514</i>	<i>98,6</i>	<i>105,7</i>
<i>Miedziana Góra</i>	<i>71</i>	<i>9 270</i>	<i>4 560</i>	<i>4 710</i>	<i>103,3</i>	<i>130,6</i>
<i>Mniów</i>	<i>95</i>	<i>9 140</i>	<i>4 526</i>	<i>4 614</i>	<i>101,9</i>	<i>96,2</i>
<i>Morawica</i>	<i>141</i>	<i>12 572</i>	<i>6 483</i>	<i>6 089</i>	<i>93,9</i>	<i>89,2</i>
<i>Nowa Słupia</i>	<i>86</i>	<i>10 383</i>	<i>5 210</i>	<i>5 173</i>	<i>99,3</i>	<i>120,7</i>
<i>Piekoszów</i>	<i>103</i>	<i>14 598</i>	<i>7 281</i>	<i>7 317</i>	<i>100,5</i>	<i>141,7</i>
<i>Pierzchnica</i>	<i>105</i>	<i>4 723</i>	<i>2 383</i>	<i>2 340</i>	<i>98,2</i>	<i>45,0</i>
<i>Raków</i>	<i>191</i>	<i>6 212</i>	<i>3 175</i>	<i>3 037</i>	<i>95,7</i>	<i>32,5</i>
<i>Sitkówka- Nowiny</i>	<i>46</i>	<i>6 721</i>	<i>3 377</i>	<i>3 344</i>	<i>99,0</i>	<i>146,1</i>
<i>Strawczyn</i>	<i>86</i>	<i>9 697</i>	<i>4 890</i>	<i>4 807</i>	<i>98,3</i>	<i>112,8</i>
<i>Zagnańsk</i>	<i>124</i>	<i>12 957</i>	<i>6 457</i>	<i>6 500</i>	<i>100,7</i>	<i>104,5</i>
POWIAT	2249	195 886	98 294	97 592	99,3	87,1

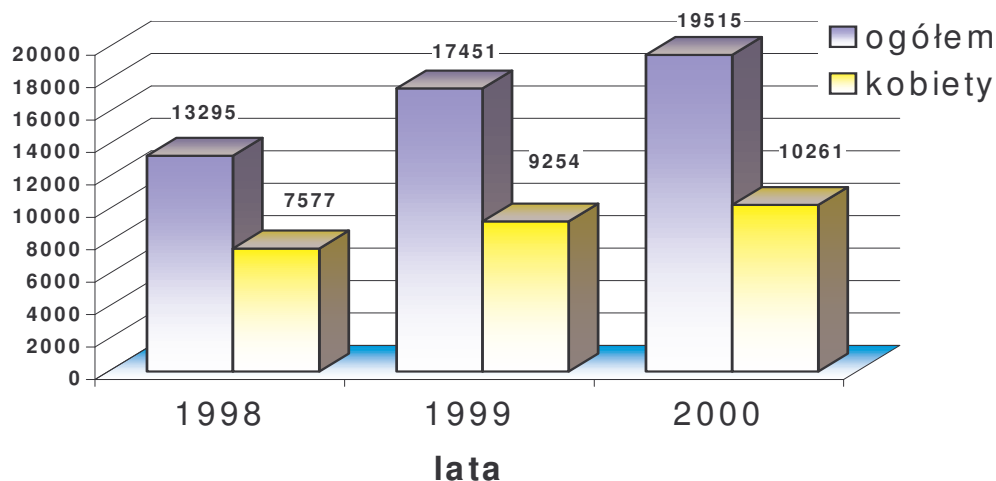
Tabela 4. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM W POWIECIE.

(wg stanu na 31.12.2000 r.)

GMINY	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
<i>Bodzentyn</i>	<i>11 941</i>	<i>3 256</i>	<i>1 592</i>	<i>6 568</i>	<i>2 933</i>	<i>2 117</i>	<i>1 408</i>	<i>81,8</i>
<i>Chęciny</i>	<i>14 563</i>	<i>3 853</i>	<i>1 900</i>	<i>8 700</i>	<i>4 173</i>	<i>2 010</i>	<i>1 354</i>	<i>67,4</i>
<i>Chmielnik</i>	<i>11 836</i>	<i>2 941</i>	<i>1 508</i>	<i>6 805</i>	<i>3 046</i>	<i>2 090</i>	<i>1 395</i>	<i>73,9</i>
<i>Bieliny</i>	<i>9 837</i>	<i>2 999</i>	<i>1 432</i>	<i>5 549</i>	<i>2 577</i>	<i>1 289</i>	<i>871</i>	<i>77,3</i>
<i>Daleszyce</i>	<i>14 017</i>	<i>4 082</i>	<i>2 048</i>	<i>8 061</i>	<i>3 705</i>	<i>1 874</i>	<i>1 282</i>	<i>73,9</i>
<i>Górno</i>	<i>12 278</i>	<i>3 922</i>	<i>1 961</i>	<i>7 038</i>	<i>3 264</i>	<i>1 318</i>	<i>874</i>	<i>74,5</i>
<i>Łagów</i>	<i>7 137</i>	<i>1 965</i>	<i>924</i>	<i>3 863</i>	<i>1 671</i>	<i>1 309</i>	<i>872</i>	<i>84,8</i>
<i>Łopuszno</i>	<i>8 913</i>	<i>2 491</i>	<i>1 236</i>	<i>4 792</i>	<i>2 065</i>	<i>1 630</i>	<i>1 056</i>	<i>86,0</i>
<i>Masłów</i>	<i>9 091</i>	<i>2 700</i>	<i>1 287</i>	<i>5 270</i>	<i>2 453</i>	<i>1 121</i>	<i>774</i>	<i>72,5</i>
<i>Miedziana Góra</i>	<i>9 270</i>	<i>2 538</i>	<i>1 277</i>	<i>5 613</i>	<i>2 664</i>	<i>1 119</i>	<i>769</i>	<i>65,2</i>
<i>Mniów</i>	<i>9 140</i>	<i>2 734</i>	<i>1 372</i>	<i>5 033</i>	<i>2 304</i>	<i>1 373</i>	<i>938</i>	<i>81,6</i>
<i>Morawica</i>	<i>12 572</i>	<i>3 663</i>	<i>1 736</i>	<i>7 323</i>	<i>3 325</i>	<i>1 586</i>	<i>1028</i>	<i>71,7</i>
<i>Nowa Słupia</i>	<i>10 383</i>	<i>2 621</i>	<i>1 257</i>	<i>5 917</i>	<i>2 691</i>	<i>1 845</i>	<i>1 225</i>	<i>75,5</i>
<i>Piekoszów</i>	<i>14 598</i>	<i>4 212</i>	<i>2 102</i>	<i>8 569</i>	<i>4 015</i>	<i>1 817</i>	<i>1 200</i>	<i>70,4</i>
<i>Pierzchnica</i>	<i>4 723</i>	<i>1 282</i>	<i>641</i>	<i>2 519</i>	<i>1 068</i>	<i>922</i>	<i>631</i>	<i>87,5</i>
<i>Raków</i>	<i>6 212</i>	<i>1 622</i>	<i>773</i>	<i>3 298</i>	<i>1 439</i>	<i>1 292</i>	<i>825</i>	<i>88,4</i>
<i>Sitkówka Nowiny</i>	<i>6 721</i>	<i>1 749</i>	<i>851</i>	<i>4 194</i>	<i>1 978</i>	<i>778</i>	<i>515</i>	<i>60,25</i>
<i>Strawczyn</i>	<i>9 697</i>	<i>2 960</i>	<i>1 450</i>	<i>5 526</i>	<i>2 547</i>	<i>1 211</i>	<i>810</i>	<i>75,5</i>
<i>Zagnańsk</i>	<i>12 957</i>	<i>3 431</i>	<i>1 592</i>	<i>7 434</i>	<i>3 477</i>	<i>2 092</i>	<i>1 431</i>	<i>74,3</i>
<i>Powiat</i>	<i>195 886</i>	<i>55 021</i>	<i>26 939</i>	<i>112 072</i>	<i>51 395</i>	<i>28 793</i>	<i>19 258</i>	<i>74,8</i>

3. 2.2. Rynek pracy i bezrobocie.

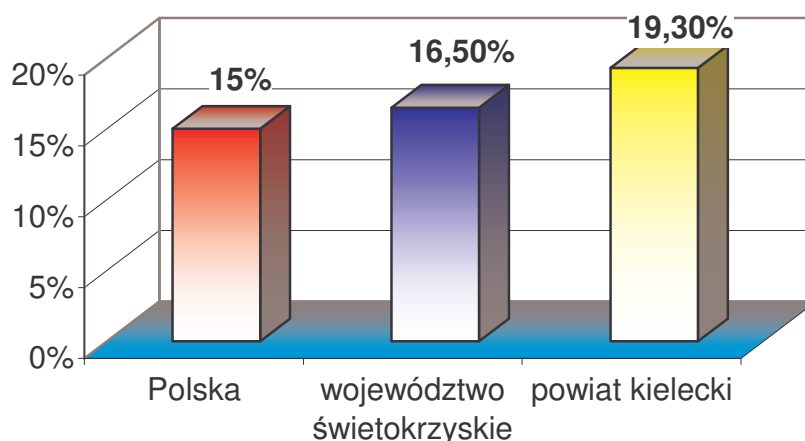
W roku 1998 na obszarze obecnego powiatu kieleckiego tj. w 19 gminach liczba bezrobotnych wynosiła 13.295, gdy już w 1999 roku 17.451, a w 2000 roku 19.515 osób.

Rys. 1. Liczba bezrobotnych w powiecie kieleckim w latach 1998-2000

Wskaźnik bezrobocia w powiecie kieleckim na tle kraju, województwa świętokrzyskiego na koniec 2000 roku przedstawiono na poniższym wykresie.

Rys.2. Bezrobocie w powiecie kieleckim na koniec 2000 roku.

Również niekorzystnie kształtowała się struktura świadczeń dla bezrobotnych. O ile w 1999 roku blisko 25% bezrobotnych miało prawo do zasiłku, to w 2000 roku wskaźnik ten w powiecie kieleckim spadł do 22%. Wydatki związane z bezpośrednim

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

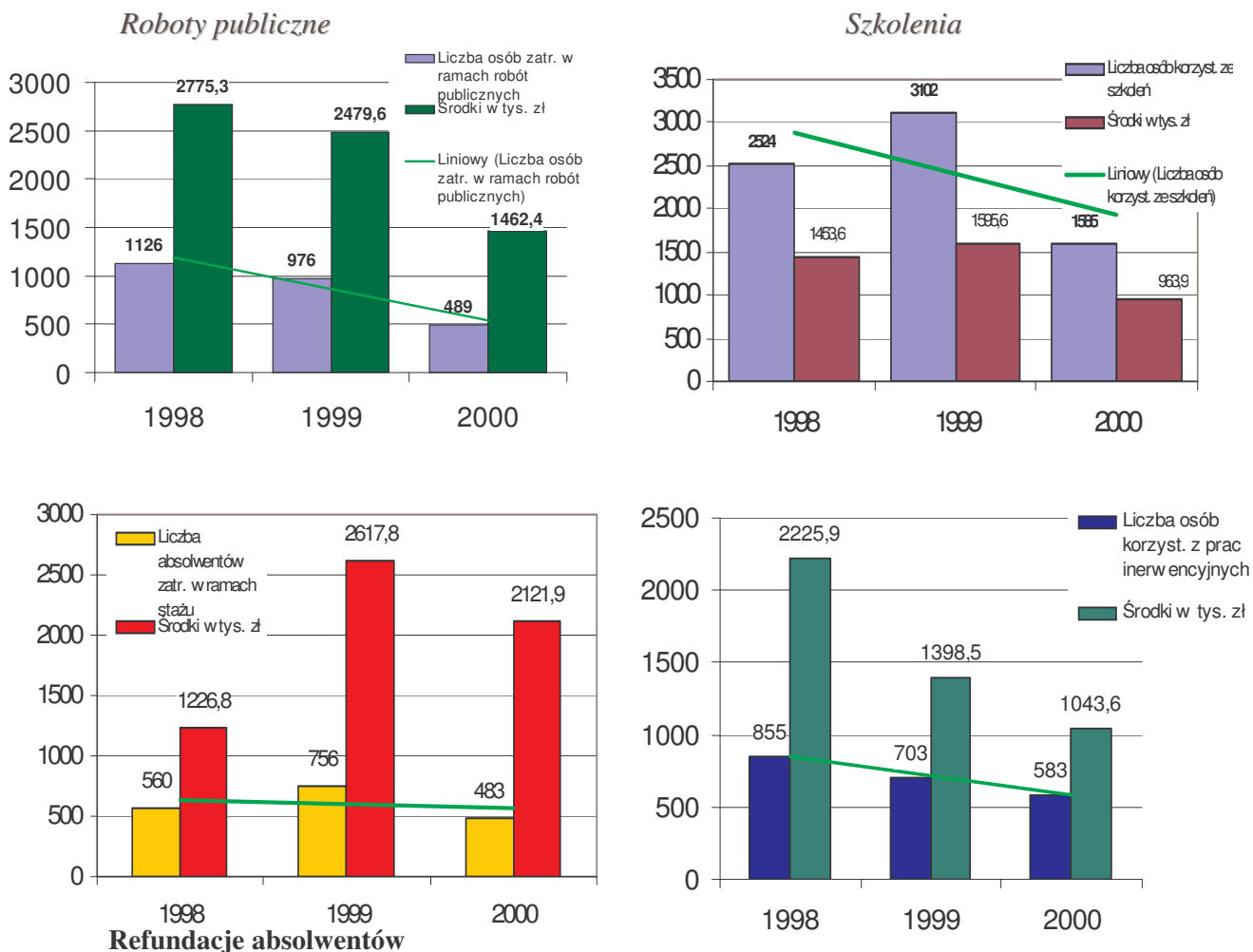
świadczeniami na rzecz bezrobotnych stanowią blisko 90% ogólnych wydatków z Funduszu Pracy. Od kilku lat odnotowuje się permanentne zmniejszenie wydatków na tzw. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, co oznacza w praktyce bardzo poważne ograniczenia w tworzeniu nowych miejsc pracy. Z przedstawionych danych wynika, że utrzymywanie się dotychczasowych niekorzystnych trendów może spowodować dalsze narastanie bezrobocia w powiecie kieleckim i wzrost liczby osób bez prawa do zasiłku.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

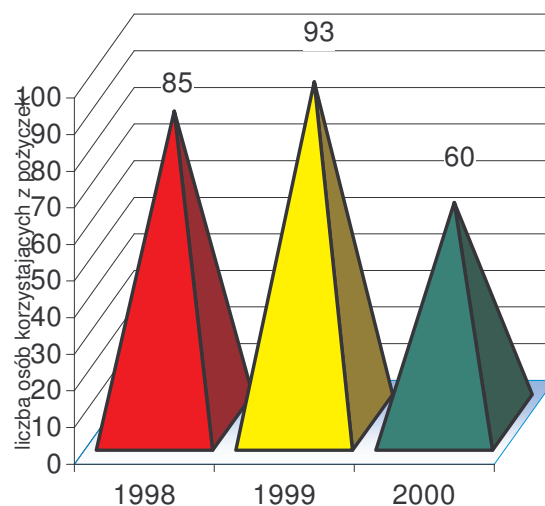
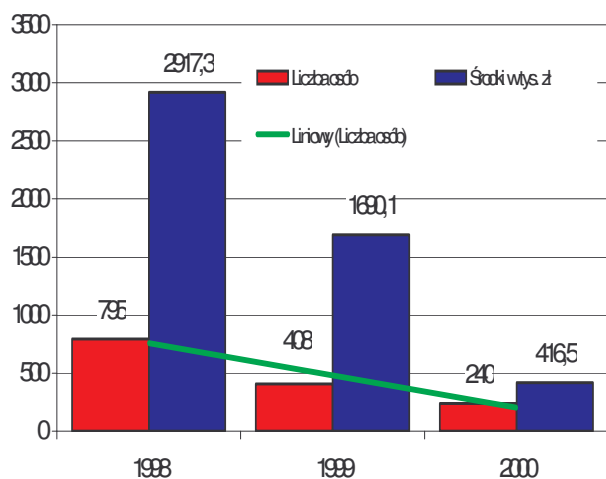
Tabela 5. Stan i struktura bezrobocia wg. gmin w powiecie kieleckim za lata 1999-2000

Nazwa gminy	Razem bezrobotni		W tym kobiety		Absolwenci szkół ponadpodst.			Zwolnieni z p.dot. z.p.		Z prawem do zasiłku		W wieku 18-44 l.		Bez pracy pow. 12 m-cy		
	1999	2000	1999	2000	1999	2000		1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	
Bieliny	834	883	453	491	57		52	67	27	211		181	751	794	352	482
Bodzentyn	996	1 095	505	535	73		60	70	49	239		187	897	959	423	604
Chęciny	1359	1 526	810	905	98		102	92	33	309		304	1 140	1 242	626	789
Chmielnik	996	1 218	459	542	47		75	78	83	119		332	835	1 004	458	567
Daleszyce	1323	1 527	706	798	79		97	143	83	335		342	1 139	1 284	587	784
Górno	1100	1 177	581	623	55		75	117	63	253		257	917	1 030	499	588
Łagów	581	583	279	296	49		33	32	17	115		97	521	507	284	349
Łopuszno	942	1 041	472	528	39		54	34	12	242		193	807	870	352	530
Maslów	654	730	350	381	44		40	69	41	176		200	558	619	270	346
Miedziana Góra	743	883	409	492	48		55	73	56	222		233	632	732	277	391
Mniów	1286	1 425	721	775	44		65	104	113	310		288	1 078	1 192	680	831
Morawica	854	1 011	453	517	59		72	96	42	234		233	745	868	324	492
Nowa Słupia	1240	1 268	637	666	55		61	94	51	270		183	1 014	1 027	600	768
Piekoszów	1233	1 398	652	714	83		79	110	58	340		357	1 095	1 188	440	604
Pierzchnica	388	469	177	208	20		30	26	22	101		95	354	419	153	258
Raków	616	624	299	316	34		24	26	32	141		113	529	537	280	358
Sitkówka-Nowiny	478	562	290	333	36		36	45	33	125		142	385	466	185	271
Strawczyn	872	921	435	496	61		61	59	44	244		247	764	793	328	417
Zagnańsk	946	1 174	566	645	51		73	102	65	294		306	772	933	373	538
Powiat kielecki	17441	19 515	9 254	10 261	1 032	1 144		1 437	924	4 280		4 290	14 993	16 464	7 491	9 967

Rys.3. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w PUP Kielce
w latach 1998-2000

Powyższe zestawienia obrazują realizację zadań przez PUP w latach 1998 – 2000 w zakresie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w oparciu o otrzymane z Funduszu Pracy środki finansowe. Z wykresów łatwo też odczytać malejącą z każdym rokiem liczbę

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

bezrobotnych, korzystających z wymienionych form wsparcia na rynku pracy.

Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach „Rynek pracy w województwie świętokrzyskim w 1999 roku” – lipiec 2000 opracowano tabelę nr 6 przedstawiającą stopę bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu kieleckiego na koniec 1999 roku :

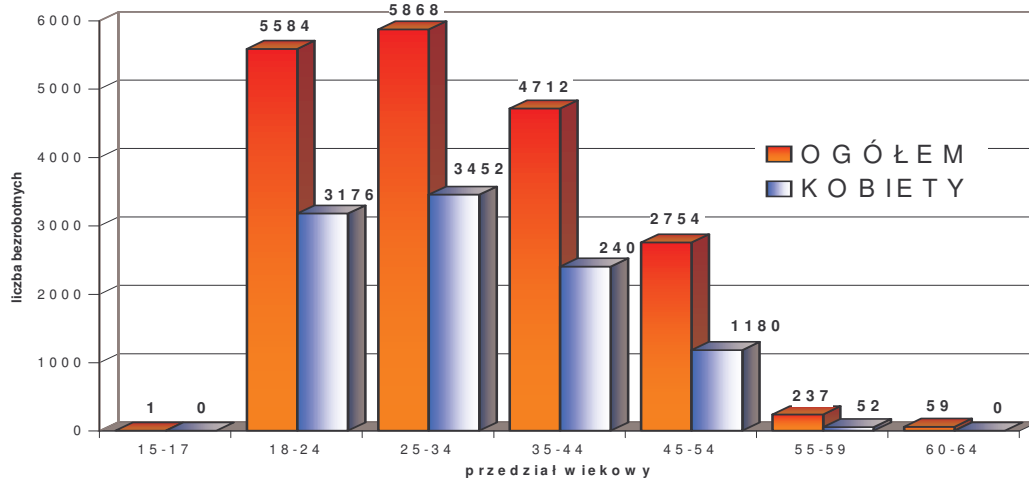
Tabela 6. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Wyszczególnienie		Ludność		Bezrobotni	
		ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	Ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
1	Bieliny	9823	5430	834	15,4
2	Bodzentyn	12027	6495	996	15,3
3	Chęciny	14526	8533	1359	16,0
4	Chmielnik	11857	6730	996	14,8
5	Daleszyce	13900	7887	1323	16,8
6	Górno	12172	6905	1100	15,9
7	Łagów	7191	3852	581	15,1
8	Łopuszno	8919	4774	942	19,7
9	Masłów	8937	5114	654	12,8
10	Miedziana Góra	9092	5427	743	13,7
11	Mniów	9096	4933	1286	26,1
12	Morawica	12388	7132	854	12,0
13	Nowa Słupia	10359	5793	1240	21,4
14	Piekoszów	14445	8407	1233	14,7
15	Pierzchnica	4708	2488	388	15,6
16	Raków	6163	3234	616	19,0
17	Sitkówka-Nowiny	6689	4127	478	11,6
18	Strawczyn	9637	5398	872	16,2
19	Zagnańsk	12908	7370	946	12,8

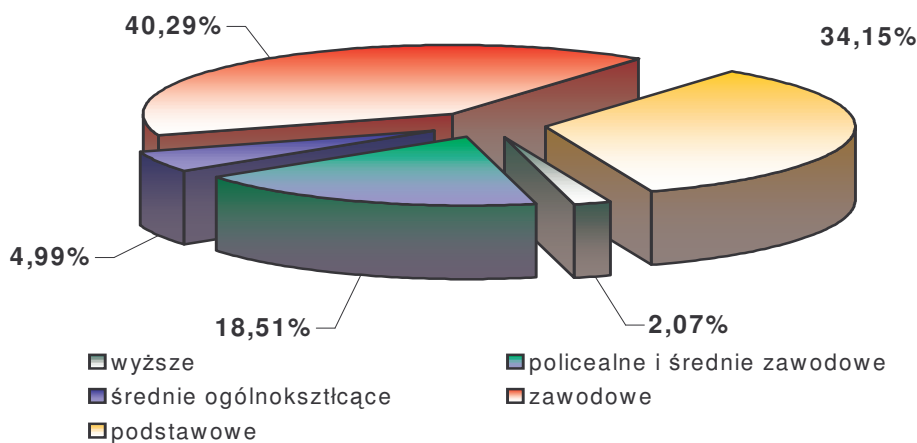
Jak wynika z przedstawionych danych najtrudniejsza sytuacja występuje na terenie czterech gmin powiatu, w których poziom bezrobocia przekracza 19%

tj. Mniów, Nowa Słupia, Łopuszno, Raków.

Rys. 5. Bezrobocie w powiecie kieleckim wg grup wiekowych w 2000 roku

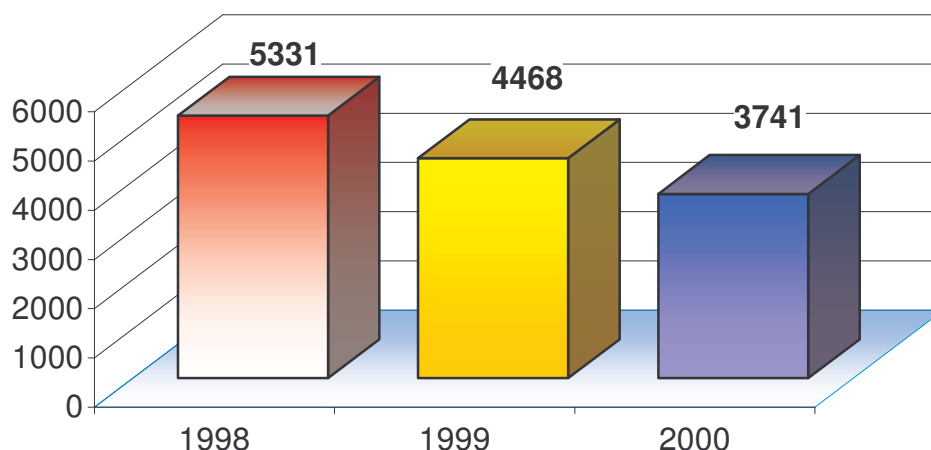
Struktura wykształcenia
(stan na 31.12.2000 r.)
-powiat kielecki

Bezrobocie najbardziej dotyka ludzi w wieku 18-34 lat oraz posiadających wykształcenie zawodowe i podstawowe. Osoby posiadające wysokie kwalifikacje rzadziej tracą pracę i mają mniejsze trudności w znalezieniu nowej pracy.

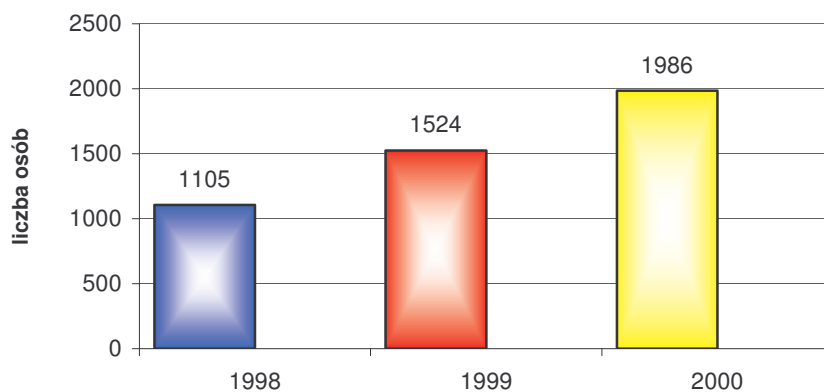
Na 100 bezrobotnych zarejestrowanych w 2000 przypadało 11 ofert pracy. Należy tu podkreślić, że liczba ofert jaką dysponował PUP Kielce na przestrzeni roku ciągle malała.

Rys. 6. Dynamika spadku liczby ofert w latach 1998-2000.

Spadek liczby ofert pracy został spowodowany m.in. zwolnieniami grupowymi w zakładach pracy rejonu kieleckiego : Spółdzielnia Pracy „Twórczość”, „Społem” Kielce, FSS SHL Kielce, ZOZ Kielce, Chemar Kielce, Cementownia „Nowiny”.

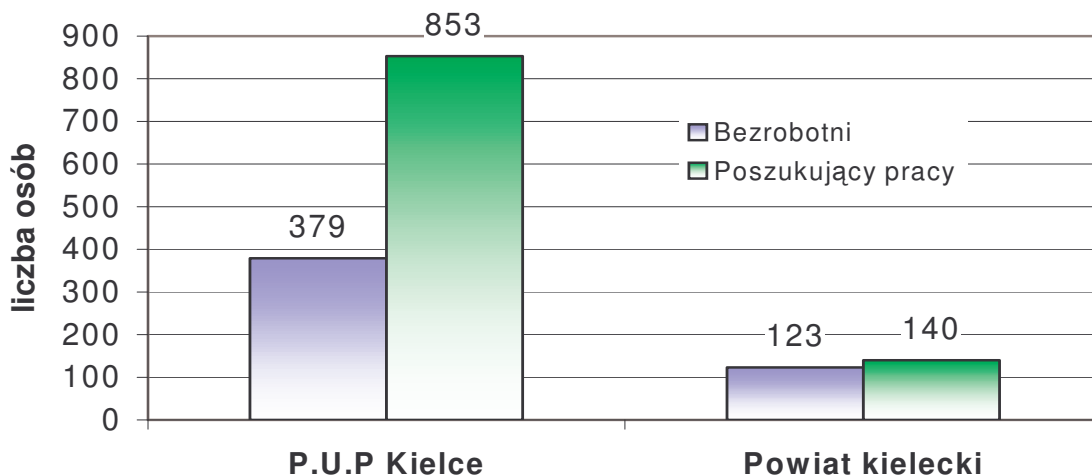
Rys. 7. Zgłoszenia zwolnień grupowych w PUP Kielce w latach 1998-2000.

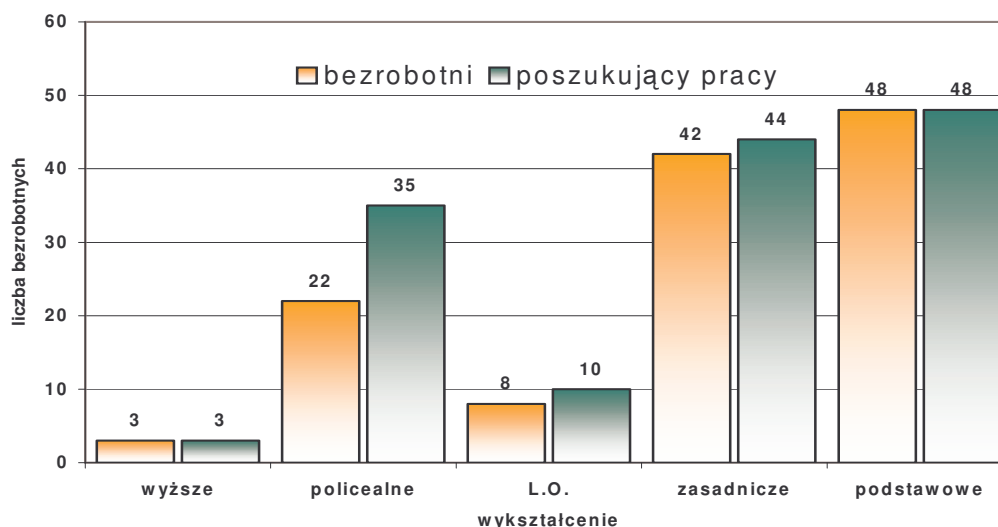
Na podstawie przedstawionego wykresu widać wyraźny spadek zapotrzebowania na pracę w powiecie kieleckim i Kielcach. Jest to odzwierciedleniem niskiej chłonności gospodarki na pracę mimo ogólnego wzrostu produkcji i usług.

Poważnym problemem na terenie powiatu kieleckiego jest występowanie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Rys. 8. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP Kielce z powiatu kieleckiego – stan na 31.12.2000

Rys. 9. Niepełnosprawni wg wykształcenia w powiecie kieleckim – stan na 31.12.2000

Największą grupę osób niepełnosprawnych bezrobotnych, jak i poszukujących pracy, stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym i podstawowym.

Główne problemy w efektywnym zatrudnieniu osób niepełnosprawnych związane są z :

- niższą atrakcyjnością zawodową osób niepełnosprawnych na rynku pracy,
- niedoborem stanowisk pracy dla osób z niektórymi rodzajami schorzeń,
- niskim wykształceniem i kwalifikacjami,
- znikomą ilością ofert z wykształceniem średnim i wyższym.

W celu zmniejszenia bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych organizowane są spotkania z przedstawicielami urzędu pracy z kierownikami zakładów pracy chronionej. Celem tych spotkań jest zapoznanie z nowymi uregulowaniami

prawnymi oraz warunkami umożliwiającymi rozwój zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W miarę posiadanych środków, tworzone są stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy oraz prowadzone są szkolenia i przekwalifikowania .

3.3. Sfera materialna.

3.3.1. Rolnictwo.

3.3.1.1. Struktura agrarna.

Powierzchnia powiatu kieleckiego wynosi 224 750 ha, w tym użytków rolnych 128 179 ha, co stanowi 57,1 % powierzchni ogółem.

W skład ogólnej powierzchni użytków rolnych wchodzi: grunty orne 93 697 ha co stanowi 73,1 %, łąki i pastwiska 31 946 ha dając 24,9 % oraz 2 536 ha sadów, stanowiących 2 % powierzchni użytków rolnych.

Ponad 80 % użytków rolnych należy do sektora prywatnego. Pozostałe tereny użytkowane rolniczo stanowią głównie własność spółdzielczą i Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Średnia wielkość jednego gospodarstwa na terenie powiatu kieleckiego wynosi 4,7 ha.

Największe rozdrobnienie gospodarstw rolnych (poniżej 3 ha) występuje w gminach Zagnańsk i Miedziana Góra. Mniejsze rozdrobnienie gospodarstw (o średniej powierzchni przekraczającej 5 ha) występuje na terenie gmin: Łągów, Łopuszno, Raków i Pierzchnica.

Na średnią powierzchnię gospodarstwa wynoszącą 4,7 ha składa się przeciętnie 3 działki, zaś średnia dla powiatu odległość od siedziby gospodarstwa do najdalej położonej działki wynosi 1,6 km.

W strukturze upraw dominują cztery podstawowe zboża, które w powiecie uprawia się na powierzchni 42 856 ha, przy plonie średnim niewiele przekraczającym 20 q z 1 ha oraz ziemniak uprawiany w areale 14 794 ha, dający średni plon 138 q z 1 ha. W znacznie mniejszych ilościach uprawia się rośliny pastewne i sporadycznie przemysłowe. Praktycznie nie występuje na terenie powiatu towarowa uprawa warzyw gruntowych.

Rozpowszechniona jest natomiast w kilku gminach uprawa roślin jagodowych, w tym głównie truskawki. Do gmin o największym areale uprawy truskawki należą: Bieliny i Górno (ponad 500 ha), Mniów, Bodzentyn, Nowa Słupia, Łagów, Raków, Daleszyce, Morawica, Pierzchnica (od 100 do 250 ha).

Korzystne warunki oraz kilkunastoletnie tradycje wykorzystywane są do uprawy maliny w gminie Nowa Słupia.

Do niedawna dosyć popularna była uprawa pieczarki i bocznika, natomiast zainteresowaniem od kilku lat cieszy się uprawa szczypioru, z przeznaczeniem głównie jako surowiec do liofilizacji.

Na omawianym terenie znajduje się 25 802 indywidualnych gospodarstw rolnych, w których pracuje 52 836 osób co stanowi ok. 64% ogólnej liczby zatrudnionych w powiecie.

W porównaniu do lat ubiegłych nastąpił wysoki wzrost tworzenia nowych podmiotów gospodarczych dając potencjalne miejsca zatrudnienia dla ludzi ze środowisk wiejskich.

W powiecie kieleckim wg Europejskiej Klasyfikacji Działalności zarejestrowanych jest 8842 podmiotów gospodarczych, z czego w sekcjach np.:

- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 373 podmioty gospodarcze (najwięcej zarejestrowanych jest w gminach Daleszyce, Zagnańsk, Strawczyn i Mniów),
- rybołówstwo i rybactwo – 2 podmioty gospodarcze w gminie Łopuszno,
- działalność produkcyjna – 1132 podmioty gospodarcze, z czego najwięcej zarejestrowanych jest w gminach Zagnańsk, Daleszyce, Sitkówka-Nowiny i Piekoszów,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych – 3550 podmiotów gospodarczych, przy czym najwięcej zarejestrowanych jest w gminach Daleszyce, Morawica, Chmielnik i Piekoszów,
- gospodarstwa domowe, zatrudniające pracowników – 2 podmioty gospodarcze w gminie Piekoszów.

3.3.1.2. Wybrane elementy funkcjonowania gospodarstw rolnych.

Podobnie, jak w całym kraju, powiat kielecki przeżywa głęboki regres w rolnictwie. Dotyczy to niemal wszystkich gałęzi produkcji. Brak opłacalności w

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

produkcji rolniczej, duże rozdrobnienie gospodarstw, niska produktywność, znaczny dysparytet powoduje, że tradycyjne gospodarstwa, jakie dominują w powiecie, nie zapewniają źródła utrzymania dla rolników i ich rodzin.

W ostatnim okresie obserwuje się tendencje spadkowe w pogłowie bydła opasowego ze względu na ograniczone spożycie mięsa wołowego spowodowane chorobą BSE (zwaną też chorobą „szalonych krów”), oraz krów mlecznych w coraz większej liczbie gospodarstw. Dotyczy to gospodarstw najmniejszych, utrzymujących do 4 szt. bydła.

Tendencja ta spowodowana jest rosnącymi wymaganiami i wprowadzaniem ostrych norm jakościowych na mleko oraz mało opłacalną ceną za mięso wołowe.

Pomimo tych trudności w kilku gminach powiatu kieleckiego obserwuje się rozwój od kilku do kilkunastu gospodarstw zwiększających obsadę krów i specjalizujących się w produkcji mleka. Największy stan pogłowia bydła, przekraczający 50 szt. na 100 ha UR występuje w gminach : Łopuszno, Strawczyn, Masłów, Mniów, Bodzentyn, Miedziana Góra, Górnio, Nowa Słupia, Łagów, Morawica, Pierzchnica. W chowie i hodowli krów mlecznych czołowe miejsca zajmują gminy: Łopuszno, Masłów, Bodzentyn, gdzie na 100 ha UR przypada ponad 30 szt..

Średnia dla powiatu obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosi 47 szt..

Wielkość produkcji trzody chlewnej zmienia się koniunkturalnie. Obecnie obsada trzody w przeliczeniu na 100 ha UR przedstawia się następująco :

- do 20 szt. w gminach : Zagnańsk, Miedziana Góra, Górnio, Daleszyce,
- od 20 do 50 szt. w gminach : Mniów, Chęciny, Sitkówka-Nowiny, Morawica, Masłów, Bodzentyn, Bieliny, Nowa Słupia, Łagów, Raków, Pierzchnica,
- od 50 do 100 szt. w gminach : Łopuszno, Piekoszów, Chmielnik,
- powyżej 100 szt. w gminie Strawczyn.

Średnia dla powiatu obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosi 38 szt..

Koniunkturalne zmiany dotyczą również produkcji drobiarskiej. Największy potencjał w chowie drobiu występuje w gminach : Strawczyn i Mniów.

W ostatnich latach drastycznie spadło pogłowie owiec. Tendencja spadkowa pogłowia zwierząt gospodarskich utrzymuje się również w skali krajowej.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Przemysł rolno - spożywczy tworzą w powiecie głównie branże : mięsna, zbożowo - młynarska, piekarnicza, mleczarska.

Największe zakłady prowadzące skup zwierząt rzeźnych z terenu powiatu kieleckiego to Zakłady Mięsne „Constar” S.A. oraz dwa prywatne zakłady wędliniarskie na terenie gminy Piekoszów. Ponadto Kieleckie Zakłady Mięsne S.A. skupują gotowe półtusze.

Liczącymi się na rynku w branży zbożowo – młynarskiej są Kieleckie PZZ. Zaś rynek mleczarski reprezentują OSM „Radostowa”, OSM w Chmielniku, Przetwórnia Mleczarska w Pierzchnicy. Ponadto mleko z gmin powiatu kieleckiego skupują OSM z Końskich (gmina Mniów) i Włoszczowej (gmina Łopuszno).

Dosyć ważne znaczenie dla rolnictwa odgrywa chłodnia Kielce oraz Przedsiębiorstwo Chłodnicze PEGROMAR prowadzące skup ziemniaków, truskawek , porzeczek i malin. Poza wymienionymi w powyższych branżach funkcjonują zakłady o mniejszym znaczeniu.

Przemieszczanie ludności do innych gałęzi gospodarki jest znikome, ze względu na dość wysokie bezrobocie, brak odpowiedniego przygotowania i kwalifikacji mieszkańców wsi poza rolnictwem.

W rejonach o wyższej kulturze rolnej, lepszej bonitacji gleb nie zagospodarowane grunty orne dzierżawią gospodarstwa o większym areale i bardziej usprzętowane.

W przypadku gospodarstw posiadających gleby słabe, o mniejszej powierzchni, ziemia leży odłogiem, a gospodarstwa chylą się ku upadkowi. Sytuację tą potęguje bezrobocie (zob. tabela 5 i 6). Obserwuje się naturalny proces odchodzenia z rolnictwa ludzi starszych w wieku poprodukcyjnym, nie pozostawiających na gospodarstwie następcy.

Ważnym zagadnieniem dla rolnictwa jest powiększanie areалу oraz specjalizacja, która poprawiałaby wydajność i jakość produktów rolnych. Jednym ze sposobów gospodarowania w rolnictwie, na który przechodzi się obecnie w wielu rejonach kraju jest rolnictwo ekologiczne. Każdy rolnik posiadający wykształcenie rolnicze oraz odpowiedni zakres wiedzy o rolnictwie ekologicznym, może przestawić gospodarstwo na metody ekologiczne.

Takich przykładów w powiecie kieleckim jest zaledwie kilka. Certyfikat (atest) upoważniający do określenia produktów wytworzonych w gospodarstwie mianem

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

„produkt ekologiczny” posiada obecnie dwa gospodarstwa w gminie Bodzentyn i dwa gospodarstwa w gminie Bieliny, które poza ekologiczną produkcją rolniczą prowadzą na wysokim poziomie usługi turystyczne, posiadają więc status gospodarstw ekoturystycznych.

Dosyć popularną w wielu gminach powiatu działalnością podejmowaną przez gospodarstwa położone w ładnych okolicach, jest świadczenie usług turystycznych, agroturystycznych.

Z dosyć dobrym skutkiem usługi turystyczne prowadzą gospodarstwa z terenu gminy: Górno, Bodzentyn, Chęciny, Raków, Łopuszno, Nowa Słupia. W ostatnim okresie powstało ponad 90 gospodarstw agroturystycznych. Szczególnie ta forma działalności dodatkowej rozpowszechniana jest w miejscowości Śladków Mały w gminie Chmielnik, gdzie Stowarzyszenie Agroturystyczne tworzy ponad 30 gospodarstw.

3.3.2 Przemysł wydobywczy

3.3.2.1 Zasoby i eksploatacja kopalin

Charakter gospodarczy powiatu kieleckiego pozostaje w ścisłym związku z zasobami surowców mineralnych. Wraz z początkami rozwoju przemysłu nasiliło się zainteresowanie rudami i minerałami. Rejon Gór Świętokrzyskich stawał się atrakcyjny pod względem zasobów m.in.: rud żelaza, miedzi, ołowiu, cynku, srebra, złóż wapieni, kwarcytów. Ślady dawnej eksploatacji pozostają w postaci szybów, sztolni i wyrobisk lub budowli (liczne kościoły). W dzisiejszych czasach rudy (złóża) rejonu Gór Świętokrzyskich nie mają już znaczenia przemysłowego, natomiast nabierają znaczenia inne surowce, co związane jest z rozwojem innych gałęzi przemysłu. Po drugiej wojnie światowej wzrosło znaczenie surowców do produkcji materiałów budowlanych i drogowych (wapień, kwarcyty, piaskowce). Zainteresowanie tymi surowcami jest nadal aktualne.

Wg stanu na 2000 rok (na podstawie bilansu zasobów za rok 1999 uzupełnionego o materiały własne), stan udokumentowania zasobów złóż w powiecie kieleckim przedstawia się następująco:

- łączna ilość złóż i obszarów złożowych - 122
- łączne zasoby udokumentowane i zarejestrowane - 3 300 687 tys. ton

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- eksploatowanych złóż - 30
- wydobyte - 10878 tys. ton

Rys. 10 Udział zasobów udokumentowanych i zarejestrowanych wg surowca (ilościowo w tys. ton)

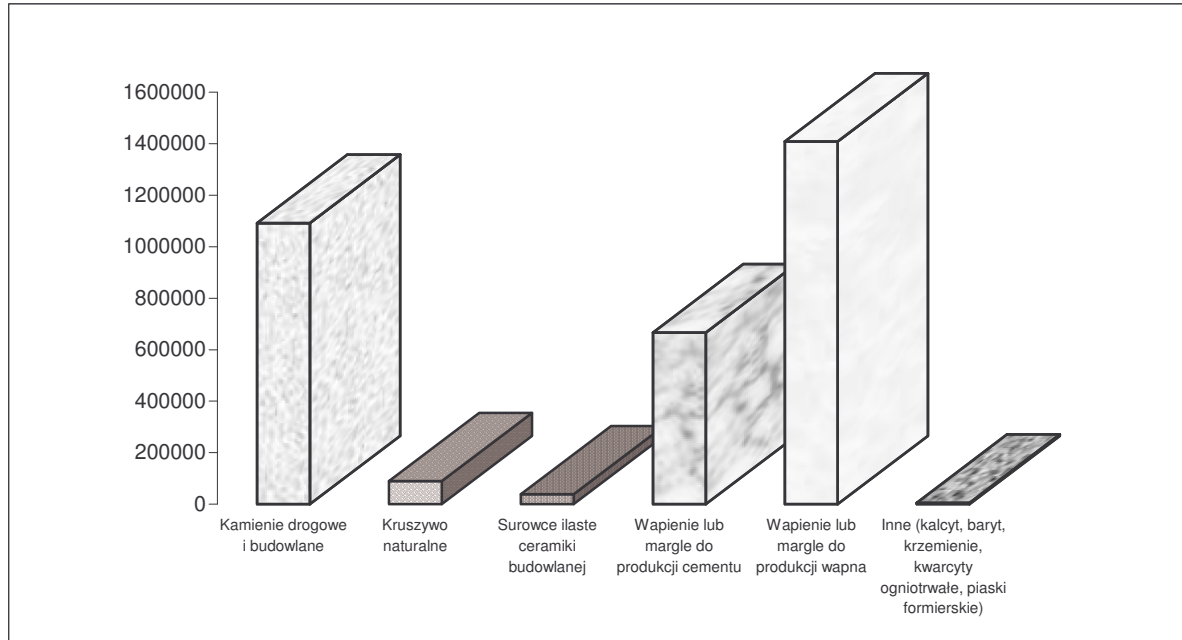

Tabela 7. Udokumentowane złoża w poszczególnych gminach.

gmina	kamienie drogowe i budowlane	kruszywo naturalne	surowce ilaste ceramiki budowlanej	wapienie lub margle do produkcji cementu	wapienie lub margle do produkcji wapna	inne*
Bieliny	1	1	-	-	-	3
Chęciny	9	6	-	-	4	4
Chmielnik	2	1	2	3	-	-
Daleszyce	3	2	-	-	-	-
Daleszyce, Morawica	-	-	-	-	1	-
Górno	1	2	-	-	-	-
Łagów	4	-	-	-	2	-
Łopuszno	2	2	2	-	3	-
Masłów	1	-	-	-	-	-
Miedziana Góra	6	-	-	-	-	-
Mniów	-	3	2	-	-	-
Morawica	8	5	-	2	2	1
Morawica, Chęciny	2	-	-	-	-	-
Nowa Słupia	1	-	-	-	-	-
Piekoszów	2	3	-	-	4	-
Piekoszów, Chęciny	-	-	-	-	1	-
Pierzchnica	4	-	1	-	2	1
Pierzchnica, Morawica	1	-	-	-	-	-
Raków	-	1	-	-	-	-
Sitkówka - Nowiny	1	1	-	1	1	1

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Strawczyn	-	2	-	-	-	1
Zagnańsk	1	-	-	-	-	-
Suma (122)	49	29	7	6	20	11

* inne (kalcyt, baryt, fosforyty, krzemienie, kwarcyty ogniotrwałe, piaski formierskie)

Wśród wymienionych 122 (zob. tabela 7) udokumentowanych złóż, tylko część jest eksploatowanych (30 złóż na terenie gmin: Chęciny-4; Chmielnik-3; Daleszyce-1; Górno-2; Łągów-2; Łopuszno-1; Masłów-1; Miedziana Góra-3; Morawica-4; Nowa Słupia-1; Piekoszów-3; Pierzchnica-2; Sitkówka-Nowiny-3), pozostałe znajdują się w rezerwie lub nie będą mogły być eksploatowane z uwagi na konieczność ochrony środowiska przyrodniczego (objęte strefami ochronnymi walorów parków krajobrazowych).

Dzięki własnościom fizyko - chemicznym część złóż wapieni eksploatowana jest w formie blocznej i wykorzystywana jako materiał okładzinowy i ozdobny. Funkcjonująca aktualnie nazwa tego materiału "marmury kieleckie" nie ma nic wspólnego z geologiczną nazwą takiego surowca, jednakże podkreśla to walory wapieni kieleckich. Ze złoża Zygmunówka (zlepieńce) wybudowana jest Kolumna Zygmunta, materiał ten posłużył też do ozdobienia Wawelu w Krakowie i Zamku Królewskiego w Warszawie. Znany on jest również poza granicami kraju.

3.3.2.2. Rekultywacja terenów pogórnich

Osobnym i niezmiernie ważnym problemem jest rekultywacja i zagospodarowanie terenów pogórnich. Intensywna eksploatacja złóż (np. na terenie gmin: Chęciny, Morawica, Sitkówka-Nowiny, Nowa Słupia) pozostawia po sobie duże wyrobiska i hałdy odpadów, a tereny z nimi związane teoretycznie już nigdy nie mogą być odzyskane do produkcji rolnej. Taka jest jednak cena rozwoju przemysłu. Jediną formą zwrócenia przyrodzie takich zniszczonych terenów jest ich wykorzystanie do produkcji leśnej, tworzenie w wyrobiskach oczek wodnych, miejsc rekreacji i in. Najczęściej stosuje się te dwie pierwsze formy rekultywacji. Kierunek rekultywacji określany jest w każdym przypadku eksploatacji bez względu na wielkość wydobycia surowca i znajduje swoje odzwierciedlenie w dokumentacjach zezwalających na wydobycie. Obowiązek ten zawsze ciąży na zakładzie eksploatującym złożo. Ważnym jednak elementem jest dopilnowanie (rola organów samorządowych), aby nie dochodziło do nietrafnych kierunków rekultywacji, takich jak np. lokowanie w wyrobiskach wysypisk śmieci (przykład wysypiska śmieci w Barczy gm. Zagnańsk)

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

lecz określanie trafnego ich zagospodarowania w formie zbiorników wodnych, zalesień lub innych (amfiteatr na Kadzielni w Kielcach, boisko sportowe w Górnio, tereny widokowe i naukowe w Zachełmiu gm. Zagnańsk).

3.4. Infrastruktura społeczna

3.4.1. Oświata

Sieć szkolnictwa ponadpodstawowego w powiecie: W powiecie kieleckim funkcjonuje 17 placówek oświatowo – wychowawczych, dla których powiat jest organem prowadzącym. Wspomniane placówki to:

szkoły ponadpodstawowe:

1. Liceum Ogólnokształcące w Bodzentynie
2. Liceum Ogólnokształcące w Chmielniku
3. Liceum Ogólnokształcące w Łopusznie
4. Liceum Ogólnokształcące w Piekoszowie
5. Liceum Ogólnokształcące i Profilowane w Nowinach,
6. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Chęcinach
7. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Podzamczu Chęcińskim
8. Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Liceum Ekonomiczne w Rudkach
9. Zespół Szkół Zawodowych w Chmielniku
10. Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku

poradnie psychologiczno – pedagogiczne:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bodzentynie
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chmielniku
3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Piekoszowie

szkolne schroniska młodzieżowe:

1. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Łagowie
2. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Mącholicach Scholasterii
3. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Nowej Słupi
4. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Świętej Katarzynie
5. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Chęcinach (sezonowe)
6. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Strawczynie (sezonowe).

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Szkoły ponadpodstawowe powiatu kieleckiego realizują swoje zadania w 10 placówkach tj : 6 – liceach ogólnokształcących (Chęciny, Bodzentyn, Łopuszno, Chmielnik, Piekoszów, Nowiny), 5 – Szkołach Zawodowych (Chęciny, Podzamcze Chęcińskie, Chmielnik, Zagnańsk, Rudki).

W 10 placówkach szkół ponadpodstawowych prowadzone jest kształcenie w 29 różnych typach szkół w następujących kierunkach:

- ogólnokształcącym
- mechanicznym
- elektrycznym
- leśnym
- rolniczym
- agrobiznesu
- żywienia zbiorowego
- ochrony środowiska
- krawiectwo
- spawalnictwo
- budowlanym
- ekonomicznym

Szkoły ponadpodstawowe w powiecie kieleckim prowadzą kierunki kształcenia: budowlany, mechaniczny, elektryczny, rolniczy, leśny i są w stanie zapewnić naukę młodzieży z całego powiatu.

W publicznych szkołach ponadpodstawowych powiatu ogółem kształcą się 2965 uczniów w 107 oddziałach, w tym: w liceach ogólnokształcących 1045 uczniów w 35 oddziałach, w szkołach zawodowych średnich 1567 uczniów w 60 oddziałach, w szkołach zawodowych na poziomie zasadniczym w zawodach robotniczych 298 uczniów w 10 oddziałach oraz w policealnej szkole 55 osób w 2 oddziałach.

Ponadto, w powiecie kieleckim funkcjonują 2 placówki niepublicznych szkół ponadpodstawowych: szkoły zawodowe Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach z siedzibą w Chmielniku oraz Technikum Mechaniczne w Chęcinach – Szkoła Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Kielcach. Ogółem w szkołach niepublicznych kształcą się 362 uczniów w 15 oddziałach.

W powiecie kieleckim funkcjonują również 3 publiczne ponadpodstawowe szkoły samorządowe, dla których organem prowadzącym są gminy. Są to:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- Samorządowe Liceum Ekonomiczne w Daleszycach
- Samorządowe Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Rakowie
- Zespół Placówek Oświatowych w Morawicy

Szkoły samorządowe kształcą 349 uczniów w 15 oddziałach.

Szkoły niepubliczne i samorządowe ogółem kształcą 711 uczniów w 30 oddziałach.

Od 1 września 1999 roku w obiektach dwóch szkół ponadpodstawowych – w Liceum Ogólnokształcącym w Łopusznie i w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Chęcinach funkcjonują gimnazja.

Na terenie powiatu kieleckiego funkcjonują 3 poradnie psychologiczno – pedagogiczne: w Bodzentynie, Chmielniku i Piekoszowie, które zaspokajają potrzeby w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży na terenie 19 gmin powiatu kieleckiego.

Ogółem wymienione poradnie zasięgiem swego działania obejmują 242 placówki oświatowo – wychowawcze na terenie powiatu (przedszkola - 27, szkoły podstawowe - 153, gimnazja - 40, szkoły ponadpodstawowe – 17), zabezpieczając opiekę psychologiczno – pedagogiczną dla 58.448 dzieci i młodzieży.

Publiczne szkoły ponadpodstawowe na terenie powiatu dysponują ogółem 247,3 etatami nauczycieli i 135,32 etatami pracowników administracyjno - usługowych. W poradniach stan zatrudnienia przedstawia się następująco: 29 pracowników pedagogicznych (w tym: pedagodzy, psychologdy, logopedzi) i 7 pracowników administracji i obsługi.

Kadrę pedagogiczną szkół i placówek oświatowo – wychowawczych stanowią pedagodzy z pełnymi kwalifikacjami zawodowymi i doświadczeniem zawodowym, z których 250 osób posiada awans zawodowy – nauczyciela mianowanego. Aktualnie zatrudniona kadra nauczycieli i pedagodów w szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych powiatu zapewnia kształcenie młodzieży na wysokim poziomie.

Wszystkie szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze dysponują dobrymi pomocami dydaktycznymi. W szkołach do dyspozycji uczniów istnieją sale komputerowe urządzone i wyposażone w komputery nowej generacji, ponadto szkoły są podłączone do sieci „INTERNET”.

Stan techniczny bazy szkół i placówek oświatowo – wychowawczych ocenia się na względnie dobry, choć potrzeby w tym zakresie są niewspółmierne do możliwości finansowych placówek.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Nadmienić należy, że przy 5 placówkach szkół ponadpodstawowych tj. ZSP w Chęcinach, ZSZ w Chmielniku, ZSL w Zagnańsku, LO w Łopusznie, ZSRCKU w Podzamczu Chęcińskim funkcjonują internaty. Nie wykorzystane miejsca w internatach stanowią bazę noclegowo – turystyczną głównie dla wycieczek szkolnych oraz są w trakcie przygotowań do funkcjonowania w ramach szkolnych schronisk młodzieżowych. Internat LO w Chmielniku przeznaczony jest na zorganizowanie opieki paliatywno – hospicyjnej dla osób nieuleczalnie chorych.

Zespoły szkół w Chęcinach, Podzamczu Chęcińskim, Chmielniku oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Rudkach dysponują warsztatami szkolnymi, które stanowią bazę kształcenia praktycznego.

W Podzamczu Chęcińskim istnieje rolne gospodarstwo pomocnicze o powierzchni 125 ha, podobnie w Zespole Szkół Leśnych w Zagnańsku – szkółka leśna. Zarówno gospodarstwo rolne, jak i szkółka leśna stanowią bazę dydaktyczną do realizacji programu praktycznej nauki zawodu, w ramach którego uczniowie odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe.

Zespół Szkół Zawodowych w Chmielniku funkcjonuje w ramach Centrum Kształcenia Praktycznego, a Zespół Szkół Rolniczych w Podzamczu Chęcińskim – w ramach Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Na terenie gminy Nowa Słupia w Milanowskiej Wólce znajduje się Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, będące ważnym ośrodkiem szkoleniowym.

3.4.2. Kultura, kultura fizyczna i sport.

Głównym zadaniem, które stoi przed Starostwem Powiatowym jest koordynacja i wspieranie działalności kulturalnej na terenie powiatu, a w szczególności wspieranie rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego poprzez:

- cykliczne organizowanie imprezy „panoramy gmin”;
- kontynuowanie współdziałania i rozszerzenie działalności z M/ GOK i GOK- ami w organizowaniu imprez ponadgminnych;
- współorganizacja przeglądów orkiestr dętych;
- przeprowadzanie konkursu w dziedzinie działalności kulturalnej w powiecie;

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- dalsza wymiana kulturalna między powiatem kieleckim a powiatami –Plauen i Höxter (Niemcy);
- współdziałanie i pomoc w prowadzeniu zespołów folklorystycznych KGW i OSP, oraz współdziałanie w organizowaniu Dymarek Świątokrzkich i przygotowaniu Dożynek Powiatowych.

Szczególnie zwraca się uwagę na stałą współpracę i współdziałanie z istniejącymi 67 zespołami artystycznymi i twórcami ludowymi, których 21 współpracuje ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych.

Jest to jedno z kluczowych zadań, do których zaliczyć trzeba również pomoc finansową, a także tworzenie nowych zespołów folklorystycznych, zwłaszcza wśród młodzieży w gminach, w których jest ich najmniej, min. w Miedzianej Górze, Mniowie, Rakowie. W realizacji tego zadania powiat współpracuje z Wojewódzkim Domem Kultury w Kielcach.

Rozwijane są stałe formy dotychczasowego upowszechniania kultury w szkołach ponadgimnazjalnych i gimnazjach naszego powiatu. Dotyczy to: konkursów, przeglądów i prezentacji dorobku artystycznego dzieci i młodzieży. Ma to istotny wpływ na rozbudzanie zainteresowań młodych ludzi i ich wszechstronny rozwój. Powiat co roku wspiera talenty muzyczne i plastyczne, np. organizując w ramach „Dni Powiatu”, „Muzykalia”, „Plastykalia” i kolejne edycje Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego.

Ponadto organizowane są przeglądy zespołów artystycznych szkół ponadpodstawowych oraz zespołów folklorystycznych, działających na terenie gmin powiatu w Ciekotach, Śladkowie Małym i innych miejscowościach naszego powiatu.

Szczególna troska skierowana jest na stałą współpracę z Wojewódzką Biblioteką Publiczną, realizującą zadania Powiatowej Biblioteki Publicznej dla mieszkańców powiatu kieleckiego oraz na doposażanie publicznych bibliotek wiejskich w niezbędne wydawnictwa dotyczące biznesu, nowych technologii, nowoczesnych metod gospodarowania, małego biznesu itp. Ponadto powiat może poszczycić się jedynym, istniejącym na wsi stałym kinem, które mieści się w Rudkach (gm. Nowa Słupia) w budynku Gminnego Ośrodka Kultury.

W każdym roku szkolnym organizuje się około 15 imprez i zawodów sportowych dla uczniów szkół ponadpodstawowych powiatu kieleckiego.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Przeprowadzane imprezy inspirują młodzież szkolną do współzawodnictwa między szkołami, a także do upowszechniania sportu wśród młodzieży szkolnej.

Główne cele, jakie stoją przed Starostwem Powiatowym w Kielcach dotyczą przede wszystkim koordynacji i wspierania działalności kulturalnej i sportu na terenie powiatu. Cele te służą realizacji konkretnych zadań, tj.:

- rozbudowa i tworzenie bazy sportowej;
- modernizacja bazy sportowej przy istniejących placówkach oświatowych;
- współpraca w organizowaniu zawodów sportowych o zasięgu międzygminnym;
- pomoc w organizowaniu sportowych imprez masowych z wykorzystaniem bazy szkolnej organizowanych w środowiskach lokalnych;
- rozwijanie działalności sportowej w szkołach poprzez organizację zawodów i imprez międzyszkolnych i międzygminnych;
- współpraca i współdziałanie z organizacjami sportowymi, takimi jak Szkolny Związek Sportowy, uczniowskie kluby sportowe, ludowe zespoły sportowe;
- organizowanie aktywnego uczestnictwa dzieci w szkolnych i międzyszkolnych imprezach sportowych, które stanowią kontynuację celów i zadań wychowania fizycznego zdrowotnego;
- rozbudzanie zainteresowania młodzieży kulturą fizyczną,
- inspirowanie dzieci do aktywnego uczestnictwa w szkolnych i międzyszkolnych imprezach sportowych stanowiących kontynuację wychowania fizycznego i zdrowotnego uczniów,
- popularyzacja i upowszechnianie sportu wśród uczniów szkół ponadpodstawowych,
- współpraca i współdziałanie z organizacjami pozaszkolnymi i parasportowymi.
- tworzenie warunków dla rozwoju osób niepełnosprawnych i organizacje imprez integracyjnych;
- organizowanie imprez sportowych dla pracowników samorządowych oraz radnych gmin, powiatu;

Na terenie powiatu kieleckiego działa aktualnie kilkadziesiąt podstawowych ogniw kultury fizycznej i sportu. Na tę liczbę składają się: szkolne kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe, ludowe kluby sportowe, koła ludowych zespołów sportowych, ogniska statutowe, towarzystwa krzewienia kultury, parafialne kluby sportowe, okręgowe związki sportowe, kluby sportowe.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Na terenie powiatu działają następujące uczniowskie kluby sportowe:

Gm. Daleszyce

1. UKS „SPARTA” Daleszyce
2. Parafialny Klub Sportowy „RAZEM”.
3. Uczniowski Międzyszkolny KS „HARU.”

Gm. Górnio

1. UKS „Górnio” w Górnio
2. UKS „Bęczków” – Gimnazjum w Bęczkowie
3. UKS przy SP w Bęczkowie
4. UKS „SKORZESZYCE”
5. UKS w Krajinie

Gm. Chmielnik

1. Klub Szachowy „ROSZADA.”

Gm. Chęciny

1. UKS „UŁAN” przy SP w Bolminie
2. UKS przy Gimnazjum Nr 2 w Wolicy
3. UKS „ŚWIT” w Wolicy

Gm. Mniów

1. UKS „Spójnia” w Mniowie

Gm. Bodzentyn

1. ULKS przy Publicznym Gimnazjum we Wzdole Rządowym

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja lekkoatletyki
 - sekcja narciarstwa biegowego
2. ULKS „Olimp” we Wzdole Rządowym
 3. UKS przy Szkole Podstawowej w Bodzentynie

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja narciarstwa biegowego
 - sekcja piłki nożnej
 - sekcja piłki siatkowej
 - sekcja lekkoatletyki
4. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Gród” w Bodzentynie

Sekcje działające w Klubie:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- sekcja lekkiej atletyki
- sekcja narciarstwo biegowe
- sekcja piłki nożnej.

Gm. Raków

1. ULKS „Madej” w Ociesękach
2. ULKS „MAX” w Rakowie

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja wspinaczkowa
- sekcja zapasów

Gm. Strawczyn

1. ULKS przy Zespole Placówek Oświatowych i Gminnym Ośrodku Kultury w Strawczynie

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja lekkoatletyki
- sekcja koszykówki
- sekcja kolarska

Gm. Sitkówka – Nowiny

1. UKS w Kowali
2. UKS „Skrzaty” w Bolechowicach
3. UKS „Puchacz” Nowiny
4. UKS „Gwiazda” w Sitkówce – Nowinach

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja łucznictwa
 - sekcja tenisa stołowego
 - sekcja piłki nożnej dziewcząt
 - sekcja LA
5. UKS „Spartakus” w Sitkówce

Gm. Bieliny

1. UKS przy Gimnazjum w Bielinach

Gm. Masłów

1. UKS „Wiśniówka” w Wiśniówce

Sekcje działające w Klubie:

- sekcje tenisa stołowego

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Osiągnięcia i wyniki /rok 1999/:

- 1 i 2 miejsce (zespołowo)
 - 3 miejsce (indywidualnie) w rozgrywkach Ligi Tenisa Stołowego Szkół Podstawowych
2. Narciarski UKS „Tęcza” w Mąchocicach Kapitulnych

Gm. Miedziana Góra

1. UKS „Skała” w Tumlinie
2. UKS przy Gimnazjum w Kostomłotach

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja lekkiej atletyki, piłki koszykowej
3. UKS przy Gimnazjum w Ćmińsku
 4. UKS przy SP w Kostomłotach
 5. LUKS „Radość” w porzeczu
 6. LUKS Kolarstwa i LA w Ćmińsku

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja kolarstwa

Gm. Morawica

1. UKS „Orleń” w Bilczy

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja bilarda, koszykówki
2. UKS „Kornel” w Morawicy

Gm. Łopuszno

1. ULKS „Wrzos” w Snochowicach
2. UKS „Sprinter” w Grabownicy
3. UKS „Junior” w Gnieździskach

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja tenisa stołowego
 - sekcja lekkoatletyki
3. UKS „Lider” w Łopusznie

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja lekkoatletyki
 - sekcja piłki ręcznej i siatkówki
4. UKS „Jodła” przy SP w Dobrzeszowie

Gm. Nowa Słupia

1. UKS „Stara Słupia” w Starej Słupi
2. UKS „Jodła” w Nowej Słupi
3. Jeleniowski UKS „JUKS” przy SP w Jeleniowie
4. UKS „Rudki” przy SP im. S. Staszica w Rudkach i Gimnazjum Publicznym nr 2 w Rudkach
5. UKS „Jeziorko” w Jeziorku

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja piłki nożnej - chłopcy i dziewczęta, narciarstwo biegowe chłopcy i dziewczęta

Gm. Piekoszów

1. UKS „Relaks” w Jaworzni
2. UKS „Sokół” przy SP w Micigoździe
3. UKS przy SP w Rykoszynie
4. ULKS „Orzeł” przy SP w Brynicy
5. UKS „Grom” w Zajączkowie
6. UKS „Albatros” przy SP im. J. Kochanowskiego w Piekoszowie
7. UKS „Gol” przy SP w Łosienku

Sekcje działające w Klubie:

- sekcja tenisa stołowego i piłki nożnej, lekkoatletyka
- 8. ULKS „Astra – Junior” w Piekoszowie

Na terenie powiatu działają następujące kluby sportowe:

1. Klub sportowy „Nidzianka” w Bielinach, 56 członków
-sekcje: piłka nożna,
-prezes: Marek Nowakowski
2. Ludowy Klub Sportowy „Łysica” oraz „Jodła” w Bodzentynie, 130 członków
-sekcje: piłka nożna, 4 drużyny (młodzik, trampkarz, junior starszy, senior)
-prezes: Jarosław Cichosz
3. Klub Sportowy „Piast” w Chęcinach, 76 członków
-sekcje: piłka nożna (juniorzy i seniorzy- IV liga)
-prezes: Marian Gruszczyński

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

4. Ludowy Klub Sportowy „Znicz” w Podzamczu Chęcińskim, 100 członków
-sekcje: zapasy, tenis stołowy, lekkoatletyka, piłka siatkowa
-prezes: Stanisław Gorzelak
5. Wolicki Klub Sportowy „Świt” w Wolicy – MiG Chęciny, 82 członków
-sekcje: piłka ręczna dziewcząt, juniorki i młodziczki
-prezes: Marian Budziosz
6. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Zenit” w Chmielniku, 64 członków
-sekcje: piłka nożna (seniorzy i juniorzy starsi klasy okręgowej)
-prezes: Waldemar Ślusarski
7. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Spartakus” w Daleszycach, 100 członków
-sekcje: piłka nożna
-prezes: Bogdan Furmanek
8. Ludowy Klub Jeździecki „Amazonka” w Borkowie.
-prezes: Andrzej Stelmach
9. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Zryw” w Łopusznie, 51 członków
-sekcje: piłka nożna, lekkoatletyka
-prezes: Jan Stanisław Matuszczyk
10. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Wicher” w Miedzianej Górze,
67 członków
-sekcje: piłka nożna, tenis stołowy, lekkoatletyka
-prezes: Stanisław Ciosek
11. Gminny Klub Sportowy w Rudkach, gm. Nowa Słupia, 200 członków
-sekcje: piłka nożna (seniorzy, juniorzy, trampkarze, młodzicy)
-prezes: Maciej Aplas
12. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Astra”, gm. Piekoszów, 60 członków
-sekcje: piłka nożna
13. Klub Sportowy „Polanie” w Pierzchnicy, 48 członków
-sekcje: piłka nożna
-prezes: Bogumił Pasternak
14. ZKS Górnik „Miedzanka” – Gmina Piekoszów
15. Gminny Zakładowy Klub Sportowy „Nowiny” w Sitkówce- Nowinach, 31
członków
-sekcje: piłka nożna

-prezes- Adam Wróbel

16. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Ognisko „ Trzuskawica”
w Trzuskawicy – Gmina Sitkówka Nowiny

- sekcja piłki nożnej
- sekcja piłki siatkowej
- sekcja tenisa stołowego
- sekcja szachowa
- sekcja brydża sportowego
- sekcja tenisa ziemnego
- sekcja wędkarska

17. Świątokrzyski Klub Jazdy Konnej w Brzezinkach – Gmina Masłów

18. Gminny Ludowy Klub Sportowy „Lechia” Strawczyn, 50 członków

-sekcje: piłka nożna (juniorzy i seniorzy)

-prezes: Witold Wawrzeńczyk

19. Klub Sportowy w Samsonowie „Samson”, gm. Zagnańsk

-sekcje: piłka nożna

-prezes: Marek Rysiński

20. Klub Sportowy „Leśnik” w Zagnańsku, 35 członków

-sekcje: piłka nożna, siatkowa, plażowa, tenis stołowy

-prezes: Robert Szecheciński

21. Klub Sportowy „Dajar” w Zachełmiu, gm. Zagnańsk, 15 członków

-sekcje: piłka nożna

-prezes: Kazimierz Salwa

22. Klub Sportowy „Skała” w Tumlinie, gm. Zagnańsk, 80 członków

-sekcje: narciarstwo, piłka nożna

-prezes: Jacek Stefański

23. Klub Sportowy w Kajetanowie, gm. Zagnańsk, 25 członków

-sekcje: piłka nożna

-prezes: Henryk Milcarz

Tabela 8.

*Hale, boiska, stadiony i inne obiekty sportowe
na terenie powiatu kieleckiego.**

L.p.	Miasto- gmina/ Gmina	sale gimnastyczne	hale sportowe	boiska	stadiony	uwagi
1.	Bodzentyn	3		10		w budowie: boisko i sala gimnastyczna
2.	Chęciny	3	1	14		
3.	Chmielnik	4	-	15	1	-
4.	Bieliny	2	-	6	-	w tym 1 boisko jest pełnowymiarowe, 4 trawiaste+2 asfaltowe
5.	Daleszyce	2	-	7	-	-
6.	Górno	5	-	6	-	wszystkie boiska są przyszkolne
7.	Łąków	3	-	3	-	
8.	Łopuszno	1	-	4	-	na terenie gminy znajduje się jeszcze bieżnia lekkoatletyczna
9.	Masłów	4		9		na terenie gminy funkcjonuje siłownia przy SP w Brzezinkach
10.	Miedziana Góra	2	-	1	-	wszystkie boiska są przyszkolne
11.	Mniów	1	1	9	-	wszystkie boiska są przyszkolne
12.	Morawica	4	-	5	1	wszystkie boiska są przyszkolne
13.	Nowa Słupia	7	-	15	-	wśród sal 4 są pełnowymiarowe; wśród boisk pełnowymiarowe są 2
14.	Piekoszów	3	1	16	-	4 boiska są w trakcie budowy
15.	Pierzchnica	2	-	10	-	w budowie są 3 boiska: do piłki ręcznej, siatkowej, koszykówki
16.	Raków	4	-	5	-	3 sale gimnastyczne są zastępcze, natomiast wszystkie boiska są przyszkolne
17.	Sitkówka- Nowiny					
18.	Strawczyn	4	-	6	-	część z wymienionych obiektów jest na etapie ukończenia budowy
19.	Zagnańsk	4	-	12	-	9 boisk jest przy szkołach; 3 przy klubach sportowych
Ogółem:		58	3	153	2	-

* Tabelę przygotowano na podstawie danych przekazanych przez Urzędy Gmin / Miast i Gmin

Ponadto w okresie letnim funkcjonują boiska sportowe przy szkołach lub na terenach, które nie są użytkowane rolniczo.

3.4.3. Ochrona zdrowia

Powiat kielecki od dnia 1 stycznia 1999 r. jest organem założycielskim dla trzech zakładów opieki zdrowotnej:

- Szpitala Powiatowego w Chmielniku,
- Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach,
- Specjalistycznego Szpitala Położniczo - Ginekologicznego i Noworodków w Kielcach.

Aktualnie w powiatowych zakładach opieki zdrowotnej funkcjonuje:

- 6 oddziałów szpitalnych i zakład opiekuńczo – leczniczy i rehabilitacyjny o łącznej liczbie 236 łóżek. W 2000 r. liczba hospitalizowanych wyniosła 8.841 osób.
- 27 poradni, w tym 3 poradnie z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, 3 – medycyny pracy i 21 poradni specjalistycznych. W 2000 r. liczba porad wyniosła - 141.993.

Koszty działania przejętych zakładów opieki zdrowotnej w 2000 r. wynosiły:

- Szpital Powiatowy w Chmielniku – 4.288,1 tys. zł., a zadłużenie na koniec roku wyniosło 551,0 tys. zł, w tym zobowiązania wymagalne – 390,8 tys. zł.
- Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach – 3.252,6 tys. zł. Zobowiązania na koniec roku 2000 wyniosły – 478,2 tys. zł, w tym : zobowiązania wymagalne – 277,9 tys. zł.
- Specjalistycznego Szpitala Położniczo - Ginekologicznego i Noworodków w Kielcach – 8.375,6 tys. zł., a zobowiązania ogółem na koniec roku wyniosły – 375,6 tys. zł.

Sytuacja finansowa i majątkowa przejętych zakładów opieki zdrowotnej jest zróżnicowana.

- Szpital Powiatowy w Chmielniku /d. Zespół Opieki Zdrowotnej w Chmielniku/ świadczył usługi także w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej do 30 czerwca 2000 r. Aktualnie jednostka realizuje specjalistyczne usługi medyczne w ramach 7 przychodni specjalistycznych i 2 oddziałów szpitalnych oraz zakładu opiekuńczo –

lecniczego i rehabilitacyjnego. Sytuacja organizacyjna, lokalowa i majątkowa tej jednostki była i jest nadal trudna. Po likwidacji nierentownych oddziałów szpitalnych: ginekologiczno – położniczego oraz noworodków i wcześniaków, od marca 2000 r. w Szpitalu rozpoczął działalność 15 łóżkowy zakład opiekuńczo – leczniczy i rehabilitacyjny. W ramach realizacji programu restrukturyzacji ochrony zdrowia zakład pozyskał środki finansowe na adaptację i przystosowanie pomieszczeń dla potrzeb opieki długoterminowej.

- 1999 r. – 280 tys. zł oraz pozyskano sprzęt medyczny na doposażenie zakładu,
- 2000 r. – 307 tys. zł.

W latach 2001 i 2002 planowane są prace remontowo – budowlane, stanowiące dokończenie restrukturyzacji Szpitala. W związku z powyższym został opracowany program mający na celu pozyskanie środków finansowych z Regionalnego Programu Restrukturyzacji w Ochronie Zdrowia w wysokości – 320 tys. zł. Ponadto zostały podjęte działania, aby uzyskać środki w ramach wymienionego programu na doposażenie Szpitala w sprzęt medyczny.

- Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach świadczy specjalistyczne usługi medyczne w 10 poradniach specjalistycznych, 3 poradniach podstawowej opieki zdrowotnej i 3 poradniach medycyny pracy oraz usługi diagnostyczne i rehabilitacyjne. Jednostka ta nie posiada swojego budynku. Poprzednia siedziba w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 74 została sprzedana przez dotychczasowego właściciela – Przedsiębiorstwo Usług Socjalnych Budownictwa w Kielcach. Od 2001 roku jednostka prowadzi działalność w 2 przychodniach na terenie Kielc, przy ul. Żelaznej 35 i ul. Kościuszki 3. Sytuacja ta jest tymczasowa i wymaga pilnego uregulowania, co będzie wymagało znacznych nakładów finansowych.

Sytuacja demograficzna i epidemiologiczna ludności Powiatu Kieleckiego wymaga utworzenia w ramach PCUM następujących poradni:

- alergologicznej,
- geriatrycznej,
- medycyny szkolnej,
- zdrowia psychicznego.
- Specjalistyczny Szpital Położniczo- Ginekologiczny i Noworodków w Kielcach jest dobrze doposażony w sprzęt medyczny oraz dysponuje wykwalifikowaną kadrą medyczną. Występują natomiast problemy z finansowaniem świadczeń

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Szpitala przez Świętokrzyską Regionalną Kasę Chorych w Kielcach . Kontrakcja tzw. procedur medycznych wprowadzona przez Kasę Chorych na 2001 rok, przy niskiej wycenie procedur, nie pozwala na zbilansowanie jednostki. Potrzeby inwestycyjne Szpitala kształtują się na poziomie – 1.250 tys. zł.

Realizacja zaplanowanych prac inwestycyjnych pozwoli Szpitalowi na uzyskanie certyfikatu akredytacyjnego wydawanego przez Radę Akredytacyjną.

W latach 1999 – 2000 samorząd powiatu kieleckiego prowadził wiele działań niezbędnych do poprawienia sytuacji w powiatowych zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach restrukturyzacji w Chmielniku zlikwidowane zostały dwa nierentowne oddziały oraz utworzono na ich bazie zakład opiekuńczo – leczniczy i rehabilitacyjny dla osób przewlekle chorych. Ponadto podstawowa opieka zdrowotna została przekazana samorządom gminnym.

Stan dwóch pozostałych oddziałów szpitalnych w Chmielniku wymaga dalszego remontu i doposażenia w sprzęt medyczny.

Rozszerzono zakres usług zdrowotnych świadczonych przez Powiatowe Centrum Usług Medycznych. Podjęto działania, zmierzające do uregulowania spraw majątkowych tej jednostki oraz doposażenia w sprzęt medyczny. Ponadto na bazie Centrum planuje się zorganizowanie całodobowej opieki medycznej w ramach powiatowego planu zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

W podstawowej opiece zdrowotnej na terenie powiatu kieleckiego funkcjonuje 21 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Gminne zakłady opieki zdrowotnej posiadają łącznie 40 ośrodków zdrowia.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2000 r. łączna liczba porad udzielonych w gminnych zakładach opieki zdrowotnej wynosiła 364.839 oraz 104.982 – świadczeń stomatologicznych.

Na podstawie liczby zachorowań w 2000 r. sytuację epidemiologiczną w powiecie kieleckim można scharakteryzować następująco:

- liczba chorych na choroby układu krążenia wynosiła - 7.665,
- liczba osób, u których stwierdzono gruźlicę- 259 (wzrost w stosunku do roku 1999 o 30 % - o 60 przypadki),
- liczba zachorowań na choroby zakaźne wynosiła 5.666.

W 2000 r. na terenie powiatu kieleckiego było:

- 12.897 osób przewlekle chorych tj. 6,5 % mieszkańców powiatu,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- 308 osób w stanach terminalnych tj. 0,16 % mieszkańców powiatu,
- 1 930 osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu tj. 0,99 % mieszkańców powiatu,

Aktualnie w gminnych placówkach opieki zdrowotnej na terenie powiatu kieleckiego zatrudnionych jest 437 pracowników, w tym 376 pracowników medycznych:

- 109 lekarzy,
- 46 lekarzy stomatologów,
- 161 pielęgniarek,
- 21 położnych,
- 39 pozostałego personelu medycznego,

Gminne zakłady opieki zdrowotnej objęły w 2000 r. opieką medyczną 157.046 osób tj. 80,17 % wszystkich mieszkańców powiatu kieleckiego.

Analiza struktury zatrudnienia wykazuje, że w podstawowej opiece zdrowotnej brak jest lekarzy rodzinnych oraz pielęgniarek i położnych środowiskowo- rodzinnych.

Dla zapewnienia kompleksowej, całodobowej opieki zdrowotnej mieszkańcom powiatu kieleckiego konieczne będzie ścisłe współdziałanie samorządów gminnych i samorządu powiatowego oraz gminnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z powiatowymi zakładami opieki zdrowotnej.

Będzie się to odbywać w ramach powiatowego oraz gminnych planów zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

3.4.4. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna to fragment polityki społecznej państwa realizowany przez samorządy terytorialne. Od dnia 1 stycznia 1999 r. powiat przejął do prowadzenia dwa domy pomocy społecznej w Zgórsku i Łagiewnikach, które obejmują stałą opieką łącznie 315 pensjonariuszy. Oba domy posiadają tylko miejsca dla mężczyzn upośledzonych umysłowo i nie zabezpieczają powiatowych potrzeb dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz przewlekle psychicznie chorych.

Przejęte domy pomocy społecznej wymagają pilnych remontów i doposażenia, aby mogły spełnić wymagania standaryzacyjne. W celu zrealizowania do 2006 roku programów naprawczych zatwierdzonych przez wojewodę, niezbędne są środki w kwocie ok. 16 mln.zł. W latach 2000 – 2001 na realizację programów naprawczych

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

powiat miał możliwość zabezpieczyć środki w wysokości ok. 1,5 mln. zł.. Przy DPS w Zgórsku funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej dla 30 osób.

Powiat kielecki finansuje także dwa niepubliczne domy pomocy społecznej w Piekoszowie i Krajnie, prowadzone przez „Caritas” Diecezji Kieleckiej, w których opieką objętych jest 37 pensjonariuszy przewlekle somatycznie chorych. Według szacunkowych danych na terenie powiatu kieleckiego jest około 19 800 osób niepełnosprawnych, w tym około 3.250 objętych pomocą gminnych ośrodków pomocy społecznej.

W zakresie realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, a Powiatowy Ośrodek Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej ze środków przekazywanych przez PFRON.

Tabela 9. ZESTAWIENIE LICZBY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z RÓŻNYCH FORM REHABILITACJI SPOŁECZNEJ W LATACH 1999 – 2000.

ZADANIE	ROK 1999	ROK 2000
Turnusy rehabilitacyjne		
Osoby dorosłe	180 osób	208 osób
Opiekunowie	68	74
Dzieci i młodzież	92	79
Opiekunowie	66	47
Likwidacja barier funkcjonalnych		
Osoby dorosłe	11 umów	14 umów
Dzieci i młodzież	5 umów	8 umów
„Drogowskaz A”		
osoby dorosłe	122 osoby	292 osoby
dzieci	19 osób	36 osób

Rehabilitacja zawodowa jest ważną częścią rehabilitacji kompleksowej. Dotyczy ona niepełnosprawnej młodzieży i osób w wieku aktywności zawodowej, a głównym jej celem jest pomoc osobie niepełnosprawnej w rozwoju zawodowym i przebiegu aktywności zawodowej, a w szczególności: w wyborze zawodu lub jego zmianie, przygotowaniu się do pracy, uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia i adaptacji

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

zawodowej w miejscu pracy. Pomoc ta udzielana jest w formie specjalnych usług takich jak: poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe, zatrudnienie, otrzymanie pożyczek na rozpoczęcie lub kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej na własny rachunek.

Powodzenie całego procesu rehabilitacji zawodowej uzależnione jest od orientacji zawodowej, poradnictwa zawodowego opartego na ocenie zdolności do pracy osoby niepełnosprawnej i ostatecznie umieszczenie jej w odpowiednim miejscu pracy oraz pomoc w adaptacji zawodowej. Wyniki działań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 1999-2000 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 10. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ W LATACH 1999-2000

Wyszczególnienie	1999	2000
- ilość osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP	221	232
- ilość utworzonych nowych miejsc pracy (przyznane środki na ten cel)	53 (1.375.595zł)	11 (275.985zł)
- refundacja wynagrodzeń dla osób niepełnosprawnych (są to zobowiązania wynikające z zawartych umów w kwocie)	299 osób (395.130zł)	211 osób (566.411zł)
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania (ilość osób niepełnosprawnych przeszkolonych)	(12.300zł) 17	(13.277zł) 18
- dofinansowanie do oprocentowania 1 kredytu bankowego w 1999 na kwotę	1.212zł 1 osoba	-
- udzielono pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla (przyznane środki na ten cel)	5 osób (118.995zł)	4 osób (122.067)
- umorzenie pożyczek zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla (na kwotę ogółem)	1 Osób (19.954zł)	6 osób (50.616)

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Ponadto Starosta pozytywnie zaopiniował 10 wniosków o umorzenie pożyczek, na podstawie których umorzono pożyczki dla 10 osób niepełnosprawnych.

W ramach współpracy z pracodawcami 30 osób niepełnosprawnych zostało zatrudnionych na czas nieokreślony, pomimo wygaśnięcia zawartych umów. W roku 2000 zatrudnienie na wolnym rynku pracy uzyskały 72 osoby niepełnosprawne.

Należy stwierdzić, że najwyższe i stabilne zatrudnienie osób niepełnosprawnych ma miejsce w Zakładach Pracy Chronionej, które spełniają odpowiednie warunki do zatrudniania osób niepełnosprawnych i utrzymują zatrudnienie na odpowiednim poziomie.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w 1999 roku zarejestrowanych było 89 bezrobotnych niepełnosprawnych i 132 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy (renciści) – łącznie 221 osób. W 2000 roku odnotowano 123 osoby niepełnosprawne bezrobotne i 109 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (łącznie 232 osoby).

Od 1 stycznia 1999r. powiat świadczy pomoc pieniężną dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W 1999 r. realizowane były umowy z 131 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 175 dzieci. Natomiast w roku 2000 na terenie powiatu funkcjonowało 140 rodzin zastępczych , w których umieszczono 204 dzieci (w tym 95 rodzin spokrewnionych i 142 dzieci oraz 45 rodzin niespokrewnionych i 62 dzieci). W ciągu roku 2000 utworzono 20 nowych rodzin zastępczych, w których przebywa 27 dzieci. Na terenie gminy Masłów został utworzony pierwszy Rodzinny Dom Dziecka przeznaczony dla 6 osób.

Liczbę rodzin korzystających z pomocy GOPS wg przyczyn przyznawania pomocy w 2000 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11. RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY GOPS WG PRZYCZYN PRYZNAWANIA POMOCY W 2000 ROKU

Lp.	Powód trudnej Sytuacji życiowej	Bieliny	Bodzentyn	Chęciny	Chmielnik	Daleszyce	Górnio	Łagów	Łopuszno	Maslów	M.Góra	Mniów	Morawica	N.Słupia	Piekoszów	Pierzchnica	Raków	Sitkówka-Nowiny	Strawczyn	Zagnańsk
1	Sieroctwo	2	-	1	16	7	2	40	-	-	-	-	2	163	-	1	1	1	-	-
2	Bezdomność	-	-	3	-	2	1	4	-	-	-	-	1	3	-	2	2	-	-	1
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	94	114	81	107	107	104	66	96	43	35	229	89	89	108	50	49	21	102	37
4	Bezrobocie	26	291	385	364	226	141	105	433	95	273	307	142	412	412	91	120	50	143	188
5	Niepełnosprawność	41	84	105	157	156	59	40	120	81	32	129	49	112	153	57	89	125	57	73
6	Długotrwała choroba	144	172	281	54	82	61	80	223	98	20	72	95	221	321	72	84	20	34	34
7	Bezradność w Sprawach opiekuńczo – wychowawczych	55	261	206	86	64	67	25	240	100	50	178	81	317	266	46	106	10	114	99
8	Alkoholizm	25	67	36	73	66	28	40	50	20	18	6	18	210	17	25	32	18	34	109
9	Narkomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu:																			
	Ośrodka szkolono – wychowawczego	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ośrodka resocjalizacyjnego.	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	rodziny zastępczej	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Zakładu karnego	-	26	8	5	6	5	4	4	7	2	7	6	3	5	1	2	-	3	3
11	Ubóstwo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-	11	-	-	-	-	-
12	Kłęska żywiołowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
RAZEM		387	1015	1106	869	716	468	404	1166	444	490	928	483	1530	1298	345	485	245	487	544

Pomoc materialna i finansowa świadczona jest przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, głównie dla najuboższych mieszkańców powiatu, rodzin wielodzietnych, patologicznych, osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Zakres świadczonej pomocy jest niewystarczający z powodu ograniczonych środków finansowych, narastającego bezrobocia, zubożenia rodzin oraz niskiej dochodowości gospodarstw rolnych. Problemy te powodują wzrost zachowań patologicznych, do których głównie zalicza się alkoholizm.

Rodziny z problemem alkoholowym to rodziny, w których choćby jedna osoba pije w sposób, przynoszący szkodę. Człowiek pijący w nadmierny sposób dostarcza wszystkim innym problemów życiowych, finansowych i emocjonalnych, co sprawia, że cała rodzina boryka się z szeroko rozumianym „problemem alkoholowym”.

W oparciu o dane zebrane w ankiecie przeprowadzonej przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach w 1999 roku na terenie powiatu ok. 3000 osób to osoby z problemem alkoholowym, w tym 1500 to osoby, wymagające leczenia szpitalnego, zaś tylko 218 podjęło leczenie w klubach AA i uczestniczy w terapii. W takiej sytuacji koniecznym staje się położenie nacisku na:

- działania profilaktyczne i koordynowanie programów profilaktycznych już w szkołach, współpracę przy opracowywaniu i realizacji Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- budzenie społecznej świadomości, że alkoholizm jest chorobą, którą można i należy leczyć i wskazywanie na mechanizmy działania choroby alkoholowej oraz dostępne środki zaradcze.

Pomoc społeczna jest instytucją powołaną do ochrony rodziny, podstawowej struktury społecznej i winna służyć tym, którzy przejściowo znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, a sami nie są w stanie jej przetrwać. Z tego też względu na terenie powiatu zasadne jest rozwijanie istniejących już ośrodków wsparcia (Dom Samotnej Matki w Wiernej Rzece – prowadzony przez „Caritas”) i tworzenie nowych bezpiecznych miejsc dla ofiar przemocy w rodzinie, osób „po kryzysach”, matek odrzuconych przez środowisko z powodu macierzyństwa.

Przy kreowaniu polityki socjalnej należy skoncentrować się na otoczeniu pomocą osób i rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i nie będących w

stanie jej pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia .

Obok zaspokojenia niezbędnych bytowych potrzeb trzeba pamiętać również o udzielaniu w miarę możliwości takiej pomocy, która umożliwi osobie lub rodzinie usamodzielnienie się i opuszczenie kręgu beneficjentów pomocy społecznej . Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy winny stymulować osobę czy rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony pracowników socjalnych.

Kluczowe znaczenie mają działania profilaktyczne, których celem powinno być kształtowanie takich warunków w środowisku lokalnym, które będą zapobiegać marginalizacji osób i rodzin, zwłaszcza niepełnosprawnych, rodzin niepełnych (jest ich ok. 2340, a rodzin rozwiedzionych ok.1500) i wielodzietnych (powyżej 4 dzieci – ok. 3800 rodzin), jak również umacniać rodzinę jako podstawową komórkę społeczną .Ogólnie rodzin nieprzystosowanych społecznie (niezaradnych życiowo), korzystających systematycznie z pomocy społecznej, odnotowuje się w ciągu roku blisko 2000 rodzin.

Wspomniane problemy społeczne stawiają powiat przed koniecznością rozwijania idei świetlic socjoterapeutycznych. Świetlice te winny powstawać na obszarach, gdzie kumulują się te niekorzystne zjawiska w oparciu o istniejącą już bazę.

Szczególnie niepokojące jest zjawisko przemocy domowej, które dotyka wiele rodzin z terenu powiatu. W ciągu ostatnich lat zjawisko to zaczęło przybierać niepokojące rozmiary. Bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, niska świadomość społeczności wiejskiej są głównymi przyczynami powstawania i eskalacji zjawiska przemocy w rodzinie. Informacje otrzymane z Sądu Rejonowego w Kielcach mówią o 520 wniesionych postępowaniach w 2000 r. oraz o 23 umorzonych sprawach. Ilość zgłoszeń do Prokuratury Rejonowej w pierwszym półroczu 2000r. z gmin powiatu wynosi 220 (art.207 i 209 Kodeksu Karnego). W związku z powyższym uzasadnionym jest utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla mieszkańców powiatu.

Zaznaczyć należy , iż w powiecie nie ma ani pogotowia opiekuńczego, ani izby dziecka , zaś posterunków policji jest tylko 6 z 13 rewirami dzielnicowymi.

Liczba osób objętych nadzorem sądowym to 388 osób, w tym 266 dzieci. Osób

objętych nadzorem kuratorskim jest 363, w tym 301 dzieci (dane z 1999 roku).

Odnotowuje się również na terenie powiatu wysoką liczbę osób całkowicie samotnych 1172. Specyficznych form pomocy wymagają przede wszystkim ludzie starsi i samotni. Celem tej pomocy jest jak najdłuższe utrzymanie ich we własnym środowisku. Można to osiągnąć zapewniając usługi opiekuńczo - rehabilitacyjne i socjalne w miejscu zamieszkania, oraz „wskrzeszając” działalność klubów seniora. Osoby starsze wymagają często opieki całodobowej, zaś ilość miejsc w domach opieki jest ograniczona, a okres oczekiwania na miejsce w nich jest długi, stajemy więc przed koniecznością utworzenia domu dla ludzi starszych i przewlekle, somatycznie chorych na terenie powiatu.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, który wydaje orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla celów pozarentowych, orzekając na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W 1999r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Kielcach wydał 278 orzeczeń, natomiast w 2000 roku wydał: 696 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, 363 legitymacji osoby niepełnosprawnej, 25 opinii na wniosek kierownika gminnego ośrodka pomocy społecznej oraz 55 postanowień w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej. Na terenie powiatu kieleckiego działa niewielka liczba organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe, zwane też trzecim sektorem, są jednym z filarów współczesnych społeczeństw demokratycznych. Część z tych organizacji ma charakter pojedynczych ruchów samopomocowych (forma jednorazowych darów), inne mają bardziej rozbudowane struktury w postaci oddziałów, kół terenowych. Ogromną rolę odgrywają organizacje świeckie mające formę stowarzyszeń, fundacji, klubów. Organizacje te skupione są wokół wielu rozmaitych problemów życia społecznego, integrują grupy ludzi, środowiska np. osoby chore na określoną chorobę, osoby niepełnosprawne, rodziców mających niepełnosprawne dziecko, kombatantów, alkoholików i ich rodzin. Działalność ta służy prawie wyłącznie zaspokajaniu potrzeb ich członków i ma charakter integracyjny, samopomocowy.

Ogromną rolę spełnia „Caritas”, którego podstawowymi jednostkami są zespoły parafialno - charytatywne, których działaczami są wolontariusze, mieszkańcy danej

parafii.

„Caritas” prowadzi na terenie powiatu dwa domy pomocy społecznej: w Krajnie i Piekoszowie. Na rzecz powiatu działa również Zarząd Główny Stowarzyszenia Charytatywnego im. Alberta Schweitzera, wspomagając wyposażanie w sprzęt medyczny Szpitala w Morawicy oraz sprzęt rehabilitacyjno - ortopedyczny dla placówek służby zdrowia, a także indywidualnych odbiorców.

3.4.5. Bezpieczeństwo obywateli i ochrona ludności

3.4.5.1. Bezpieczeństwo obywateli i porządek publiczny

Powiat kielecki obejmujący powierzchnię 2 249 km², będący jednocześnie jednym z największych powiatów w Polsce. Z racji swej wielkości powiat kielecki jest trudny do utrzymania bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Sytuacja jest również o tyle skomplikowana, że Policja i Państwowa Straż Pożarna (PSP) ma jakby podwójne zwierzchnictwo, Starosty Kieleckiego i Prezydenta Miasta Kielce.

Z analizy zagrożenia przestępczością i naruszania prawa na tak obszernym terenie wynika, że wskaźniki wyrażające zjawiska przestępcze są niepokojące. Aby temu zaradzić wprowadzono szereg programów oraz przyjęto pewne założenia i kierunki działania. Ich realizacja już w ostatnim czasie zaczęła przynosić efekty.

Z porównania danych o przestępczości w analogicznych okresach roku 1999 i 2000 wynika, że:

- spadła liczba przestępczości „samochodowej” z 676 do 558 , co stanowi 82,5 % poprzedniego stanu,
- zwiększyła się ilość zgłoszonych kradzieży kieszonkowych z 48 do 63, które stanowią 131,3% poprzedniej liczby, przy jednoczesnej poprawie wskaźnika wykrywalności tych kradzieży o 23,8%,
- wzrosła ogólna liczba wypadków samochodowych z 1015 do 1021 (+6),
- zmniejszyła się liczba wypadków samochodowych z udziałem pieszych ze 194 do 189 (-5),

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- zmalała liczba ofiar wypadków (ranni z 1313 do 1279 tj. -34, zabici z 101 do 90 tj. -11),
- poprawił się wskaźnik ujawniania nietrzeźwych użytkowników dróg (kierowcy z 1379 na 1586 tj. +207, piesi z 321 na 552 tj. +231),
- ograniczono ilość kradzieży z włamaniem o 10,7%, pogorszył się jednak wskaźnik wykrywalności tych przestępstw o 0,2%,
- zwiększyła się liczba rozbojów i wymuszeń z 624 do 681 tj. o 57 oraz pogorszył się wskaźnik ich wykrywalności o 10%,
- zwiększyła się liczba przestępstw z użyciem broni z 59 do 70 tj. o 11 oraz pogorszył się wskaźnik ich wykrywalności o 21,9%,
- wzrosła ilość wykrytych przestępstw „narkotykowych” z 29 do 129,
- wzrosła liczba przestępstw dokonywanych przez nieletnich z 521 do 689 (+168) jak również zwiększyła się ilość ujawnionych nieletnich sprawców z 396 do 483 (+87),
- skrócono czas reakcji na zgłoszenia o zdarzeniach.

Z uzyskanych danych wynika, że w 2000 r. ogólna liczba sporządzonych wniosków o ukaranie wzrosła o 30,6% w stosunku do ubiegłego roku, natomiast w kategorii wykroczeń o charakterze chuligańskim o 37,5%. Z powyższego można wnioskować, iż wzrosła skuteczność działań policjantów.

Należy zwrócić uwagę na spadek ilości ofiar wypadków samochodowych (zarówno rannych jak i zabitych), przy jednoczesnym wzroście liczby tych zdarzeń. Oznacza to, że poprawie uległo bezpieczeństwo na drogach, jak również skrócił się czas reakcji policji i służb medycznych. Na przyspieszenie takiej reakcji w bardzo dużym stopniu wpłynęło utworzenie Miejskiego Sztabu Policji odpowiedzialnego za prawidłowy i szybki obieg informacji poprzez nadzorowanie prawidłowego działania wszystkich służb dyżurnych.

Niestety nadal organa policji, które funkcjonują na terenie powiatu pracują w niepełnej obsadzie kadrowej. Podobnie jak w roku 1999 brakuje blisko 10% policjantów w odniesieniu do struktury i naliczeń etatowych. Ten niedobór kadrowy staje się bardziej dotkliwy na skutek nie pokrywania się struktur organizacyjnych policji, sądu i prokuratury. I tak np.: policjanci z Komendy Miejskiej w Kielcach

obsługują aż 6 prokuratur, tj. w Kielcach, Busku, Starachowicach, Włoszczowie, Ostrowcu i Końskich.

W celu skutecznego i planowego przeciwdziałania przestępczości Komenda Miejska Policji w Kielcach nadal realizuje założenia opracowanej w latach poprzednich strategii działania do roku 2004.

3.4.5.2. Ochrona ludności przed skutkami nadzwyczajnych zagrożeń

Z pojęciem ochrony ludności wiążą się zagadnienia obejmujące działania z zakresu zapobiegania zagrożeniom, przygotowywania i prowadzenia akcji ratowniczych, a także usuwania skutków powstałych zagrożeń, jak: uszkodzenia i zniszczenia oraz odbudowa zniszczonych obiektów i urzędzeń.

Mieszkańcy powiatu kieleckiego narażeni są przede wszystkim na skutki:

- powodzi typu zalewowego, mniej zaś od wystąpienia rzek z koryt,
- rozległych pożarów zwartych zabudowań wiejskich i kompleksów leśnych,
- toksycznych środków przemysłowych (tsp) przewożonych szlakami komunikacyjnymi przechodzącymi przez teren powiatu,
- wypadków kolejowych, kolizji drogowych, dużych awarii sieci energetycznych itp.

Aż 10 gmin powiatu kieleckiego uznanych jest jako zagrożone wystąpieniem powodzi, głównie z obszaru Gór Świętokrzyskich i ujścia rzek. Powodzie, jakie miały miejsce w ostatnich latach dotknęły takie gminy jak: Chęciny, Chmielnik, Piekosów, Daleszyce, Morawica, Łopuszno, Raków, Pierzchnica, Sitkówka – Nowiny i Górno.

W bieżącym roku, w powiecie kieleckim zostało zagrożonych powodzią 9 gmin. Są to: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Daleszyce, Górno, Morawica, Nowa Słupia, Łągów i Raków. Powodzią zostało dotkniętych 3396 osób. W czasie akcji ratunkowej ewakuowano 153 osoby. Domy straciło 28 osób; uszkodzonych – ale nadających się do zamieszkania – zostało 1011 budynków mieszkalnych. Ponadto uszkodzeniu uległy obiekty: szkolne - 31, kultury – 3, handlowe – 12 oraz inne – 78. Wstępne straty tych uszkodzeń szacuje się na 6,138 tys. zł. Prócz tego został uszkodzony zabytkowy młyn wodny drewniany z 1884 r. w miejscowości Belno, gm. Bieliny.

W wyniku powodzi uszkodzeniu lub zniszczeniu uległo 140,15 km dróg powiatowych – szacunkowe straty ok. 6,583 tys. zł oraz 142,13 km dróg gminnych – straty 3,980 tys. zł. Ponadto zostało uszkodzonych lub zniszczonych 52 mosty, z czego 21 powiatowych – straty 9,918 tys. zł i 31 gminnych – straty 2,103 tys. zł. Dodatkowo uszkodzeniu uległy zapory w Borkowie i Szczecnie – Komórki oraz 123 przepusty, a także 2 jazy: w Ciekotach i Szczecnie – Wojciechowie.

W gminach: Łągów, Daleszyce, Nowa Słupia, Morawica, Bodzentyn, Bieliny i Raków uszkodzeniu uległo 47,7 km sieci kanalizacyjnej i 11,2 km sieci wodociągowej. Oprócz tego uszkodzeniu uległo 16 oczyszczalni ścieków, 12 stacji uzdatniania wody i ujęć wody pitnej oraz kilkaset studni indywidualnych.

Ogólne, szacunkowe straty w powiecie kieleckim wynoszą 80,30 mln zł.

Zagrożenia w czasie wojny mogą być powodowane wzmożonym promieniowaniem jonizacyjnym, zniszczeniem miejscowości znajdujących się głównie przy szlakach komunikacyjnych, systemu łączności satelitarnej (np. stacja satelitarna w Psarach) itp.. Zgodnie z ustawą o powszechnym obowiązku obrony RP funkcje szefa obrony cywilnej powiatu kieleckiego pełni Starosta Kielecki. Do jego obowiązków należy kierowanie oraz koordynowanie działań z zakresu obrony cywilnej powiatu.

W sprawach obrony cywilnej Starosta Kielecki podlega służbowo Wojewodzie Świętokrzyskiemu i jest zwierzchnikiem służbowym w stosunku do burmistrzów miast i gmin oraz wójtów gmin powiatu.

W podejmowaniu decyzji przez szefa OC powiatu kieleckiego uczestniczą i pomagają komitety i zespoły jak: Rejonowy Komitet Przeciwpowodziowy i Powiatowy Zespół ds. Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa, a także Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, będące aktualnie w trakcie organizacji.

Głównymi siłami reagowania na terenie powiatu kieleckiego są: służby, inspekcje i straże. W przypadku Policji i PSP są one wspólne dla powiatu kieleckiego i miasta Kielce.

W zakresie ratownictwa przeciwpożarowego, chemicznego i drogowego Starosta Kielecki dysponuje 4 jednostkami państwowej straży pożarnej w Kielcach i w Chmielniku.

Ważną siłę tego ratownictwa stanowią gminne ochotnicze straże pożarne w ilości 110 jednostek, skupiających około 4 000 strażaków.

Z tych 110 wymienionych jednostek OSP 25 wchodzi w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, co jest wyrazem uznania ze względu na stan ich wyposażenia technicznego oraz wysoką sprawność i gotowość działania.

System ten jest wspomagany przez zróżnicowane rodzajowo gminne formacje obrony cywilnej, począwszy od jednostek ratownictwa ogólnego, do jednostek ratownictwa wyspecjalizowanego.

Częstotliwość występowania zagrożenia zależy od sposobu prowadzenia inwestycji budowlanych, wodno-irygacyjnych, drogowych, gospodarki leśnej itd. czyli działań podejmowanych w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego.

Tymczasem braki inwestycyjne, dotyczące mostów i przepustów, a także odwadniania dróg powiatu, powodują występowanie znacznych szkód i zniszczeń w przypadkach kolejnych powodzi.

Doświadczenia dowodzą, że w wyniku powodzi niszczone są te same mosty, przepusty i drogi.

Usunięcie zaniedbań z lat poprzednich jest możliwe tylko przy zainwestowaniu ogromnych środków finansowych, których aktualnie brak w budżecie powiatu.

Należy jednak mieć świadomość, że mimo najlepszych chęci i poniesienia dużych nakładów finansowych nie da się wykluczyć do końca możliwości wystąpienia stanu zagrożenia nadzwyczajnego. Stąd największą uwagę należy przywiązywać do posiadania mobilnych, sprawnie i dobrze wyposażonych jednostek ratunkowych.

Obecny stan ratownictwa w powiecie nie jest optymistyczny. Duży wpływ na taką sytuację wywiera nierówny i nieproporcjonalny do potrzeb rozkład i stan organizacji tych sił na terenie powiatu. Również wyposażenie sił nie jest adekwatne do potrzeb.

Siły ratownictwa w powiecie można scharakteryzować następująco:

- wyposażenie gminnych formacji jest niedostateczne, o czym świadczą braki w zakresie wozów bojowych dla OSP, umundurowania, odzieży ochronnej, środków łączności telefonicznej i radiowej, pomp, sprzętu pływającego i tak np.: ponad 30% OSP nie posiada wozów bojowych,
- formacje obrony cywilnej w terenie są głównie nastawione na ochronę przeciwchemiczną i sygnalizację skażeń radiologicznych, natomiast brak jest wyposażenia technicznego formacji zajmujących się ochroną p.pow. i p.poż.. Sprzęt OC będący wyposażeniem tych zespołów jest przestarzały technicznie.

Słabością systemu ratownictwa jest brak trafnego rozpoznania zagrożeń, a przede wszystkim brak sprawnej i nowoczesnej łączności między centrum kierowania a jednostkami operacyjnymi.

Pomimo tych niedogodności z porównania danych statystycznych za rok 1999 i 2000 wynika, że:

- nie zmieniła się ilość pożarów, których w ciągu roku odnotowano 670,
- zmniejszyła się ilość miejscowych zagrożeń z 421 do 334 tj. o 20,6%,
- zwiększyła się ilość alarmów fałszywych z 12 do 27 tj. o 125%.

Wszystkie z 27 fałszywych alarmów było zgłoszonych w dobrej wierze. Świadczy to o czujności społeczeństwa na różnego rodzaju zdarzenia.

Do powyższych danych należy dodać, że w sumie na terenie powiatu kieleckiego odnotowano 1031 zdarzeń, co stanowi 48% wszystkich zgłoszeń odebranych przez KM PSP w Kielcach. Pozostałe 52% zgłoszeń napłynęło z miasta Kielc.

3.5. Infrastruktura techniczna.

3.5.1. Komunikacja

3.5.1.1. Drogownictwo

Długość sieci dróg krajowych na terenie powiatu wynosi 143,4 km, dróg wojewódzkich 266,7 km, dróg powiatowych 1 128,5 km, zaś gminnych 1500 km.

Sieć dróg powiatowych zapewnia dobre połączenie z wszystkimi sąsiednimi powiatami. Przepustowość tych dróg jest jednak znacznie ograniczona. Szybki rozwój

motoryzacji , a tym samym wzmożony ruch samochodów, zarówno osobowych , jak i ciężarowych na tych drogach spowodował, iż drogi powiatowe nie spełniają obecnych wymagań.

Część dróg powiatowych ma wyraźnie nadrzędny charakter ze względu na funkcje gospodarcze np. Piekoszów - Gnieździska, komunikacyjne np. Suków-Chmielnik lub turystyczne np. Huta Nowa – Święty Krzyż.

Długość dróg powiatowych przypadająca na poszczególne gminy przedstawia tabela 12.

Tabela 12. DŁUGOŚĆ DRÓG POWIATOWYCH (W KM)

Lp.	Gmina	Długość dróg (km)	w tym naw.twardej (km)
1	2	3	4
1	Chęciny	74,9	69,4
2	Chmielnik	86,2	76,9
3	Morawica	81,9	64,2
4	Piekoszów	59,2	56,7
5	Pierzchnica	72,9	66,8
6	Sitkówka-Nowiny	25,1	24,5
7	Mniów	65,2	64
8	Łopuszno	67,5	67
9	Strawczyn	45,8	45
10	Raków	49,0	31,7
11	Miedz. Góra	38,8	35,5
12	Zagnańsk	68,0	63,2
13	Bieliny	41,3	39
14	Łągów	53,8	46,7
15	Bodzentyn	75,2	61,4
16	Nowa Słupia	42,1	28,3
17	Górno	41,4	35,6
18	Masłów	43,6	43,6
19	Daleszyce	96,5	87,6
Ogółem:		1128,4	1011,1

Na obszarze powiatu kieleckiego nawierzchnię twardą posiada 89,60 % dróg powiatowych i ok. 50 % dróg gminnych.

Istotnym elementem infrastruktury drogowej są mosty i przepusty. W ciągu dróg powiatowych znajduje się ogółem 1206 przepustów i 122 mosty o długości 1315 m.

Sieć drogowa powiatu kieleckiego to przede wszystkim drogi powiatowe, mające zasadnicze znaczenie dla układu komunikacyjnego powiatu oraz gminne, mające znaczenie lokalne, lecz również istotne z punktu widzenia spójności całego systemu drogowego.

Nadrzędny układ komunikacyjny powiatu stanowią korytarze dróg krajowych i wojewódzkich. Drogi krajowe, przebiegające przez powiat, to przede wszystkim tranzytowe szlaki komunikacyjne przenoszące ruch zewnętrzny, które w powiązaniu z drogami wojewódzkimi stanowią szkielet komunikacyjny, do którego powinny być włączone wszelkie rozwiązania komunikacyjne na drogach powiatowych.

Drogi krajowe przebiegające przez powiat kielecki, stanowiące podstawę całego układu komunikacyjnego województwa, to:

- nr 7 Gdańsk - Warszawa – Kraków (ok. 29 km) biegnąca przez gminy: Zagnańsk, Masłów, Miedziana Góra, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Chęciny, stanowiąca główny korytarz komunikacyjny w kierunku Północ – Południe
- nr 74 Sulejów – Kielce - Kraśnik (ok. 66 km) biegnąca przez gminy: Mniów, Miedziana Góra, Masłów, Górno, Bieliny, Łagów, stanowiąca otwarcie na wschodnią i zachodnią Polskę
- nr 73 Kielce – Tarnów (ok. 42 km) biegnąca przez gminy: Morawica, Chmielnik, będąca dodatkowym wsparciem drogi nr 7 w kierunku południowym
- nr 78 Siewierz – Chmielnik (ok. 6 km) biegnąca przez gminę Chmielnik , otwierająca powiat na dogodne połączenie z przemysłowym Śląskiem.

Do najważniejszych dróg wojewódzkich zaliczyć należy drogi będące połączeniami komunikacyjnymi pomiędzy drogami krajowymi, a mianowicie:

- nr 750 Ćmińsk - Lekomín łącząca drogę nr 7 z drogą nr 74
- nr 763 Chęciny-Morawica łącząca drogę nr 7 z drogą nr 73

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- nr 745 Radlin-Dąbrowa łącząca drogę 74 z drogą 73 (będąca również drogą dojazdową do lotniska w Masłowie)

oraz drogi wojewódzkie łączące Kielce (siedzibę powiatu i stolicę województwa) z siedzibami gmin:

- nr 760 do Łopuszna i Piekoszowa
- nr 748 do Strawczyzna
- nr 764 do Daleszyc i Rakowa
- nr 752 do Bodzentyna
- nr 753 do Nowej Słupi
- nr 762 do Małogoszcza
- nr 766 do Pińczowa

Ponadto występują drogi wojewódzkie:

- nr 756 łączące gminy: Nowa Słupia, Łagów i Raków
- nr 751 z Nowej Słupi do Bodzentyna i Suchedniowa
- nr 765 z Chmielnika do Staszowa,
- nr 728 Końskie – Łopuszno – Małogoszcz - Jędrzejów oraz
- nr 761 Białogon - Piekoszów.

Spośród 19 gmin powiatu kieleckiego najgorsze położenie pod względem dostępności do nadrzędnego układu komunikacyjnego ma Pierzchnica oddalona od głównych ciągów drogowych oraz, w mniejszym stopniu, Masłów. Pozostałe ośrodki gminne mają zapewniony bezpośredni dostęp komunikacyjny do dróg wojewódzkich i krajowych.

Najkorzystniejszy układ znajduje się: w Chmielniku, Łagowie, Morawicy, Górnicy, Chęcinach, gdzie występuje bezpośrednie połączenie z drogami krajowymi i wojewódzkimi we wszystkich kierunkach, a także: w Bodzentynie, Nowej Słupi, Rakowie, Łopusznie – czterokierunkowe połączenia drogami wojewódzkimi. Mniów, Miedziana Góra leżą w ciągu drogi krajowej nr 74, a Zagnańsk, Piekoszów, Strawczyn, Bieliny w ciągu dróg wojewódzkich.

Struktura organizacyjna Powiatowego Zarządu Dróg.

W strukturze administracyjnej powiatu wyodrębniono jednostkę organizacyjną- Powiatowy Zarząd Dróg, działającą w imieniu Zarządu Powiatu. W skład Powiatowego Zarządu Dróg wchodzi tzw. służby liniowe, oparte na pracy obwodów drogowych. Obecnie Powiatowy Zarząd Dróg posiada trzy obwody drogowe: w Strawczynku, Łagowie i Celinach k. Chmielnika, które utrzymują drogi powiatowe na terenie w/w gmin (rys. 11).

**OBWÓD DROGOWY W
CELINACH**

Gmina	Sieć dróg
Chęciny	74,9
Chmielnik	86,2
Morawica	81,9
Pierzchnica	72,9
Sitkówka –Nowiny	25,1
RAZEM:	341,0

2

OBWÓD DROGOWY W ŁAGOWIE

Gmina	Sieć dróg
Bieliny	41,3
Bodzentyn	75,2
Daleszyce	96,6
Górno	41,4
Łagów	53,8
Nowa Słupia	42,1
Raków	49,0
RAZEM:	399,4

3

**OBWÓD DROGOWY W
STRAWCZYŃKU**

Gmina	Sieć dróg
Łopuszno	67,5
Masłów	43,6
Miniów	65,2
Miedziana Góra	38,8
Piekoszów	59,2
Strawczyn	45,8
Zagnańsk	68,0
RAZEM:	379,8

Rys. 11. Rozmieszczenie obwodów drogowych na terenie powiatu kieleckiego

Stan techniczno – eksploatacyjny dróg i mostów .

Z dniem 1 stycznia 1999r. zostały przejęte od Dyrekcji Dróg Publicznych w Kielcach drogi wojewódzkie, które zostały zakwalifikowane jako drogi powiatowe. Zostało przejętych 1128,5 km, z czego – 52,2% stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej, 25,5% dróg to ciągi komunikacyjne o nawierzchni powierzchniowo utrwalonej , 7,9% stanowią drogi tłuczniowe, 7,5% to drogi gruntowe nieulepszone. Najmniej, bo 0,2% stanowią drogi betonowe, 2,9% drogi gruntowe ulepszone oraz 3,5% drogi brukowe. Ocena aktualnego stanu techniczno – eksploatacyjnego dróg powiatowych wykazuje, że ok. 13% sieci jest w stanie dobrym, ok. 21% w stanie zadawalającym, ok. 35% w stanie ostrzegawczym, a ok. 31% w stanie złym. Najgorzej w ogólnej ocenie wypada stan dróg na obrzeżach powiatu tj. w gminach: Łopuszno, Mniów, Łągów, Raków, Nowa Słupia, Bodzentyn.

W ciągu dróg powiatowych usytuowanych jest 122 mosty o łącznej długości 1315 m. Stan techniczny mostów jest zróżnicowany. 6 obiektów mostowych (4,9%) jest w bardzo złym stanie technicznym, zagrażającym bezpieczeństwu ruchu drogowego. Remontu kapitalnego wymaga 7 obiektów mostowych (5,7%). W dobrym stanie technicznym jest 18 obiektów, co stanowi 14,8% wszystkich mostów . Pozostałe 74.6% obiektów (91 sztuk) wymaga remontów bieżących.

Dwie trzecie z około 1011 km dróg o nawierzchni twardej wymaga natychmiastowych wzmocnień konstrukcji (położenia dywanika bitumicznego), gdyż większość z nich była budowana w latach 70–tych. Przy projektowaniu konstrukcji nawierzchni brano pod uwagę parametry natężenia ruchu w perspektywie pięciu, dziesięciu lub piętnastu lat, czyli konstrukcje tych nawierzchni odpowiadają natężeniu przewidywanemu najdalej do końca lat 80 –tych. Jak wiadomo w latach 90 -tych nastąpił bardzo szybki rozwój motoryzacji, wyrażający się m.in. tym, że liczba pojazdów wzrosła dwukrotnie (w 1999 roku zarejestrowanych jest ponad 9 milionów samochodów osobowych i ponad 1,5 miliona ciężarowych).

Z pewnością nikt przy projektowaniu dróg 25 lat temu nie przewidział takiego natężenia ruchu na drogach. Dlatego w ostatnich 10 –ciu latach wraz ze wzrostem liczby samochodów (szczególnie ciężarowych) nastąpiło znaczne pogorszenie stanu

nawierzchni dróg. W ciągu 2 lat funkcjonowania PZD wyremontowano ok. 95 600 m² ubytków w nawierzchniach dróg, ale są to tylko działania doraźne. Jeżeli w najbliższym czasie nie zostaną wzmocnione drogi poprzez położenie dodatkowych warstw nawierzchni, w przyszłości trzeba będzie odbudowywać od podstaw całe konstrukcje nawierzchni drogowych, co 3-krotnie zwiększy koszty.

Z przeprowadzonej uproszczonej analizy kosztów wynika, że aby zabezpieczyć drogi powiatowe przed dalszą dewastacją, należy wydać bezzwłocznie ponad 100 milionów złotych, podczas gdy cały budżet Powiatowego Zarządu Dróg w Kielcach za rok 1999 i 2000 zamknął się kwotą 14 989 802 zł, a na rok 2001 wynosi 9 294 800,00 zł.

Ponadto ok. 10 milionów potrzeba na odwodnienie korpusu drogowego. Zaległości w czyszczeniu rowów sięgają nawet 20 lat. Zamulona jest większość przepustów, pobocza na wielu drogach są zawyżone o kilkanaście centymetrów, co powoduje, że po większych opadach deszczu woda płynie środkiem jezdni. Część wody przenika się poprzez spękania siatkowe w nawierzchni do dolnych warstw konstrukcyjnych, przez co po okresie zimowym pojawiają się na drogach przełomy.

Przejmując tak zły stan techniczny dróg przystąpiono do prac, w wyniku których w latach 1999 – 2000 wykonano :

- modernizacji i odnow 100,290 km - wspólnie z samorządami gmin na kwotę 12 289 545, 00 zł, w tym udział gmin wynosił 7 296 409, 00zł.,
- remonty cząstkowe o powierzchni 95 600 m² za kwotę 2 293 360,00zł.
- odtworzenie rowów przydrożnych na długości 111 km i ponad 570 000m² ścinki poboczy za łączną kwotę 1 860 035,00 zł ,
- przebudowano i wyremontowano przepusty , których łączny koszt wyniósł 322 571,00zł.,
- ustawiono bariery sprężyste o wartości 79 853,00zł.,
- ustawiono znaki drogowe za kwotę 180 234,00zł.,
- odnowiono oznakowanie poziome na kwotę 23 234,00zł.,
- roboty związane z utrzymaniem zieleni (wycięto drzewa , krzewy i wykoszono trawy na poboczach) za ok. 80 000. tys. zł. ,

- pozostałe prace przy utrzymaniu dróg (utwardzanie dróg gruntowych materiałem kamiennym, roboty interwencyjne itp), których łączny koszt wyniósł ok. 470 000 tys. zł.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt dużego zaangażowania samorządów gminnych, których udział w odnowach i modernizacjach dróg w latach 1999 – 2000 wyniósł > 50%

3.5.1.2. Kolej

Obszar powiatu kieleckiego przecina 100 km linii kolejowych , z czego : 90 km stanowią 3 linie kolejowe tj.

- Warszawa- Kraków,
- Kielce- Częstochowa,
- Kielce- Busko Zdrój ,

a 10 km stanowi odcinek LH-S znajdujący się na terenie gminy Chmielnik.

Linie kolejowe na terenie powiatu są w większości zelektryfikowane (z wyjątkiem LH-S). Stanowią one najbardziej ekologiczny środek transportu zarówno pasażerskiego, jak i towarowego.

Najistotniejsza dla powiatu jest linia kolejowa Nr 8 Warszawa – Kraków o ruchu pasażersko – towarowym , która umożliwia połączenie z Warszawą i północną częścią Polski oraz województwami położonymi na południu tj. małopolskim, śląskim i podkarpackim. Ponadto posiada ona duże znaczenie dla przewozów ładunków. Wykorzystywana jest do przewozu surowców naturalnych , a także cementu i wapna.

Przez powiat przebiega tranzytem linia LH-S - wyłącznie o ruchu towarowym , stanowiąca połączenie Ukrainy z Polską , której znaczenie dla powiatu może wzrosnąć w miarę rozwoju kontaktów handlowych z partnerami ze Wschodu.

W przyszłości przewiduje się powstanie w Chmielniku bazy dla TIR-ów jadących na Ukrainę lub do Rosji , gdzie kontenery byłyby przeładowywane na wagony kolejowe.

W ten sposób nastąpiłoby ograniczenie ruchu ciężkiego samochodów ciężarowych , jak również wykorzystanie mało eksploatowanego odcinka linii kolejowej.

Udział kolei w przewozach pasażerskich systematycznie spada. Ta tendencja utrzymuje się od dłuższego czasu. Wynika ona ze wzrostu motoryzacji indywidualnej ,

większej dostępności finansowej pojazdu indywidualnego i jego niezaprzeczalnych zalet, zawsze do dyspozycji, transport „od drzwi do drzwi.”

3.5.1.3. Lotnictwo

Na terenie gminy Masłów znajduje się lotnisko o powierzchni 72 ha. Podstawową infrastrukturę lotniska stanowi pas asfaltowo- betonowy o wymiarach 900 x 30 m wraz z drogą kołowania, a także światła zainstalowane na obu kierunkach podejścia umożliwiające lądowanie zarówno w nocy, jak i w warunkach złej widoczności w ciągu dnia oraz oświetlenie krawędziowe. Istnieje potrzeba budowy radiolatarni oraz budynku portu.

W okresie ostatnich kilku lat ruch lotniczy dyspozycyjny wzrósł trzykrotnie. Prognozy dotyczące ruchu pasażerów wskazują, iż tendencja wzrostu będzie się utrzymywać przez dłuższy okres czasu. Mając to na uwadze należy przystąpić do rozbudowy infrastruktury lotniska oraz do realizacji funkcji towarzyszących: hotele, komunikacja, łączność. Zakłada się, że po rozbudowie i modernizacji lotniska zwiększy się szczególnie ruch zagraniczny związany z biznesem, jak również z turystyką.

3.5.2. Łączność

Na koniec 2000 r. zarejestrowanych było w granicach powiatu kieleckiego 27,370 tys. abonentów telefonicznych. Odpowiada to skali 15,1 abonentów na 100 mieszkańców, podczas, gdy wskaźnik ten dla województwa wynosi 20,5. Największe nasycenie telefonów występuje w gminach bezpośrednio sąsiadujących z Kielcami a szczególnie Chęciny 2670 (18,5), Sitkówka-Nowiny 2270 (34,1), Zagnańsk 2600 (20,2) i Piekoszów 2280 (15,5). Na terenie powiatu ma swoją siedzibę Nziemne Centrum Usług Satelitarnych TP S.A. w Psarach, które jest jedyną tego typu placówką w Polsce i najnowocześniejszą w Europie. Swym zapleczem technicznym i kadrą inżynierską stanowi aktywny ośrodek rozwoju myśli technicznej w skali europejskiej. Oferuje ono szeroką gamę usług w zakresie łączności satelitarnej a w szczególności m.in.:

- transmisję w kanałach telefonicznych dla sieci publicznych (telefon, fax, telex, transmisja danych),
- realizację okazjonalnych transmisji telefonicznych.

Warunkiem koniecznym rozwoju danego terenu i nowoczesnej gospodarki jest promocja i możliwość wymiany informacji. Jedną z form promocji powiatu można upatrywać właśnie w systemie satelitarnym.

3.5.3. Gazownictwo

Przez terytorium powiatu przebiegają magistrale przesyłowe, odgałęzienia i sieć rozdzielcza doprowadzająca gaz do poszczególnych odbiorców. Gazyfikacja obejmuje w różnym zakresie miejscowości położone w sąsiedztwie przebiegu gazociągów przesyłowych. W największym stopniu (ponad 90%) zgazyfikowana jest gmina Zagnańsk, gdzie liczba odbiorców gazu przekroczyła 1000, co stanowi ponad 8/100 odbiorców (średnia wojewódzka 11,5 /100). W gminach Miedziana Góra, Masłów, Pierzchnica wskaźnik ten nie przekracza 1. Kontynuacja realizacji programu gazyfikacji województwa z 1992r. stwarza możliwości doprowadzenia gazu ziemnego do wielu miejscowości powiatu kieleckiego. I tak: ułożenie odcinka gazociągu (przewidzianego głównie do drugostronnego zasilenia Kielc) od Zborowa do Mójczy (o średnicy 300 mm i długości 65 km), pozwoliło na kontynuację rozpoczętego procesu gazyfikacji gmin Pierzchnica i Morawica, Chmielnik i Daleszyce. Docelowo z gazociągu tego zasilane będą stacje redukcyjno – pomiarowe w gminach: Masłów, Górnio, Sitkówka-Nowiny, Chęciny. Jednocześnie trwają przygotowania do gazyfikacji północno-zachodniej części powiatu. Przewidywany tam gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Końskie - Radoszyce - Łopuszno - Strawczyn o łącznej dł. 68 km i przekroju o 200/150 mm wraz z 4 stacjami (SRP I stopnia) dla gmin:

- Ruda Maleniecka - Fałków
- Łopuszno - Słupia Konecka
- Mniów - Smyków

Przewidywany gazociąg doprowadzi gaz do 10 gmin, w tym do czterech gmin powiatu kieleckiego : Mniów, Łopuszno, Strawczyn i Piekoszów.

Planowana jest rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci wysokiego ciśnienia z Sadowia do Baćkovic, co stworzy szanse doprowadzenia w przyszłości gazu do gmin położonych w północno-wschodniej części naszego powiatu.

3.5.4. Sieć elektroenergetyczna

Pobór energii elektrycznej o napięciu 220 kV umożliwiają stacje elektroenergetyczne 220/110 kV w Kielcach - Piaskach, Radkowicach k/Chęcín i w Ostrowcu Świętokrzyskim. Stacje te powiązane są sieciami 220 kV, które przesyłają energię elektryczną na teren powiatu. Sieci i stacje elektroenergetyczne (za wyjątkiem sieci najwyższych napięć) są zarządzane przez ZEORK S.A. z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej, które działają przez terenowe zakłady energetyczne. Centralną część powiatu - 11 gmin obsługuje Zakład Energetyczny Kielce. Pozostałe gminy obejmują swym zasięgiem działania Zakłady Energetyczne:

- w Końskich - gminy Łopuszno i Mniów
- w Ostrowcu Św. - gminy Bodzentyn, Nowa Słupia i Łagów
- w Busku Zdroju - gminy Chmielnik, Pierzchnica i Raków.

Szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, długości i rodzaju sieci elektroenergetycznej oraz liczby stacji transformatorowych (ŚN i nn) będących w gestii poszczególnych zakładów energetycznych prezentuje tabela:

Tabela 13. LICZBA STACJI, DŁUGOŚĆ I RODZAJ LINII NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO.

<i>Lp.</i>	<i>Gmina</i>	<i>Liczba stacji transformatorowych</i>	<i>Napow. ŚN (km)</i>	<i>Kabl. ŚN (km)</i>	<i>Napow. nn (km)</i>	<i>Kabl. nn (km)</i>
1	Bieliny	56	88,2	2,8	109,2	2,0
2	Bodzentyn	74	80,3	0,4	121,3	2,1
3	Chęciny	89	148,6	1,5	131,4	16,5
4	Chmielnik	81	93,1	5,1	107,1	10,4
5	Daleszyce	85	162,2	3,8	158,4	8,7
6	Górno	53	72,5	0,0	106,7	3,8
7	Łągów	56	63,9	0,0	107,4	0,4
8	Łopuszno	68	73,2	1,2	129,7	5,5
9	Masłów	63	67,8	3,4	74,4	8,7
10	Miedziana Góra	59	66,1	0,1	80,1	6,6
11	Mniów	59	95,2	0,3	107,6	2,8
12	Morawica	88	121,8	7,6	120,7	10,4
13	Nowa Słupia	73	124,1	4,0	111,5	0,5
14	Piekoszów	78	120,2	2,8	167,1	3,2
15	Pierzchnica	64	52,6	1,2	83,4	7,9
16	Raków	72	114,8	0,2	149,6	5,9
17	Sitkówka-Nowiny	31	50,0	1,6	54,8	4,7
18	Strawczyn	47	48,8	0,4	116,7	1,6
19	Zagnańsk	76	78,0	2,3	101,9	12,1
Ogółem:		1272	1721,4	38,7	2139	113,8

Należy nadmienić, że dynamika rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej wynosi około 3% rocznie.

Energię elektryczną na niewielką skalę produkują również elektrownie niezawodowe (wodne i elektrownie biogazowe). Lokalizacja tych elektrowni, moc i przeznaczenie energii zawiera tabela:

Tabela 14. LOKALIZACJA I MOC ELEKTROWNI NIEZAWODOWYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO

<i>Lp.</i>	<i>Gmina</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Moc (kW)</i>	<i>Rodzaj elektrowni</i>	<i>Przeznaczenie energii</i>
1	Morawica	Morawica	75,0	wodna	sprzedaż
2	Górno	Cedzyna	18,5	wodna	sprzedaż
3	Daleszyce	Suków	18,0	wodna	sprzedaż
4	Raków	Antoniów	11,0	wodna	sprzedaż
5	Sitkówka-Nowiny	Sitkówka	2 x 500,0	biogazowa	sprzedaż i potrzeby własne
6	Daleszyce	Daleszyce	13	wodna	sprzedaż
7	Daleszyce	Borków	18	wodna	sprzedaż

Należy zaznaczyć, że na omawianym terenie nie ma innych niekonwencjonalnych źródeł energii współpracujących z siecią elektroenergetyczną. Linie niskiego napięcia zasilające tereny wiejskie stanowią ponad 50%, są w dużym stopniu wyeksploatowane i wymagają znacznych nakładów na modernizację. Od jakości i niezawodności dostaw energii elektrycznej w dużej mierze zależy poziom zaspokojenia indywidualnych potrzeb gospodarstw oraz rozwój infrastruktury technicznej. Aktualny stan techniczny tych sieci w wielu przypadkach nie pozwala na sprostanie nowym wymaganiom. Istniejące urządzenia elektroenergetyczne wymagają nie tylko odnowienia, ale także dostosowania do zwiększonych przepustowości. Dotyczy to głównie sieci niskiego napięcia, stanowiącej ponad 50% wszystkich linii elektroenergetycznych. W sieci tej występują nadmierne spadki napięć, brak jest odpowiedniej przepustowości mocy elektrycznej, niewystarczające jest rezerwowanie zasilania.

3.5.5. Wodociągi i kanalizacja

Do większości miejscowości powiatu dostarczana jest woda dobrej jakości pobierana ze studni głębinowych. Woda ta odpowiada wszystkim wymogom sanitarnym. Rozprowadzana jest do odbiorców systemem sieci wodociągowej, zakończonej przyłączami do poszczególnych posesji. We wszystkich gminach eksploatowana jest również sieć kanalizacyjna, która zbiera i doprowadza do odbiornika ścieki komunalne pochodzące z gospodarstw, instytucji i zakładów produkcyjnych. Ścieki te przed wprowadzeniem do wód powierzchniowych, będących odbiornikami, poddawane są na istniejących urządzeniach procesom oczyszczania.

Stan uzbrojenia wod.-kan. gmin w roku 1999 i 2000 przedstawia poniższa tabela 15. Dane do tabeli zostały zebrane z poszczególnych gmin przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach do „Sprawozdania RRW - 2 z realizacji inwestycji w zakresie wodociągów i sanitacji wsi w roku 2000”, którego adresatem jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tabela 15. STAN UZBROJENIA WOD. – KAN. GMIN

<i>Gmina</i>	<i>sięć wodociągowa km</i>		<i>Przyłącza wodoc. szt.</i>		<i>sięć kanalizacyjna km</i>		<i>przykanaliki szt.</i>	
	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>2000</i>
Bodzentyn miasto	12,1	12,1	671	685	5,9	9,2	315	360
Bodzentyn wieś	114,1	117,4	1472	1605	1,7	1,7	30	30
Chęciny	117,8	117,8	2811	2811	6,9	6,9	393	393
Chmielnik	89,1	97,8	1552	1681	28,5	29,2	711	747
Bieliny	40,3	48,7	752	993	17,0	19,5	150	195
Daleszyce	110,7	139,0	2948	3392	15,2	24,6	489	546
Górno	107,1	107,1	2377	2490	3,9	3,9	46	48
Łągów	68,1	76,1	992	1079	6,7	15,3	153	376
Łopuszno	96,0	101,6	1349	1390	5,5	7,4	106	135
Masłów	34,4	36,2	665	777	2,9	3,0	113	152
Miedziana Góra	92,3	92,3	1995	1995	0,4	0,4	25	25
Mniów	79,6	93,5	1617	1802	11,2	11,2	138	139
Morawica	160,0	172,5	2298	2358	36,0	50,0	843	1041
Nowa Słupia	53,1	53,1	1289	1289	8,3	9,1	116	146
Piekoszów	133,7	143,7	2548	2691	3,75	3,75	87	102
Pierzchnica	88,4	88,4	1212	1236	7,0	7,0	270	277
Raków	42,9	45,4	702	702	9,9	9,9	400	400
Sitkówka-Nowiny	37,1	37,6	960	581	18,1	25,3	279	286
Strawczyn	132,5	132,8	1856	1856	0	31,2	0	590
Zagnańsk	120,5	121,1	3597	3617	9,73	12,9	150	162
Ogółem:	1729,8	1834,2	33663	35030	198,58	281,45	4814	6150

Jak wynika z powyższej tabeli, choć nie w każdej gminie eksploatowana jest komunalna oczyszczalnia ścieków, to w każdej istnieją odcinki sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami.

Te odcinki sieci kanalizacyjnej zrealizowane są najczęściej przy szkołach, które często posiadają lokalne oczyszczalnie ścieków. Inna sytuacja jest w Piekoszowie, gdzie brak jest gminnej oczyszczalni ścieków, a istniejącym systemem kanalizacyjnym odprowadzane są ścieki przede wszystkim z osiedla „Ogrodnik” do oczyszczalni użytkowanej przez Zakład Rzeźniczo – Wędliniarski *Józef Bartos*. Zaś w gminie Miedziana Góra sieć kanalizacyjna i przykanaliki – to użytkownicy przydomowych

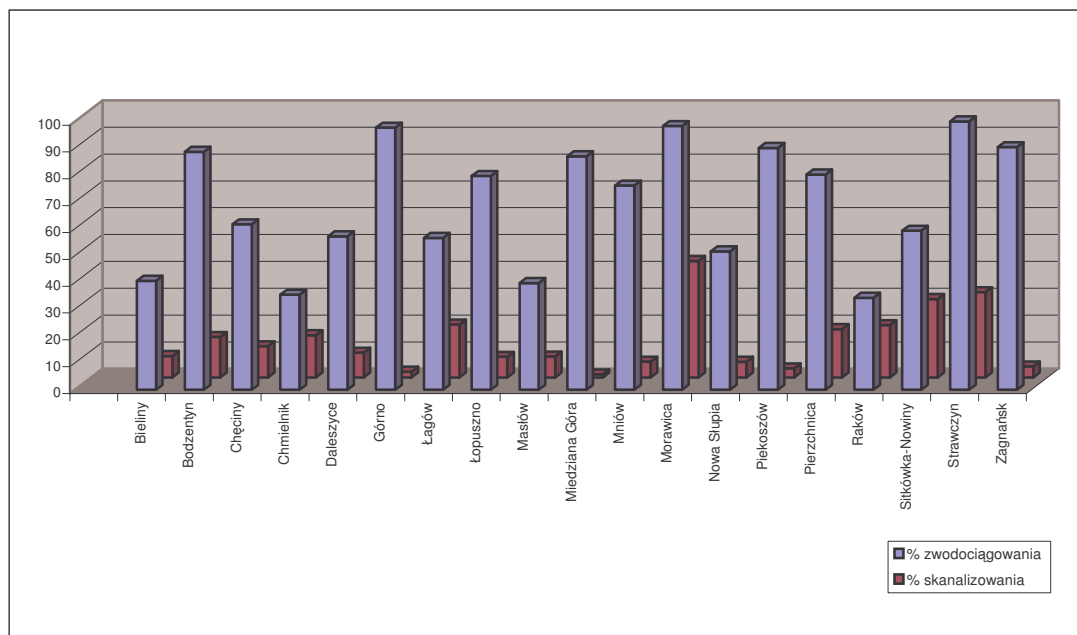
oczyszczalni ścieków. Stopień zwodociągowania i skanalizowania gmin przedstawia tabela 16.

Tabela 16. PROCENTOWY UDZIAŁ SIECI WOD. – KAN. W GMINACH W LATACH 1999 I 2000

<i>Gmina</i>	<i>% zwodociągowania</i>		<i>% skanalizowania</i>	
	1999	2000	1999	2000
Bieliny	30,7	40,6	6,1	8,0
Bodzentyn	83,0	88,7	13,4	15,1
Chęciny	82,8	82,8	11,6	11,6
Chmielnik	32,7	35,4	15,0	15,7
Daleszyce	49,7	57,2	8,2	9,2
Górno	97,7	97,7	2,0	2,1
Łagów	52,0	56,6	8,0	19,7
Łopuszno	77,3	79,7	6,1	7,7
Masłów	34,1	39,8	5,8	7,8
Miedziana Góra	87,0	87,0	1,1	1,1
Mniów	68,3	76,1	5,8	5,9
Morawica	95,8	98,3	35,2	43,4
Nowa Słupia	51,6	51,6	4,65	5,8
Piekoszów	85,3	90,1	2,9	3,4
Pierzchnica	78,6	80,2	17,5	18,0
Raków	34,3	34,3	19,5	19,5
Sitkówka-Nowiny	58,7	59,3	28,5	29,2
Strawczyn	100,0	100,0	0,0	31,8
Zagnańsk	89,9	90,4	3,8	4,1

Najlepsza sytuacja w zakresie zwodociągowania jest w gminach: Strawczyn, Górno, Morawica, Zagnańsk, Bodzentyn. Z kolei gminy: Morawica, Strawczyn, Sitkówka – Nowiny są w największym stopniu skanalizowane.

Na uwagę zasługuje gmina Strawczyn, w której wraz z budową komunalnej oczyszczalni ścieków, zrealizowany został w roku 2000 znaczny zakres kanalizacji sanitarnej. Dane te obrazuje graficznie rysunek nr 12.

Rysunek nr 12 Uzbrojenie wod.-kan. w powiecie kieleckim (dane za 2000 r.)

Jak wynika z analizy przedstawionych danych, istnieją bardzo duże dysproporcje między zwodociągowaniem, a skanalizowaniem gmin. Przyczyny tego zjawiska są złożone. Za główną przyczynę uznać można realizację wodociągów bez równoległego kanalizowania wsi. Wiąże się to z postrzeganiem przez mieszkańców potrzeby doprowadzenia wody dobrej jakości i brakiem zainteresowania odprowadzeniem ścieków. Barięą dla rozbudowy sieci kanalizacyjnej jest brak oczyszczalni ścieków jak również ich lokalizacja. Coraz częściej nowe budynki wyposażone są w przydomowe oczyszczalnie, obsługujące jedno lub dwa gospodarstwa. O możliwości ich realizacji decydują miejscowe warunki geologiczne - dobrze przepuszczalne podłoże. Obiekty te nie są uwzględniane w procencie skanalizowania wsi.

4. Analiza SWOT i jej rezultaty.

Jedną z najpopularniejszych technik analizy strategicznej jest **analiza SWOT**. Z techniki tej skorzystano również przy opracowywaniu strategii rozwoju powiatu kieleckiego.

Nazwa (akronim) pochodzi od pierwszych liter angielskich słów.

<i>Strengths</i>	- <i>Mocne (silne) strony</i>	<i>Analiza</i>
<i>Weakneeses</i>	- <i>Słabe strony</i>	<i>(ocena wewnętrzna powiatu)</i>
<i>Opportunities</i>	- <i>Szanse</i>	<i>Analiza</i>
<i>Threats</i>	- <i>Zagrożenia</i>	<i>(ocena zewnętrzna powiatu)</i>

Metoda ta, szeroko wykorzystywana, służy do oceny wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych.

Analiza SWOT oparta jest na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję powiatu na:

- zewnętrzne w stosunku do powiatu oraz mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na powiat oraz mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- *zewnętrzne pozytywne* – **szanse**. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które gdy odpowiednio wykorzystamy staną się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia,
- *zewnętrzne negatywne* – **zagrożenia**. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegane są jako bariery dla rozwoju, utrudnienia.

Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój powiatu, jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron.

- *wewnętrzne pozytywne* – **mocne strony**, czyli atuty powiatu. Mocne strony to walory, które w pozytywny sposób wyróżniają go spośród konkurencji (czyli innych powiatów).

- *wewnętrzne negatywne – słabe strony*. To niedociągnięcia, ograniczone zasoby. Mogą dotyczyć całego powiatu lub jego części.

Przekładając to na powiat analiza SWOT powinna obejmować cztery podstawowe obszary:

- ocenę uwarunkowań makroekonomicznych,
- badanie kondycji prywatnego sektora gospodarczego,
- badanie otoczenia konkurencyjnego powiatu,
- badanie wewnętrznych uwarunkowań powiatu.

Trzeba pamiętać, że analiza informacji o powiecie obejmować będzie przeszłość, terażniejszość oraz projekcję jego rozwoju w przyszłości. Powinna również ujmować powiązania między poszczególnymi grupami tak, aby można było dokonać identyfikacji tych spraw, które w kluczowy sposób wpływają na tempo rozwoju powiatu.

Analiza informacji zwykle jest dokonywana z podziałem na analizę wewnętrzną i zewnętrzną.

4.1. Mocne i słabe strony powiatu.

Opierając się na *Diagnozie Stanu* Zespół ds. przygotowania projektu Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego, opracował ankiety, które następnie zostały rozesłane do respondentów reprezentujących wszystkie środowiska. Następnie Zespół przystąpił do analizy nadesłanych odpowiedzi, w związku z czym w drodze analizy statystycznej zostały wyłonione te cechy, które będą miały wpływ na rozwój powiatu.

W ankiecie zastosowano dwie wartości oceniające, których porównanie stanowiło o ocenie ważności danego zagadnienia. Są to **waga** i **siła wpływu**, gdzie **waga** oznacza zagadnienia istotne dla rozwoju powiatu, natomiast **siła wpływu** to wpływ wyspecyfikowanego zagadnienia na rozwój powiatu.

Autorzy zdają sobie sprawę, że dostrzeżone zjawiska lub ich brak nie mogą stanowić prostego bilansu i służyć do wyciągania jednoznacznych wniosków.

Pomimo niejednokrotnie sprzecznych spostrzeżeń i postulatów nadesłanych przez respondentów opinia publiczna wyrażona w ten sposób miała niepodważalny wpływ na kształt strategii rozwoju.

4.1.1. Rezultaty analizy SWOT.

Generalnie można stwierdzić, że wśród nadesłanych ankiet widać było zróżnicowanie w ocenie poszczególnych zagadnień. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest hierarchizacja wartości różnych grup społecznych poszczególnych zjawisk występujących w powiecie i tak np.: dla środowiska nauczycielskiego najważne były zagadnienia związane z edukacją, a dla środowiska wiejskiego sprawy związane z rozwojem rolnictwa. Jednak uwzględniając wszystkie głosy oraz wiedzę i doświadczenie członków Zespołu i pracowników Starostwa ustalona została ostateczna lista mocnych i słabych stron powiatu.

Układ potencjałów i problemów rozwojowych powiatu znajduje swoje odzwierciedlenie w strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego. Zarówno mocne jak i słabe strony mają charakter endogeniczny w każdej dziedzinie życia społeczno – gospodarczego.

W odniesieniu do powiatu kieleckiego za **mocne strony** uznano następujące uwarunkowania:

1. Korzystne położenie geograficzne i bogate zróżnicowanie środowiska przyrodniczego.
2. Rozległe zasoby kopalin mineralnych możliwych do eksploatacji oraz rozwijająca się branża budowlana.
3. Duży potencjał ludności wiejskiej oraz dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego.
4. Wzrost zainteresowania turystyką i agroturystyką oraz chęć do inwestowania w te formy wypoczynki.
5. Dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych i ponadlokalnych oraz prawidłowo funkcjonujący transport pasażerski.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

6. Wykwalifikowana i doświadczona kadra zawodowa, stanowiąca potencjał, umożliwiający rozwój wielu dziedzin życia społeczno - gospodarczego.
7. Ożywiona aktywność władz samorządowych i społeczności lokalnych na rzecz rozwoju.
8. Duża atrakcyjność inwestycyjna i osadnicza wielu miejscowości na terenie powiatu.

Do **słabych stron** powiatu zaś zaliczono:

1. Brak kompleksowego rozwiązywania gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno - ściekowej.
2. Wysokie bezrobocie rejestrowane i utajone.
3. Niezadowalający stan techniczny dróg.
4. Niski poziom wykształcenia i kwalifikacji ludności wiejskiej.
5. Niski poziom dochodów, ograniczający efektywny popyt na towary i usługi rolnicze.
6. Niekorzystne warunki przyrodniczo – glebowe oraz słabość instytucji i organizacji wspierających rozwój obszarów wiejskich.
7. Brak bazy instytucjonalnej pomocy społecznej oraz niedoinwestowanie jednostek służby zdrowia.
8. Niedostosowane szkolnictwo ponadgimnazjalne do potrzeb rynku pracy.

Analiza macierzowa pozwoliła na określenie ich ważności. Po zsumowaniu punktacji wyznaczono średnią, która dla poszczególnych obszarów endogenicznych została przedstawiona w tabelach.

Mocne strony:

LP	PUNKTACJA						Średnia
1	15	11	14	10	12	8	14,59
2	8	12	8	15	11	8	12,91
3	6	6	5	10	8	8	8,96
4	9	10	7	10	11	8	11,46
5	15	7	8	5	9	16	12,50
6	5	11	13	10	9	12	12,50
7	12	14	10	10	8	4	12,08
8	10	9	15	10	12	16	15,00
RAZEM							100

Słabe strony:

LP	PUNKTACJA						Średnia
1	13	15	11	5	13	20	15,84
2	15	14	10	15	13	16	17,29
3	10	10	14	10	9	12	13,54
4	5	9	8	10	8	12	10,84
5	10	6	10	15	8	8	11,87
6	7	8	12	15	10	4	11,66
7	10	13	7	5	10	4	10,21
8	10	5	8	5	10	4	8,75
RAZEM							100

4.1.1.1. Hierarchia mocnych stron powiatu.

Mocną stroną powiatu kieleckiego jest zapewne atrakcyjne położenie geograficzne wokół dużego ośrodka miejskiego, jakim są Kielce. Na uwagę zasługuje również duży potencjał ludzki. Zidentyfikowane potencjały zgodnie z wcześniejszą oceną można usystematyzować w sposób hierarchiczny:

- duża atrakcyjność, rezerwy terenu dla oferty inwestycyjnej,
- bogate zasoby naturalne, duża lesistość, zbiorniki wodne oraz małe zagrożenie ze strony przemysłu,
- dobra sieć układu komunikacyjnego,
- zasoby ludzkie – korzystna sytuacja demograficzna, potencjał doświadczonej kadry zawodowej,
- gotowość władz samorządowych do współpracy z samorządami partnerskimi,
- możliwości rozwoju turystyki i agroturystyki,
- możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego, wspieranie działalności grup producenckich oraz rozwoju spółdzielczości rolniczej.

4.1.1.2. Hierarchia słabych stron powiatu.

Podstawową i najbardziej dotkliwą słabą stroną powiatu jest brak miejsc pracy szczególnie dla ludzi młodych, wchodzących w życie zawodowe. Istnieje niekorzystne zjawisko przewagi popytu na pracę w stosunku do podaży miejsc pracy. Dlatego nasila się skala emigracji bezrobotnej młodzieży poza powiat a także województwo. Przeszkodą jest również brak w powiecie kształcenia na poziomie wyższym uniwersyteckim.

Problemy rozwojowe wynikają również z obniżonego czynnika rozwoju gospodarczego i inwestycyjnego. Niekorzystnym zjawiskiem, które daje się dostrzec, jest brak profesjonalnej pomocy ze strony władz samorządowych dla małych i średnich przedsiębiorstw, a co się z tym wiąże, obniżony poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

Słabością powiatu jest również nie najlepszy stan infrastruktury drogowej powiatu. Słabą stroną powiatu są ponadto duże braki w infrastrukturze komunalnej tzn. nie skorelowany rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Zidentyfikowane problemy można ułożyć wg hierarchii:

- niski poziom wykształcenia ludności wiejskiej, a w związku z tym mniejsze możliwości zatrudnienia w sferze pozarolniczej, wysoki wskaźnik bezrobocia,
- brak kompleksowej gospodarki odpadami oraz nie skorelowana sieć wodno – ściekowa,
- zły stan infrastruktury drogowej,
- źle prowadzona polityka rolna państwa co skutkuje obniżonym popytem na towary i usługi rolnicze, zła kondycja rolnictwa,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości w powiecie, ubożenie znacznej części społeczeństwa, brak przyływu kapitału zewnętrznego,
- niedoinwestowanie służby zdrowia,
- niski stan poczucia bezpieczeństwa, patologie społeczne,
- niedoinwestowanie szkół, niedostosowanie kierunków kształcenia szczególnie ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy.

4.2. Szanse i zagrożenia rozwoju powiatu.

4.2.1. Scenariuszowa wizja przyszłości.

Podstawą do tworzenia scenariusza przyszłości jest stan obecny mocnych i słabych stron rozwoju powiatu oraz jego szanse i zagrożenia. Powiat funkcjonuje w otoczeniu zewnętrznym, tzn. w województwie, kraju i w pewnym stopniu w skali europejskiej, biorąc pod uwagę procesy integracyjne.

Na scenariuszową wizję przyszłości składają się dwie skrajne wersje scenariuszy: szans i zagrożeń. Pierwszy z nich ukazuje korzystny wpływ czynników egzogenicznych na rozwój powiatu, drugi przeciwnie niekorzystny wpływ na uwarunkowania rozwojowe powiatu. Treść scenariuszy opiera się na aktualnych i przyszłych obiektywnych uwarunkowaniach rozwoju.

Scenariusz zagrożeń jest w rzeczywistości następstwem pasywnej postawy samorządu wobec zmian i tendencji w gospodarce w odniesieniu do najważniejszych

dziedzin gospodarczych, w tym rolnictwa, edukacji, polityki zdrowotnej czy socjalnej. Natomiast scenariusz szans jest układem najkorzystniejszych uwarunkowań lokalnych i zewnętrznych.

W niniejszym opracowaniu przyjęto scenariusze kompleksowego ujęcia różnych dziedzin wspomagania rozwoju dla scenariusza szans i zagrożeń.

4.2.2. Założenia brzegowe.

Ważnymi czynnikami zewnętrznymi, które będą miały wpływ na rozwój powiatu kieleckiego są:

- Proces integracji z Unią Europejską oraz możliwości korzystania z funduszy przedakcesyjnych (ISPA, SAPARD, PHARE) a po akcesji z funduszy strukturalnych UE, czyli:
 - europejski fundusz rozwoju regionalnego,
 - europejski fundusz orientacji i gwarancji rolnej,
 - europejski fundusz socjalny,
 - fundusz kohezji.

Warunkiem korzystania z funduszy jest umiejętność absorpcji tych środków przez powiat.

- Postępujący rozwój współpracy regionalnej polskich samorządów z regionami europejskimi oraz stworzenie warunków do twinnigu miast i gmin.
- Dostosowania do standardów i norm UE w zakresie nowoczesnej infrastruktury ekonomicznej: obsługującej obrót kapitału, wymianę handlową, wspomagającej rozwój przedsiębiorczości.
- Zmiana polityki państwa w sferze polityki rolnej na rzecz wzrostu koniunktury na produkty i usługi rolne, restrukturyzacja zatrudnienia w rolnictwie, konkurencyjność polskiego przemysłu i rolnictwa na rynkach UE.

Ukazane powyżej uwarunkowania w zależności od ich przebiegu mogą być zagrożeniami lub szansami rozwojowymi.

4.2.3. Scenariusz zagrożeń.

Po dokonaniu analizy można zauważyć, że o wiele więcej jest uwarunkowań utrudniających rozwój niż tych, które mu sprzyjają. W związku z tym zakładamy dwa dominujące następstwa negatywnych zjawisk, mających wpływ na rozwój powiatu, pierwsze w sferze społecznej, drugie w sferze gospodarki rynkowej.

Zjawiska te będą miały wpływ na:

- Odpływ młodzieży, która szukać będzie możliwości pracy i kariery poza terenem powiatu, a nawet województwa. Przyczyną tego jest brak perspektywy na lepsze życie, w związku z czym pogłębią się różnice w strukturze demograficznej.
- Rozwój patologii społecznych, tj. alkoholizmu, narkomanii a także rozpad życia małżeńskiego, wzrost przestępczości, która wpływa destrukcyjnie na życie społeczne w skali powiatu. Przyczyną tego jest brak pracy i poczucie, że nie ma możliwości zmiany swojego życia.
- Postępującą pauperyzację społeczeństwa, a także dalszy wzrost bezrobocia.
- Ograniczenie napływu kapitału inwestycyjnego, tendencje spadkowe w przedsiębiorczości, niewystarczająca liczba instytucji wspierających lokalny biznes.

Nastąpi zastój w dziedzinach finansowanych z budżetu. W związku z czym:

- Nastąpi niedoinwestowanie zadań z zakresu infrastruktury drogowej i komunikacji, inwestycji komunalnych, zadań z zakresu edukacji, polityki zdrowotnej i socjalnej itp.
- Wystąpią braki w finansowaniu promocji i zagadnień rozwojowych w powiecie kieleckim.

Zakładając, że wpływ niekorzystnych uwarunkowań nie wywoła tylu negatywnych konsekwencji, najbliższa przyszłość z pewnością nie będzie okresem prosperity, ze względu na zapóźnienia rozwojowe chociażby w stosunku do innych regionów w kraju. Niemniej jednak należy ukierunkować działania powiatu na koncepcje rozwoju ujęte w scenariuszu szans.

4.2.4. Scenariusz szans.

Scenariusz szans jest optymistycznym spojrzeniem na rozwój powiatu. Wykorzystane zostały tu potencjały i szanse rozwoju powiatu oraz korzystny układ czynników zewnętrznych. Na pierwszy plan powinno wysunąć się ożywienie w sferze rynkowej i rozwoju przedsiębiorczości.

Zakładając, że w ciągu najbliższych lat będziemy korzystać z funduszy przedakcesyjnych możliwe będzie finansowanie przedsięwzięć w infrastrukturze technicznej, w rolnictwie, w ochronie środowiska, edukacji oraz w tworzeniu warunków rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Dofinansowanie tych przedsięwzięć spowoduje:

- wzrost liczby miejsc,
- zahamowane zostaną tendencje emigracyjne młodzieży, gdyż będzie szansa na ułożenie sobie życia i zaplanowanie kariery.

Jednak środki pomocowe wymagają wkładu własnego, nie tylko w formie finansowej ale i rzeczowej.

Rozwój powiatu uzależniony będzie zapewne od wkładu „własnego wysiłku”. Dopiero po połączeniu czynników zewnętrznych i własnych sił można spodziewać się wzrostu tendencji rozwojowych, do których możemy dołączyć nowe, efekt synergii czyli zwiększenie zysku ogółu jak i wzrost zysku każdej jednostki z osobna. W tym etapie odczuwalna będzie poprawa sytuacji ekonomicznej. Kończącym etapem będzie wzrost ożywienia w obszarach gospodarki, które uznane zostały za niedochodowe. Jednak by doszło do takiej sytuacji potrzebne są solidne podstawy.

Po pierwsze trzeba skoncentrować się na poziomie wykształcenia ludności powiatu, szczególnie w zakresie przedsiębiorczości. W ślad za uaktywnieniem przedsiębiorczości nastąpi wzrost podaży miejsc pracy. Konsekwencją tego będzie min. wzrost dochodu ludności, co z kolei spowoduje wzrost popytu na dobra konsumpcyjne oraz inwestycje we własnym gospodarstwie domowym, gospodarstwach rolnych i w rynkową działalność pozarolniczą. Aktywizacja przedsiębiorczości pobudzi rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.

Ważnym warunkiem rozwoju powiatu i umocnienia bazy ekonomicznej w ośrodkach gminnych jest kompleksowe rozwiązanie ważnych ciągów komunikacyjnych powiatu, łączących drogi powiatu z siecią dróg nadrzędnych (wojewódzkich, krajowych). Istotnym instrumentem realizacji tego założenia mogą być fundusze przedakcesyjne UE (PHARE, SAPARD).

Kolejnym warunkiem ożywienia będzie prawidłowe wykorzystanie walorów środowiska, które mają decydujący wpływ na turystykę i agroturystykę a infrastruktura techniczna służąca zachowaniu równowagi biologicznej podnosi atrakcyjność inwestycyjną i osadniczą. Jednakże same walory są warunkiem koniecznym, aczkolwiek niewystarczającym, by spowodować rozwój turystyki i ożywienia np. budownictwa. Brakującym elementem jest tu planowanie i wspieranie procesów inwestycyjnych oraz promocja i marketing turystyczny. Czynnikiem zewnętrznym, wspierającym procesy inwestycyjne w budownictwie będą np.: pożyczki i kredyty na warunkach preferencyjnych, unormowany stan prawny, ulgi budowlane. Natomiast w turystyce potrzebna będzie profesjonalna oferta turystyczna i co nie da się ukryć pomoc finansowa. Istotne jest również, przy promocji, równoległe tworzenie infrastruktury niezbędnej dla turystyki.

Natomiast marketing turystyczny ma być narzędziem w tworzeniu wizerunku powiatu na rynku lokalnym, krajowym a nawet europejskim. Należy tu wykorzystać doświadczenie podmiotów działających w tej branży, które oferują podobne produkty czy usługi turystyczne. Ważna jest również współpraca z powiatami europejskimi w ramach wymiany doświadczeń i współpracy.

Do **szans** rozwoju powiatu zaliczono:

1. Preferencje dla zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w tym małych i średnich przedsiębiorstw.
2. Możliwości dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.
3. Możliwości dalszego rozwoju przemysłu materiałów budowlanych na bazie istniejących zasobów kopalin.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

4. Rozwój turystyki , agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego w oparciu o czyste środowisko, walory przyrodnicze oraz dziedzictwo kulturowe.
5. Rozszerzanie oferty inwestycyjnej poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej oraz prowadzenie odpowiedniej polityki finansowej przez samorządy.
6. Dogodny układ dróg i linii kolejowych sprzyjający rozwojowi obszarów inwestycyjnych.
7. Duże możliwości przeznaczania najsłabszych gruntów rolnych pod zalesienia.
8. Aktywizacja przedakcesyjna przejawiająca się umiejętnością wykorzystania środków z Unii Europejskiej.

Wśród głównych **zagrożeń** znalazły się:

1. Wzrost natężenia ruchu samochodów ciężarowych przy niezadowalającym stanie technicznym dróg i ich niedoinwestowaniu.
2. Brak klarownej polityki rolnej i niedoinwestowanie rolnictwa powodujące niepewność i brak skłonności do inwestowania we własne gospodarstwo rolne.
3. Degradacja środowiska przyrodniczego oraz niedostosowanie do standardów jakościowych UE, szczególnie w zakresie ochrony środowiska i rolnictwa.
4. Niespójny system prawny, organizacyjny i finansowy w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej.
5. Nowy, niekorzystny system szkolnictwa ponadgimnazjalnego i duża konkurencja szkół kieleckich.
6. Niski poziom zamożności mieszkańców powiatu , co wiąże się ze słabym popytem i stagnacją na rynku.
7. Narastające zjawiska zagrożenia patologiami społecznymi (alkoholizm, narkomania, kradzieże, rozboje).
8. Nieodpowiedni poziom finansowania jednostek samorządu terytorialnego.

Analiza macierzowa pozwoliła na określenie ważności szans i zagrożeń. Po zsumowaniu punktacji wyznaczono średnią, która odzwierciedla ich wagę.

Szanse:

LP	PUNKTACJA						Średnia
1	15	11	15	5	13	20	16,46
2	13	5	6	5	9	4	8,75
3	6	11	8	15	11	8	12,29
4	10	12	7	10	12	8	12,29
5	8	14	10	10	8	8	12,10
6	8	9	13	5	11	16	12,91
7	15	8	8	15	9	4	12,29
8	5	10	13	15	7	12	12,91
RAZEM							100

Zagrożenia:

LP	PUNKTACJA						Średnia
1	10	7	8	10	10	16	12,71
2	15	9	11	15	10	16	16,04
3	8	14	15	10	11	16	15,41
4	13	13	8	5	10	4	11,04
5	14	5	6	5	11	4	9,38
6	5	9	10	15	9	12	12,50
7	7	11	9	10	10	8	11,46
8	8	12	12	10	9	4	11,46
RAZEM							100

5. Misja rozwoju powiatu.

Misja jest przesłaniem, któremu podporządkowane są kierunki działań strategicznych powiatu. Realizacja *misji* wymaga podejmowania szeregu działań. Wybór optymalnych dróg rozwoju opiera się rzetelnej analizie możliwości powiatu i szerokiej konsultacji społecznej.

Misja rozwoju powiatu kieleckiego jest następująca:

Strategia rozwoju powiatu kieleckiego kreuje zrównoważony rozwój poprzez: stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa, ochronę środowiska naturalnego oraz stałe podnoszenie standardu usług publicznych i poziomu życia mieszkańców, a także wykorzystywanie walorów krajobrazowych i kulturowych powiatu.

Warunkiem rozwoju powiatu jest stała współpraca władz ze społeczeństwem, która da podstawę do poprawy jakości życia oraz wielofunkcyjnego, rozwoju obszarów wiejskich.

6. Cele strategiczne.

6.1. Cel generalny.

Analiza SWOT sytuacji społeczno – gospodarczej powiatu, sygnalizuje dotkliwe problemy rozwojowe, mające podłoże ekonomiczne, co z kolei wskazuje na obszary ważne pod względem strategicznym, a to pozwala na określenie celu generalnego.

Istotnym warunkiem efektywnego rozwoju powiatu jest wielostronne wspomaganie zrównoważonego rozwoju. W związku z tym treść celu generalnego brzmi:

Wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez harmonijny rozwój społeczno gospodarczy powiatu.

6.2. Cele warunkujące.

Analiza SWOT wyznaczyła kierunki rozwoju dziedzin wspomaganie rozwoju. Cele, które warunkują realizację celu generalnego, nazywamy celami warunkującymi, te z kolei są określane przez najważniejsze zagadnienia czyli priorytety.

W strategii rozwoju powiatu kieleckiego wyznaczono cztery cele warunkujące.

I. Rozwój i wykorzystanie zasobów ludzkich.

Na pierwszy plan, w długoterminowej koncepcji rozwoju, wysuwa się rozwój zasobów ludzkich. Podstawą do wyboru priorytetów było określenie najważniejszych czynników opisujących założenia tego celu.

Głównym czynnikiem, warunkującym rozwój jest jednostka ze swoimi kwalifikacjami zawodowymi, wszechstronną wiedzą ogólną, która powinna korelować z potrzebami rynku pracy, gdyż w ten sposób istnieje szansa ograniczenia,

przynajmniej w pewnym stopniu, wzrostu bezrobocia. Poza tym kolejnym czynnikiem jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz rozwiązywanie zjawisk i problemów społecznych. Stworzenie warunków dla rozwoju kultury i sportu będzie wyrazem troski o młodzież, co pozwoli zapobiec patologiom, których jedną z głównych przyczyn powstawania jest brak zajęcia.

W ramach celu pierwszego określono powyższe **priorytety**.

- A. Stworzenie warunków dla rozwoju edukacji i dostosowanie szkolnictwa do potrzeb rynku pracy.**
- B. Zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i socjalnego.**
- C. Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja zawodowa.**
- D. Tworzenie warunków dla rozwoju kultury, sportu, turystyki i rekreacji.**

Ten cel będzie realizowany przez następujące zadania i działania w ramach wyżej wymienionych priorytetów.

Priorytet A:

Stworzenie warunków dla rozwoju edukacji i dostosowanie szkolnictwa do potrzeb rynku pracy.

Zadanie I.A.1.

Dostosowanie sieci szkół i oferty szkolnictwa do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Działania:

1. Opracowanie szczegółowego projektu i harmonogramu tworzenia sieci szkolnictwa ponadgimnazjalnego w powiecie.
2. Realizacja programów w ramach ścieżek edukacyjnych i udział w programach profilaktycznych organizowanych przez instytucje i organizacje.
3. Prowadzenie właściwej polityki kadrowej w szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

4. Unowocześnianie bazy dydaktycznej szkół poprzez doposażanie w sprzęt nowej generacji.
5. Prowadzenie przez Powiatowy Urząd Pracy monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych według metody opracowanej przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Opracowywanie przez Powiatowy Urząd Pracy raportów kwartalnych, półrocznych i rocznych o zawodach deficytowych i nadwyżkowych oraz przekazywanie wyników władzom oświatowym i dyrektorom szkół.
6. Wspieranie tworzenia miejsc pracy dla absolwentów szkół ponadpodstawowych.
7. Kontynuowanie poszerzonego nauczania informatyki i języków obcych w szkołach ponadpodstawowych.
8. Uruchomienie kierunków kształcenia w zakresie telekomunikacji, geodezji, ochrony środowiska i nauk społecznych.
9. Wprowadzanie wiedzy z zakresu poradnictwa i doskonalenia zawodowego oraz opracowanie stosownego programu w tym zakresie.
10. Przeprowadzanie niezbędnych remontów istniejącej bazy szkół i placówek oświatowo – wychowawczych.
11. Zorganizowanie odpowiedniej do potrzeb sieci poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i specjalistycznego wspierającego rozwój dzieci i młodzieży, w tym także dla dzieci niesłyszących, niewidomych i autystycznych.

Zadanie I.A.2.

Powołanie Powiatowego Ośrodka Doskonalenia i Doradztwa Metodycznego.

Działania:

1. Przygotowanie dokumentacji prawnej związanej z powołaniem Powiatowego Ośrodka Doskonalenia i Doradztwa Metodycznego Nauczycieli .
2. Przyjęcie przez szkoły planu kształcenia ustawicznego nauczycieli.
3. Wspomaganie nauczycieli w awansie zawodowym poprzez organizowanie szkoleń.
4. Organizowanie kursów poprzez wykorzystanie fachowców z placówek oświatowych oraz nauczycieli metodyków.
5. Współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w zakresie organizacji kursów i szkoleń dla nauczycieli oraz mieszkańców powiatu.

Zadanie I.A.3.

Współpraca placówek oświatowych z placówkami zagranicznymi.

Działania:

1. Kontynuacja uczniowskich praktyk zawodowych na terenie Niemiec w gospodarstwach przodujących rolników .
2. Realizacja umów w zakresie wymiany młodzieży polsko- niemieckiej dot. turystyki i edukacji rolniczej.
3. Nawiązanie współpracy z powiatami Plauen i Hoexter w dziedzinie kształcenia zawodowego (szczególnie wymiana młodzieży i odbywanie praktyk budowlanych).
4. Przygotowanie oferty, umożliwiającej dokończenie i przekwalifikowanie dorosłych w oparciu o bazę placówek oświatowych.

Zadanie I.A.4.

Rozwój Centrum Kształcenia Praktycznego w Chmielniku w kierunku prowadzenia kształcenia praktycznego w specjalnościach elektrycznych i budowlanych.

Działania:

1. Zakup bazy szkolnej i warsztatowej od Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach.
2. Modernizacja i dostosowanie Centrum Kształcenia do wymagań nowoczesnego systemu kształcenia zawodowego, w tym kształcenia kursowego.

Priorytet B:

Zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego i socjalnego.

Zadanie I. B.1.

Opracowanie Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego.

Działania:

1. Określenie zagrożeń i potrzeb w zakresie ochrony ludności.
2. Opracowanie wytycznych do wykonania planu powiatowego oraz planów gminnych.
3. Określenie zadań dla służb, inspekcji, straży oraz wydziałów Starostwa.
4. Opracowanie i wdrożenie Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego.

Zadanie I.B.2.

Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w powiecie.

Działania:

1. Precyzyjne rozpoznanie miejsc szczególnie zagrożonych powodzią.
2. Dokonywanie wiosennych przeglądów urządzeń wodnych, rowów, przepustów, studzienek ściekowych oraz podejmowanie - w wyniku tych przeglądów - prac udrożnieniowych na w/w obiektach.
3. Dopuszczenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w sprzęt niezbędny do ratownictwa wodnego.
4. Utworzenie magazynu interwencyjnego sprzętu ratowniczego w powiecie.
5. Zapewnienie technicznych środków łączności radiowo-telefonicznej w gminach i powiecie.

Zadanie I.B.3.

Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego w powiecie.

Działania:

1. Dopuszczenie jednostek PSP i OSP w sprzęt gaśniczy i ratowniczy.
2. Stałe podnoszenie poziomu wyszkolenia strażaków PSP i OSP w dziedzinie specjalistycznych działań ratowniczych.
3. Zwiększenie ilości etatów w KM PSP do stanu zgodnego z regulaminem organizacyjnym.
4. Utworzenie Centrum Powiadamiania Ratunkowego dla miasta Kielce i powiatu kieleckiego.

Zadanie I.B.4.

Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu kieleckiego.

Działania:

1. Wyznaczenie najbardziej niebezpiecznych miejsc ruchu drogowego w powiecie kieleckim, dogłębna analiza tych miejsc i przyczyn zdarzeń oraz proponowanie rozwiązań organizacji ruchu mających wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa.
2. Stworzenie wspólnego frontu przeciwdziałania zagrożeniom na drogach z wszystkimi instytucjami zainteresowanymi tym zagadnieniem.
3. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego zachowania się na drodze.
4. Stwarzanie warunków dla bezpiecznego poruszania się pieszych.
5. Tworzenie tak zwanych „dobrych miejsc”, które pozwolą na odciążenie młodzieży od ulicy oraz stworzenie społeczeństwu „miejsc bezpiecznych” – wolnych od zagrożeń.
6. Prowadzenie szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej i propagandowej w zakresie przeciwdziałania narkomanii i przestępczości nieletnich oraz zintensyfikowanie działań do rozpoznania i likwidacji grup dealerów narkotykowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich działalność na terenie szkół.
7. Dążenie do wprowadzania komputerowej rejestracji zgłoszeń oraz zainstalowanie systemu GPS w radiowozach KMP w Kielcach, co powinno skrócić czas reakcji i wydania dyspozycji dla służb patrolowo- interwencyjnych.

Zadanie I.B.5.

Restrukturyzacja powiatowych zakładów opieki zdrowotnej.

Działania:

1. Dokończenie programu restrukturyzacji Szpitala Powiatowego w Chmielniku. Rozszerzenie działalności Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego i Rehabilitacyjnego.
2. Pozyskanie siedziby dla Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach oraz rozwój i poszerzenie zakresu świadczonych usług specjalistycznych.
3. Poprawa stanu technicznego oraz wyposażenia w sprzęt Specjalistycznego Szpitala Położniczo - Ginekologicznego i Noworodków w Kielcach.

Zadanie I.B.6.

Wszechstronny rozwój bazy pomocy społecznej i działań na rzecz beneficjentów pomocy społecznej.

Działania:

Szczegółowe działania zmierzające do realizacji tego zadania zawarte są w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” przyjętej uchwałą Rady Powiatu w Kielcach Nr XXIII/17/2001 w dniu 29 czerwca 2001 r.

Zadanie I.B.7.

Zwiększenie dostępności i zakresu szeroko rozumianych świadczeń rehabilitacyjnych.

Działania:

1. Rozwijanie różnych form i metod kształcenia integracyjnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
2. Zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w zakresie rehabilitacji medycznej.
3. Zorganizowanie grup wolontarystycznych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Uruchomienie sprawnego systemu komunikowania i przepływu informacji pomiędzy powiatowymi jednostkami działającymi w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, a beneficjentami tych działań.
5. Utworzenie Ośrodka Szkolno- Rehabilitacyjnego w Podzamczu Chęcińskim.
6. Realizacja różnorodnych form aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Zadanie I.B.8.

Uwzględnienie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie przewozów.

Działania:

1. Udzielanie pomocy przedsiębiorcom w pozyskaniu środków na doposażenie w pojazdy niskopodłogowe, przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

2. Partycypowanie w kosztach zakupu specjalistycznych środków transportowych, bądź w kosztach przewozu.
3. Podejmowanie działań na rzecz dostosowania urządzeń przystankowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zadanie I.B.9.

Zorganizowanie opieki paliatywno – hospicyjnej dla osób nieuleczalnie chorych.

Działania:

1. Przekazanie budynku po internacie działającym dotychczas przy Liceum Ogólnokształcącym w Chmielniku dla Szpitala Powiatowego w Chmielniku.
2. Pozyskanie środków finansowych i adaptacja pomieszczeń pod oddział paliatywno-hospicyjny, który działałby w strukturze Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacyjnego Szpitala Powiatowego.
3. Zawarcie promesy ze Świętokrzyską Kasą Chorych na zakup świadczeń.
4. Tworzenie grup wsparcia dla chorych i ich rodzin.

Priorytet C:**Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja zawodowa.*****Zadanie I. C.1.***

Przeciwdziałanie bezrobociu.

Działania:

1. Pozyskiwanie środków budżetowych i poza budżetowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.
2. Przekwalifikowywanie i doskonalenie zawodowe bezrobotnych organizowane z Funduszu Pracy , PFRON, Banku Światowego i funduszy unijnych.
3. Współpraca Klubu Pracy z uczelniami i szkolnymi Biurami Karier Zawodowych.
4. Prowadzenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla bezrobotnych.
5. Udzielanie jednorazowych pożyczek dla bezrobotnych celem samozatrudnienia.

Priorytet D:**Tworzenie warunków dla rozwoju kultury, sportu, turystyki i rekreacji.****Zadanie I.D.1.**

Propagowanie i stymulowanie rozwoju turystyki i rekreacji.

Działania:

1. Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz inwestycji turystyczno – sportowych.
2. Wytyczenie ścieżek pieszych i rowerowych w obrębie obszarów przyrodniczo-rekreacyjnych.
3. Wspieranie rozwoju turystyki kwalifikowanej.
4. Opracowanie publikacji i przewodników turystycznych oraz informatorów bazy noclegowej, gastronomicznej tudzież mapy zabytków powiatu kieleckiego.
5. Udział w targach i imprezach turystycznych w Polsce i krajach Europy.

Zadanie I.D.2.

Wspieranie rozwoju agroturystyki.

Działania:

1. Przeprowadzenie kampanii promującej agroturystykę jako alternatywne źródło dochodów na obszarach wiejskich.
2. Organizowanie szkoleń z zakresu prawa gospodarczego, marketingu i promocji produktu turystycznego na obszarach wiejskich.
3. Nawiązanie współpracy z powiatami krajów Europy Zachodniej , wyjazdy studyjne i poglądowe do ośrodków agroturystycznych w kraju i zagranicą.
4. Udział w targach i imprezach popularyzujących agroturystykę .
5. Utworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej i Agroturystycznej.

Zadanie I.D.3.

Rozbudowa bazy noclegowej w szkolnych schroniskach młodzieżowych.

Działania:

1. Pełne wykorzystanie bazy noclegowej w szkolnych schroniskach młodzieżowych poprzez aktywną współpracę ze szkołami.
2. Poprawa warunków noclegowych schronisk poprzez doposażenie w meble i sprzęt RTV.
3. Przekształcenie dotychczasowych schronisk sezonowych w schroniska całoroczne oraz powołanie nowych schronisk .
4. Modernizacja istniejących schronisk oraz budowa infrastruktury towarzyszącej.
5. Promocja szkolnych schronisk młodzieżowych.

Zadanie I.D.4.

Rozwój amatorskiego ruchu artystycznego.

Działania:

1. Zwiększenie ilości amatorskich zespołów folklorystycznych, solistów, chórów, orkiestr dętych, instrumentalistów itp.
2. Doskonalenie instruktażowe i pomoc metodyczna dla istniejących już zespołów artystycznych.
3. Wspieranie finansowe zakupu strojów i sprzętu muzycznego zespołom artystycznym.
4. Inicjowanie na terenie powiatu różnorodnych form upowszechniania kultury muzycznej, plastyki, tańca, sztuki ludowej i folkloru.
5. Dokumentowanie dorobku artystycznego twórców ludowych przez opracowywanie materiałów informacyjnych w formie zapisów wideofonicznych i pisemnych.
6. Współdziałanie ze szkołami w zakresie powstawania nowych zespołów artystycznych i pomoc merytoryczna już działającym.
7. Rozszerzanie formuły corocznych powiatowych konkursów Zespołów Artystycznych w Ciekotach, Śladkowie Małym i innych miejscowościach naszego powiatu.
8. Organizowanie „Panoramy Gmin” czyli przeglądu społeczno- gospodarczego i artystycznego gmin powiatu kieleckiego.
9. Sporządzanie Kalendarza Imprez Artystycznych w powiecie kieleckim.

Zadanie I.D.5.

Rozwój czytelnictwa i sieci bibliotek.

Działania:

1. Zakup nowości wydawniczych.
2. Udzielanie bibliotekom pomocy szkoleniowej i instruktażowej.
3. Pomoc w zakresie doksztalcania i doskonalenia pracowników bibliotek gminnych.
4. Modernizacja bazy lokalowej w tym zakup komputerów i niezbędne remonty.
5. Spotkania literackie z udziałem pisarzy z kraju i zagranicy.
6. Stałe gromadzenie i udostępnianie materiałów literackich czytelnikom.
7. Organizowanie konkursów recytatorskich i wieczorów literackich w szkołach naszego powiatu z udziałem pisarzy regionu świętokrzyskiego.

II. Wszechstronny rozwój gospodarczy powiatu, małych i średnich przedsiębiorstw, sfery usług, rolnictwa oraz jego otoczenia.

Wzrost gospodarczy jest istotnym czynnikiem stymulującym rozwój powiatu. Najważniejszym trzonem bazy ekonomicznej powiatu jest – przedsiębiorczość. Toteż tak ważne są poczynania, które będą powodowały ożywienie rozwoju przedsiębiorczości. Jest to m. in. wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw poprzez rozwój instytucji otoczenia biznesu oraz instrumenty takie jak: promocja, szkolenia, doradztwo. Wzrost przedsiębiorczości spowoduje wiele pośrednich, pozytywnych skutków takich jak np.: aktywizacja rynku lokalnego.

Za priorytetowe uważa się również sprawy rolnictwa, gdyż większość ludności powiatu mieszka na terenach wiejskich. Część z nich utrzymuje się wyłącznie z rolnictwa. W procesie dostosowań integracyjnych rolnictwo wymaga skutecznych działań aktywizujących ludność wiejską tzn.: promowanie rolnictwa ekologicznego, wspieranie towarowej i specjalistycznej produkcji roślinnej i zwierzęcej, wspieranie grup producenckich oraz struktur spółdzielczości rolnej.

Warunkiem wszechstronnego rozwoju jest również przygotowanie instytucjonalne powiatu do korzystania z funduszy przedakcesyjnych UE, stworzenie systemu informacji społeczności lokalnych o możliwościach dotowania przedsięwzięć.

Priorytety

- A. Aktywizacja gospodarcza społeczności lokalnej.**
- B. Stymulowanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie nowoczesności i innowacyjności w gospodarce lokalnej.**
- C. Dostosowywanie kierunków rozwoju rolnictwa w powiecie do zmian zachodzących w rolnictwie europejskim.**
- D. Aktywizacja przedakcesyjna mająca na celu przygotowanie powiatu do korzystania ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych.**

Priorytet A:

Aktywizacja gospodarcza społeczności lokalnej.

Zadanie II.A.1.

Program aktywizacji gospodarczej powiatu.

Działania:

1. Stworzenie kompleksowego systemu informacji o:
 - terenach rozwojowych
 - obiektach przeznaczonych pod nowe inwestycje
 - małych i średnich przedsiębiorstwach
2. Aktywna promocja ofert inwestycyjnych i walorów gospodarczych powiatu.
3. Utworzenie Powiatowego Ośrodka Informacji i Doradztwa Gospodarczego.
4. Powołanie Powiatowego Forum Przedsiębiorców.

Priorytet B:

Stymulowanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie nowoczesności i innowacyjności w gospodarce lokalnej.

Zadanie II. B.1.

Program pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom.

Działania:

1. Doradztwo prawne, organizacyjne i gospodarcze.
2. Prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie marketingu i zarządzania.
3. Pośrednictwo w pozyskiwaniu inwestorów kapitałowych.
4. Pomoc w nawiązaniu bezpośrednich kontaktów gospodarczych z instytucjami otoczenia biznesu.
5. Promocja potencjału gospodarczego powiatu.
6. Pomoc we wdrażaniu systemów zarządzania jakością.

Priorytet C:

Dostosowywanie kierunków rozwoju rolnictwa w powiecie do zmian zachodzących w rolnictwie europejskim.

Zadanie II.C.1.

Racjonalizacja produkcji rolniczej i poprawa struktury obszarowej gospodarstw.

Działania:

1. Wspieranie inicjatyw związanych z pozyskiwaniem alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych.
2. Utworzenie Banku Ziemi.
3. Uruchomienie procedur umożliwiających przekwalifikowanie gruntów rolnych o niskiej jakości na inny rodzaj użytkowania.
4. Tworzenie systemu zachęt i warunków do koncentracji ziemi i produkcji rolnej, umożliwiających specjalizację i wspólne wykorzystanie maszyn i urządzeń.
5. Promocja gospodarstw i podmiotów gospodarczych zajmujących się ekologiczną produkcją rolną oraz przetwórstwem i zbytem produktów ekologicznych.

Zadanie II.C.2.

Stymulowanie rozwoju mało rozpowszechnionych kierunków produkcji rolnej opartych na wykorzystaniu dostępnych czynników produkcji.

Działania:

1. Propagowanie i wspieranie rozwoju produkcji roślinnej i zwierzęcej; w tym
 - uprawy roślin przemysłowych (m.in. ziół, wikliny itp.)
 - produkcji nasiennej, sadzeniakowej i szkółkarskiej,
 - chowu i hodowli owiec na mięso,
 - chowu i hodowli koni pociągowych oraz na mięso,
 - chowu i hodowli zwierząt futerkowych,
 - produkcji pszczelarskiej,
 - produkcji materiału zarodowego i reprodukcyjnego.
2. Inicjowanie kontaktów handlowych producentów z odbiorcami produktów rolnych.

Zadanie II.C.3.

Budowa struktur łączących organizacyjnie, technicznie i finansowo sektory produkcji rolnej.

Działania:

1. Organizacja stałych więzi produkcyjnych pomiędzy producentami rolnymi i odbiorcami produkcji w oparciu o system kontaktów gwarantujących wielkość i jakość produkcji.
2. Wspieranie inicjatyw organizacyjnych i produkcyjnych grup producentów poprawiających jakość produkcji lub obniżających koszty produkcji , np.:
 - stacje schładzania mleka,
 - budowa przechowalni,
 - zespół użytkowania maszyn.
3. Wspieranie wspólnych inicjatyw producentów rolnych i przemysłu rolnego zmierzających do doskonalenia jakości produkcji i podnoszenia atrakcyjności produkcji rynkowej oraz podejmowania wspólnych działań na rynkach hurtowych.
4. Wsparcie procesów powstawania grup producenckich w powiecie.
5. Stworzenie systemu informacji rynkowej.

Zadanie II.C.4.

Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu tworzenie zorganizowanych form działania rolników.

Działania:

1. Tworzenie zorganizowanych form działania rolników w powiecie.
2. Rozwój zorganizowanych form działania rolników na bazie grup producentów rolnych.
3. Pozyskiwanie środowisk przychylnych zorganizowanym formom działania rolników.
4. Kształcenie i szkolenie członków zorganizowanych form działania rolników.
5. Stworzenie preferencji dla rozwoju zorganizowanych form działania rolników.

Zadanie II.C.5.

Dostosowanie kierunków kształcenia prowadzonych w Zespole Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Podzamczu Chęcińskim do potrzeb i zmian w rolnictwie krajowym i europejskim.

Działania:

1. Uruchomienie kształcenia w zawodach ekonomicznych, marketingowych, agrobiznesu.
2. Kształcenie ustawiczne dorosłych poprzez organizowanie kursów kwalifikacyjnych i przekwalifikowania dla rolników i mieszkańców wsi w zawodach: ekonomicznych, marketingowych, przedsiębiorczości i zarządzania, agrobiznesu, agroturystyki i inne.
3. Projektowanie kursów szkoleniowych finansowanych i organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Centrum Kształcenia Ustawicznego w Podzamczu Chęcińskim i Centrum Kształcenia Praktycznego w Chmielniku.

Zadanie II.C.6.

Edukacja ekologiczna (wykorzystując wzorcowe gospodarstwa rolne, ekologiczne, agroturystyczne i ekoturystyczne).

Działania:

1. Kampanie edukacyjne i informacyjne.
2. Działalność promocyjna.
3. Wspieranie inicjatyw edukacyjnych.
4. Wspieranie finansowe czasopism edukacyjnych.
5. Podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej.
6. Zwiększenie zainteresowania mieszkańców wsi przemianą ich gospodarstw w gospodarstwa ekologiczne.
7. Kursy, szkolenia, wyjazdy studyjne do wzorcowych gospodarstw.
8. Pomoc przy zakupie ekologicznych środków produkcji (nawozy, środki ochrony roślin, materiał sienny i sadzeniowy).

Zadanie II.C.7.

Ochrona różnorodności biologicznej i zróżnicowanego użytkowania jej elementów w obszarach ekosystemów wód śródlądowych oraz bioróżnorodności w rolnictwie i leśnictwie.

Działania

1. Konferencje, spotkania.
2. Działalność edukacyjna, szkolenia w zakresie ochrony przyrody, procedur, techniki, kwestii prawnych.
3. Włączenie ochrony bioróżnorodności do polityki i działań w różnych sektorach.
4. Kampanie na rzecz ochrony przyrody, udział w przygotowaniu strategii różnorodności biologicznej i planów działań na terenie powiatu.
5. Tworzenie i utrzymanie istniejących użytków ekologicznych.
6. Rozszerzanie różnorodności biologicznej w uprawach rolniczych i lasach.

Priorytet D:**Aktywizacja przedakcesyjna mająca na celu przygotowanie powiatu do korzystania ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych.****Zadanie II.D.1.**

Wykorzystanie pozabudżetowych środków finansowych – środków funduszy przedakcesyjnych (PHARE, SAPARD, ISPA) i strukturalnych UE, Banku Światowego i innych funduszy zagranicznych – na budowę i modernizację wybranych odcinków dróg powiatowych.

Działania:

1. Opracowanie „ Koncepcji programowej inwestycji drogowych na terenie powiatu kieleckiego.”
2. Opracowanie studium wykonalności zawierającego charakterystykę projektu, jego uwarunkowania, analizę ekonomiczno – prawną oraz finansową dla wybranych dróg.
3. Sporządzenie projektów budowlanych.
4. Zgłoszenie wniosków o dofinansowanie z funduszy pomocowych UE oraz innych środków zewnętrznych.

Zadanie II.D.2.

Przygotowanie powiatu do procesu integracji z Unią Europejską.

Działania:

1. Przygotowanie kadr administracji samorządowej.
2. System informowania społeczności lokalnych na temat możliwości otrzymania i wykorzystania środków pomocowych.
3. Pomoc w sporządzeniu aplikacji.
4. Stworzenie systemu szkoleń z zakresu korzystania i absorpcji środków zewnętrznych.
5. Współpraca z instytucjami proeuropejskimi.

III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie środowiska.

Przystąpienie do struktur UE nakłada obowiązek dostosowania i przestrzegania europejskich standardów jakości ochrony środowiska.

Priorytetowymi zadaniami są uporządkowanie i stworzenie racjonalnego systemu segregacji odpadów i rekultywacji terenów zdegradowanych, zapewnienie ochrony powietrza – ograniczenie emisji zanieczyszczeń, racjonalne wykorzystanie zasobów wód powierzchniowych i podskórnych oraz kopalin mineralnych. Poprawie stanu środowiska służyć będzie zwiększenie powierzchni leśnej powiatu. Równie ważne jest szersze udostępnienie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego dla celów turystyki.

Priorytety

- A. Ochrona powierzchni ziemi.**
- B. Ochrona powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz zwiększenie retencji wód.**
- C. Racjonalne wykorzystanie kopalin mineralnych z zachowaniem i ochroną walorów przyrodniczo – krajobrazowych oraz działania na rzecz dziedzictwa kulturowego.**
- D. Zwiększenie lesistości powiatu.**

Tym priorytetom sprzyjać będą takie zadania i działania jak:

Priorytet A:

Ochrona powierzchni ziemi.

Zadanie III.A.1.

Racjonalna gospodarka odpadami.

Działania:

1. Opracowanie programów i planów gospodarki odpadami dla powiatu.
2. Utworzenie jednorodnego systemu selektywnej zbiórki odpadów.
3. Wyznaczenie miejsc czasowego gromadzenia odpadów.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

4. Maksymalny odzysk surowców wtórnych.
5. Opracowanie i wdrażanie programu edukacji ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami.
6. Utworzenie nowych miejsc pracy w zorganizowanych punktach gromadzenia odpadów.
7. Utworzenie podmiotu gospodarczego – spółki prawa handlowego z udziałem Powiatu i zainteresowanych gmin wchodzących w skład powiatu kieleckiego, której celem będzie bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych w zakresie gospodarowania odpadami.

Priorytet B:**Ochrona powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz
zwiększenie retencji wód.*****Zadanie III.B.1***

Ochrona powietrza atmosferycznego.

Działania:

1. Weryfikacja decyzji dopuszczających wprowadzanie do powietrza zanieczyszczeń .
2. Identyfikacja źródeł zanieczyszczenia powietrza w obszarach prawnie chronionych .
3. Zorganizowanie szkoleń z zakresu możliwości wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii cieplnej.
4. Zorganizowanie akcji informatyczno- propadandowej informującej o konsekwencjach niekontrolowanego spalania przez osoby fizyczne w domowych paleniskach odpadów, szczególnie tworzyw sztucznych.
5. Współdziałanie z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie prowadzenia monitoringu stanu czystości powietrza na terenie gmin powiatu kieleckiego.

Zadanie III.B.2.

Ochrona wód powierzchniowych.

Działania:

1. Budowa oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacji sanitarnej w miejscowościach dotychczas nieskanalizowanych.
2. Wprowadzenie obowiązku podłączania ścieków ze wszystkich budynków i obiektów zlokalizowanych w zasięgu kanalizacji sanitarnej do systemu.
3. Zorganizowanie zapleczy sanitarnych nad istniejącymi zbiornikami wykorzystywanymi rekreacyjnie.
4. Likwidacja połączeń do wód powierzchniowych lub do ziemi z użytkowanych, bezodpływowych zbiorników na ścieki.
5. Egzekwowanie przestrzegania zasad prawidłowej eksploatacji istniejących oczyszczalni ścieków.

Zadanie III.B.3.

Ochrona wód podziemnych.

Działania:

1. Wprowadzanie obowiązku badania jakości wody w wydawanych pozwoleniach wodnoprawnych.
2. Egzekwowanie obowiązku opomiarowania ilości wody poszczególnych odbiorców indywidualnych.
3. Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska w zakresie prowadzenia monitoringu wód podziemnych szczególnie w rejonach, gdzie występuje ryzyko ich zanieczyszczenia.
4. Ustanawianie stref ochrony sanitarnej ujęć (szczególnie zaopatrującej wodociągi wiejskie) w przypadkach, w których konieczność taka wynika z dokumentacji hydrogeologicznej.
5. Weryfikacja istniejących zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych ujęć.

Zadanie III.B.4.

Zwiększenie retencji wód.

Działania:

1. Realizacja na terenie powiatu kieleckiego zbiorników małej retencji zgodnie z zatwierdzonym programem małej retencji województwa świętokrzyskiego.

2. Realizacja na terenie powiatu kieleckiego zbiorników wodnych nie uwzględnionych w programie małej retencji województwa świętokrzyskiego.

Priorytet C:

Racjonalne wykorzystanie kopalin mineralnych z zachowaniem i ochroną walorów przyrodniczo – krajobrazowych oraz działania na rzecz dziedzictwa kulturowego.

Zadanie III.C.1.

Eksploatowanie kopalin i ochrona krajobrazu.

Działania:

1. Przestrzeganie w procesie koncesyjnym zasady rozpoznawania i dokumentowania kopalin głównych wraz z kopalinami towarzyszącymi.
2. Egzekwowanie obowiązku sporządzania raportów oddziaływania zakładu górniczego na środowisko oraz sposobów i środków przeciwdziałania jego ujemnym skutkom.
3. Dążenie do zagospodarowania kopalin towarzyszących, nadkładu oraz produkcji bezodpadowej, jeżeli jest to możliwe ze względów technicznych.
4. Egzekwowanie obowiązku ujmowania w projektach zagospodarowania złóż sposobu likwidacji wyrobisk i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Priorytet D:

Zwiększenie lesistości powiatu.

Zadanie III.D.1.

Zwiększenie do 2020 roku lesistości powiatu z 35% do 42% poprzez zalesienie ok. 18 000 ha prywatnych gruntów porolnych.

Działania:

1. Wytypowanie (wspólnie z gminami i zainteresowanymi właścicielami gruntów) obszarów o najmniejszym wskaźniku waloryzacji rolnej przestrzeni produkcyjnej.
2. Określenie terenów do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3. Przygotowanie technicznych warunków do zalesiania ok. 1 000 ha gruntów w skali roku poprzez:
 - zabezpieczenie odpowiedniej ilości materiału sadzeniowego ,
 - zorganizowanie sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia akcji zalesieniowej,
4. Organizacyjne przygotowanie do zalesień przez powołanie właściwej jednostki, która będzie:
 - zawierała umowy z rolnikami,
 - prowadziła szkolenia z zakresu zalesień i pielęgnacji ,
 - pośredniczyła w zabezpieczaniu środków finansowych wspierających zalesianie,
 - udzielała pomocy rolnikom, którzy nie będą w stanie wykonać zalesień we własnym zakresie.

IV. Rozwój infrastruktury technicznej.

Unowocześnienie infrastruktury technicznej i usprawnienie dostępności komunikacyjnej jest czwartym i ostatnim celem strategii. Ma ono wpływ na poprawę atrakcyjności lokalizacji działalności gospodarczej i inwestycyjnej powiatu. Ważne jest również kompleksowe podejście do gospodarki wodno – ściekowej.

Za priorytetową funkcję uznaje się też rozwój budownictwa mieszkaniowo – usługowego oraz zagospodarowanie niewykorzystanych obiektów mienia komunalnego oraz uporządkowanie gospodarki nieruchomościami.

Priorytety

- 1. Poprawa spójności i dostępności komunikacyjnej.**
- 2. Rozwój sieci wodno – kanalizacyjnej.**
- 3. Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowo - usługowego oraz racjonalne wykorzystanie mienia powiatowego.**
- 4. Uaktywnienie instrumentów wspierających rozwój infrastruktury technicznej powiatu.**

Tym priorytetom sprzyjać będą takie zadania jak:

Priorytet A:**Poprawa spójności i dostępności komunikacyjnej.****Zadanie IV.A.1.**

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Działania:

1. Poprawa parametrów technicznych i nośności nawierzchni dróg.
2. Budowa dróg o nawierzchni asfaltobetonowej.
3. Uszorstnienie odcinków dojazdowych do skrzyżowań.
4. Budowa zatok autobusowych.
5. Budowa wydzielonych ciągów rowerowych i pieszych poza pasami jezdni.
6. Weryfikacja lokalizacji przejść dla pieszych pod względem widoczności .
7. Wprowadzenie nowej generacji oznakowania pionowego i poziomego.
8. Budowa sygnalizacji świetlnych.
9. Budowa progów zwalniających.

Zadanie IV.A.2.

Kompleksowy program modernizacji wybranych odcinków sieci dróg powiatowych.

Działania:

1. Analiza stanu sieci drogowej (wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju sieci drogowej).
2. Określenie podstawowej i uzupełniającej sieci dróg powiatowych.
3. Analiza koncepcji rozwoju sieci dróg powiatowych.
4. Opracowanie harmonogramu realizacyjnego na lata 2001 – 2006.
5. Opracowanie dokumentacji technicznych.
6. Realizacja zadań.

Zadanie IV.A.3.

Powstrzymanie degradacji stanu nawierzchni dróg.

Działania:

1. Usprawnienie systemu ochrony dróg przed ich degradacją przez działania osób trzecich (przekopy).
2. Wdrożenie kontroli dopuszczalnych obciążeń nawierzchni.
3. Uporządkowanie systemu odwodnienia.
4. Zwiększenie zakresu rzeczowego i finansowego do poziomu zabezpieczającego nawierzchnie dróg przed ich dekapitalizacją.

Zadanie IV.A.4.

Rozbudowa systemu obsługi ruchu drogowego.

Działania:

1. Opracowanie koncepcji organizacji ruchu drogowego z uwzględnieniem miejsc postojowych i parkingowych.
2. Wyznaczenie miejsc lub odcinków dróg dla lokalizacji urządzeń obsługi ruchu.
3. Budowa i rozbudowa parkingów oraz miejsc postojowych.

Zadanie IV.A.5.

Regulacja stanu prawnego gruntów pod drogami powiatowymi.

Działania:

1. Wykonanie operatów geodezyjnych dla dróg powiatowych.
2. Uzyskanie decyzji uwłaszczeniowych dla gruntów zajętych pod drogi powiatowe.
3. Założenie ksiąg wieczystych dla gruntów pod drogami powiatowymi.

Zadanie IV.A.6.

Określenie rynku przewozowego.

Działania:

1. Przeprowadzenie badań rynku potrzeb przewozowych, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

2. Zbilansowanie popytu i podaży w zakresie przewozu osób na terenie powiatu kieleckiego.
3. Opracowanie metod efektywnej koordynacji rozkładów jazdy.

Priorytet B:

Rozwój sieci wodno – kanalizacyjnej.

Zadanie IV.B.1.

Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej.

Działania:

1. Wprowadzanie i przestrzeganie zasady równoległego realizowania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
2. Opracowanie zestawienia eksploatowanych oczyszczalni ścieków z określeniem ich przepustowości i aktualnego obciążenia hydraulicznego, służącego za materiał wyjściowy do planu rozbudowy sieci kanalizacyjnej gmin.
3. Opracowanie założeń do planu rozbudowy kanalizacji sanitarnej uwzględniającego potrzebę ochrony wód powierzchniowych rzek w podziale na zlewnie.
4. Realizacja zadań z zakresu kanalizacji sanitarnej wynikającej z opracowanych programów gminnych i planów Starostwa, finansowanych z budżetu gminy i innych środków.
5. Usprawnienie i uzupełnienie brakujących elementów w systemie wodociągowym.

Priorytet C:

Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowo - usługowego oraz racjonalne wykorzystanie mienia powiatowego.

Zadanie IV.C.1.

Stworzenie efektywnego systemu gospodarowania mieniem komunalnym powiatu.

Działania:

1. Koordynacja działań związanych z uzbrajaniem wolnych terenów w infrastrukturę techniczną oraz przygotowanie ofert terenowych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo – usługowego.
2. Zabezpieczenie przed dekapitalizacją powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz administracyjnych.
3. Opracowanie programu zagospodarowania niewykorzystanych obiektów mienia komunalnego.
4. Zaktualizowanie katalogu ofert inwestycyjnych i mienia komunalnego.
5. Zabezpieczenie w planach zagospodarowania przestrzennego gmin interesów i zadań ponadlokalnych.

Priorytet D:**Uaktywnienie instrumentów wspierających rozwój infrastruktury technicznej powiatu.*****Zadanie IV. D. 1.***

Uporządkowanie gospodarki nieruchomościami oraz stworzenie sprawnego systemu udostępniania danych zainteresowanym podmiotom.

Działania:

1. Prowadzenie i aktualizacja bazy opisowej ewidencji gruntów, budynków i lokali dla całego powiatu w systemie EWOPIS.
2. Udostępnienie gminom dla potrzeb własnych bazy ewidencji gruntów, budynków i lokali – docelowo łączność poprzez łącza internetowe.
3. Opracowanie numerycznej mapy ewidencji gruntów dla obszaru całego powiatu w systemie EWMAPA.
4. Założenie ewidencji budynków dla miast do 2006, a dla pozostałego obszaru do 2011r.
5. Gromadzenie i udostępnianie danych stanowiących obligatoryjną treść mapy zasadniczej w systemie EWMAPA.
6. Zinformatyzowanie zarządzania zasobem - system OŚRODEK.

7. Archiwizacja zasobu poprzez skanowanie materiałów archiwalnych znajdujących się w zasobie Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej oraz zautomatyzowanie dostępu do danych archiwalnych.

7. Proponowane programy operacyjne.

Założenia rozwojowe powiatu realizowane są za pomocą programów operacyjnych. Stanowią one zbiór otwarty do którego będzie można dołączyć programy nie uwzględnione w momencie konstruowania strategii.

Zadaniem strategii jest wspieranie funkcjonowania wolnego rynku. W tej sytuacji przedmiotem programowania powinny być nie tylko przedsięwzięcia o charakterze publicznym lecz także budowa i rozbudowa instytucji i obiektów o charakterze społecznym, jak również unowocześnianie infrastruktury technicznej i systemu komunikacji. Programy z zakresu ochrony środowiska, rozwoju edukacji czy zmniejszania bezrobocia.

7.1. Układ projektów.

Opracowanie wymienionych najważniejszych zadań w formie projektów, które są już konkretnymi działaniami realizującymi dany cel. Opis projektu zawiera następujące elementy:

- istotę przedsięwzięcia lub jego funkcję,
- elementy projektu,
- wskazanie miejsca realizacji,
- opis celów projektu,
- wyszczególnienie zadań będących istotą projektu,
- oczekiwane rezultaty,
- określenie grupy docelowej odbiorców projektu,
- określenie wykonawcy i docelowego gospodarza programu,
- przedstawienie źródeł finansowania projektu.

7.2. Wykaz proponowanych projektów operacyjnych.

Na okres perspektywiczny proponuje się następujące projekty operacyjne, które będą realizowane w ramach posiadanych środków:

Projekt I.A.1.

ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ DLA POTRZEB GIMNAZJUM I LICEUM EKONOMICZNEGO W NOWEJ SŁUPI.

Realizacja zadania polega na rozbudowie istniejącego budynku Szkoły Podstawowej w Nowej Słupi w zakresie dobudowy budynku dla potrzeb Gimnazjum i Liceum Ekonomicznego wraz z przyłączami oraz budowy niezbędnego łącznika pomiędzy istniejącym a projektowanym budynkiem.

1. Lokalizacja projektu:

Teren Powiatu Kieleckiego, Województwo Świętokrzyskie, gmina Nowa Słupia ul. Szkolna na działce nr ewid. 1228. Oznaczenie w planie gminy B-22U0.

2. Cele projektu:

- zapewnienie warunków do kształcenia młodzieży z terenu gminy Nowa Słupia i okolicznych gmin w Liceum Ekonomicznym;
- realizacja potrzeb społeczności lokalnej;
- właściwe zagospodarowanie przestrzenne działki.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu:

- roboty budowlane,
- instalacje zewnętrzne, w tym:
 - przyłącze centralnego ogrzewania;
 - przyłącze wody;
 - napowietrzna elektryczna linia zasilająca.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- instalacje wewnętrzne, w tym:
 - instalacja wodno – kanalizacyjna,
 - instalacja centralnego ogrzewania,
 - wymiana kotła centralnego ogrzewania,
 - instalacja wentylacji mechanicznej,
 - instalacja elektryczna.

4. Oczekiwane rezultaty:

- stworzenie szerokiej oferty w zakresie kształcenia zawodowego dla absolwentów gimnazjów z terenu gminy i okolic;
- wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich;
- spełnienie aspiracji edukacyjnych uczniów i ich rodziców;
- stworzenie możliwości nowych miejsc pracy dla nauczycieli z terenu gminy;
- rozbudowa i unowocześnienie bazy dydaktycznej.

5. Beneficjanci projektu:

- młodzież z terenu gminy Nowa Słupia i gmin sąsiednich.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie:

- Urząd Gminy w Nowej Słupi.
- Starostwo Powiatowe w Kielcach

7. Wielkość i sposób finansowania projektu:

Ogółem: 1.999.951,31 PLN w tym:

- 999.975,65 PLN- środki własne gminy;
- 500.000 PLN- środki własne Starostwa Powiatowego;
- 500.000 PLN – środki zewnętrzne

8. Termin realizacji:

2002 r

Projekt I.A.2.**ROZWÓJ KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO.****1. Lokalizacja projektu**

Powiat Kielecki – województwo świętokrzyskie.

2. Cel projektu

- powołanie Ośrodka Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli na bazie budynku „Zameczek” w Podzamczu Chęcińskim.

3. Główne zadania do realizacji w ramach projektu

- podnoszenie kwalifikacji nauczycieli,
- doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli,
- współpraca z samorządami gminnymi w zakresie doradztwa metodycznego,
- wspomaganie nauczycieli w awansie zawodowym,
- prowadzenie kursów, warsztatów zajęciowych itp.,
- współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i innymi ośrodkami doskonalenia nauczycieli w organizowaniu kursów i szkoleń.

4. Oczekiwane rezultaty

- wykorzystanie i zagospodarowanie obiektów poprzez organizowanie działalności szkoleniowej,
- podnoszenie standardów i jakości kształcenia.

5. Beneficjenci projektu

Nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrażanie

Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydz. Oświaty i Kultury.

7. Wielkości i sposób finansowania projektu

a) uruchomienie Ośrodka - koszty inwestycyjne związane z adaptacją obiektu –	150 000
PLN (50 000 PLN własne, 100 000 PLN środki zewnętrzne)	
b) roczne koszty funkcjonowania – 200 000 PLN (100 000 PLN własne środki,	100 000
PLN - wpływy z działalności Ośrodka), w tym:	
• koszty osobowe 120 000 PLN,	
• koszty materiałowo – techniczne 80 000 PLN.	

8. Termin realizacji:

2003 – 2004

Projekt I.A.3.**WYKORZYSTANIE BAZY OŚWIATOWEJ.****1. Lokalizacja projektu**

Powiat Kielecki – województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- uruchomienie kształcenia w kierunkach ekologicznych, marketingu, agrobiznesu, geodezji, telekomunikacji, informatyki i ochrony środowiska,
- poszerzenie kształcenia w zawodach budowlanych,
- zakup bazy oświatowej ZDZ w Chmielniku na potrzeby powiatu,
- organizowanie przekwalifikowania mieszkańców wsi i rolników poprzez organizowanie kursów i szkoleń,
- zagospodarowanie internatu Liceum Ogólnokształcącego w Chmielniku dla potrzeb długoterminowej opieki zdrowotnej.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- przygotowanie bazy dydaktycznej w ZSRCKU do kształcenia policealnego o kwalifikacjach telekomunikacji, gospodarki wodno ściekowej, ochrony środowiska, geodezji i innych,
- przygotowanie bazy dla potrzeb Centrum Kształcenia Praktycznego w Chmielniku i organizowanie szkoleń w pozaszkolnych formach oświaty,
- współpraca szkoły z zagranicą w zakresie praktyki w zawodach budowlanych (Niemcy),
- zagospodarowanie internatu ZSP w Chęcinach dla potrzeb bazy turystycznej realizowanej przez Szkolne Schroniska Młodzieżowe w formie stałej działalności,
- zagospodarowanie internatu LO w Chmielniku dla potrzeb długoterminowej opieki zdrowotnej.

4. Oczekiwane rezultaty

- zmniejszenie kosztów funkcjonowanie internatu przy ZSP w Chęcinach, LO w Chmielniku i ZSRCKU w Podzamczu Chęcińskim,
- polepszenie bazy lokalowej Szpitala Powiatowego w Chmielniku,
- zmiany dostosowawcze struktury kwalifikacji zawodowych do rynku pracy,
- doradztwo w zakresie zawodowym oraz przygotowanie do samo zatrudnienia mieszkańców powiatu,
- dostosowanie funkcjonowania placówek oświatowych do subwencji oświatowej.

5. Beneficjenci projektu

Młodzież – absolwenci gimnazjów oraz osoby dorosłe pragnące rozszerzać swoje kwalifikacje zawodowe.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydz. Oświaty i Kultury.

7. Wielkości i sposób finansowania projektu

- uruchomienie nowych kierunków – subwencja oświatowa + budżet powiatu,
- remont budynku i pokrycia dachowego 100 000 PLN - środki zewnętrzne,
- remont stołówki – 50 000 PLN – środki zewnętrzne,
- zmiana ogrzewania ZSP w Chęcinach – 100 000 PLN środki własne oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

8. Termin realizacji projektu

2002 – 2004 r

Projekt I.A.4.**WSPÓLNE PROWADZENIE PLACÓWEK OŚWIATOWYCH Z SAMORZĄDAMI GMIN.****1. Lokalizacja projektu**

Powiat kielecki – województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- uruchomienie z rokiem szkolnym 2002/2003 szkoły ponadgimnazjalnej w Nowinach z poszerzonym programem nauczania w zakresie kultury fizycznej wspólnie z samorządem gminnym,
- utworzenie Zespołu Placówek Oświatowych w Chęcinach na bazie szkół gimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych,
- wspólne tworzenie placówek oświatowych na bazie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z samorządami innych zainteresowanych gmin,
- dostosowanie bazy dydaktycznej dla potrzeb tych placówek,
- wykorzystanie potencjału kadry nauczycielskiej.

3. Główne zadanie do realizacji w ramach projektu

- stworzenie możliwości kształcenia w zakresie sportowym, turystycznym i reakcyjnym.

4. Oczekiwane rezultaty

- zmniejszenie kosztów utrzymania placówek przez zainteresowane strony,
- poprawa jakości pracy szkół,
- stworzenie możliwości kształcenia w zakresie sportu w jedynej tego typu placówce o zakresie regionalnym.

5. Beneficjenci projektu

Absolwenci szkół gimnazjalnych z powiatu i Miasta Kielce.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrażanie

Starostwo Powiatowe w Kielcach - Wydz. Oświaty i Kultury, zainteresowane gminy powiatu kieleckiego.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

budżet powiatu, budżet Gminy i Miasta Chęciny, budżet gminy Sitkówka- Nowiny, budżety zainteresowanych gmin.

- środki finansowe -subwencja oświatowa,
- wynagrodzenia dla trenerów i nauczycieli akademickich – 10 000 PLN – budżety gmin.

9. Termin realizacji projektu

od 2002 roku

Projekt I.A.5.**ROZWÓJ PORADNICTWA PEDAGOGICZNO – PSYCHOLOGICZNEGO.****1. Lokalizacja projektu**

Powiat kielecki.

2. Cele projektu

- uruchomienie punktów konsultacyjnych poradni psychologiczno -pedagogicznych w gminach,
- zdobywanie dodatkowych kwalifikacji przez psychologów i pedagogów w celu pełnej obsługi ucznia,
- prowadzenie orientacji szkolnej i doradztwa zawodowego.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- lokalizacja punktu konsultacyjnego w gminach,
- doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne i specjalistyczne (testy),
- współpraca z rodzicami dzieci w zakresie orzecznictwa i wydawania opinii,
- współpraca ze szkołami w zakresie problematyki psychologiczno – pedagogicznej oraz poradnictwa zawodowego.

4. Oczekiwane rezultaty

- szybka diagnoza ucznia i bezpośrednia współpraca z prawnymi opiekunami dziecka,
- pomoc w działalności profilaktycznej szkoły,
- wspomaganie szkoły w działalności wychowawczo – opiekuńczej.

5. Beneficjenci projektu

- placówki oświatowe powiatu kieleckiego,
- dzieci i młodzież objęta poradnictwem psychologiczno – pedagogicznym.

6. Jednostki odpowiedzialne za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydz. Oświaty i Kultury.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

80 000 PLN rocznie – łączne koszty funkcjonowania punktów konsultacyjnych przy zwiększonej obsadzie etatowej o 2 psychologów i 2 pedagogów, w tym:

- 30 000 PLN środki własne,
- 50 000 PLN środki zewnętrzne.

8. Termin realizacji projektu

2002 rok

Projekt nr I.B.1.

ROZBUDOWA POWIATOWEGO CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

1. Lokalizacja projektu

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

2. Cele projektu

- usprawnienie koordynacji prowadzonych akcji ratowniczych,
- usprawnienie obiegu informacji.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- rozbudowa sieci bezpośrednich łączy telefonicznych,
- doposażenie w sprzęt komputerowy,
- poprawa bazy lokalowej,
- doposażenie w sprzęt biurowy i operacyjny,
- zwiększenie obsady etatowej,
- wyposażenie w środki transportu.

4. Oczekiwane rezultaty

- poprawa warunków pracy i warunków socjalnych,
- uzyskanie skutecznej łączności z powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami,
- usprawnienie obiegu informacji,
- umożliwienie lepszej koordynacji prowadzonych akcji ratowniczych.

5. Beneficjenci projektu

Starostwo Powiatowe, urzędy gmin, powiatowe służby, inspekcje i straże.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 130 tys. zł z budżetu Starostwa

8. Termin realizacji projektu

2002-2003

Projekt nr I.B.2.**ROZBUDOWA SIECI ŁĄCZNOŚCI BEZPRZEWODOWEJ I TELEINFORMACYJNEJ.****1. Lokalizacja projektu**

Teren powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

- usprawnienie koordynacji prowadzonych akcji ratowniczych,
- usprawnienie obiegu informacji,
- usprawnienie systemu wykrywania i alarmowania.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- zakup radiotelefonów bazowych z zasilaniem awaryjnym
- zakup radiotelefonów samochodowych
- zakup radiotelefonów przenośnych
- zakup telefonów komórkowych i pagerów
- utworzenie systemu łączności elektronicznej do przekazu i odbioru danych (e-mail).

4. Oczekiwane rezultaty

- polepszenie standardów informacyjnych,
- zapewnienie łączności z osobami przebywającymi w terenie,
- skrócenie czasu reakcji służb ratowniczych,
- zapewnienie łączności na wypadek braku energii elektrycznej.

5. Beneficjenci projektu

Starostwo Powiatowe, urzędy gmin, służby, inspekcje i straże.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 225 000 PLN, w tym:

- 35 000 PLN- środki Starostwa
- 190 000 PLN - środki gmin

8. Termin realizacji projektu

2002- 2003

Projekt I.B.3.**UTWORZENIE MAGAZYNU ZE SPRZĘTEM I MATERIAŁAMI
RATOWNICZYMI.****1. Lokalizacja projektu**

Bazy powiatowych obwodów drogowych.

2. Cele projektu

- utworzenie i równomierne rozmieszczenie składów sprzętu ratowniczego na terenie powiatu,
- podniesienie skuteczności akcji ratowniczych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- adaptacja posiadanych pomieszczeń dla potrzeb magazynu,
- sporządzenie wykazu niezbędnych materiałów i sprzętu ratowniczego,
- pozyskanie odpowiednich zasobów,

- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za prowadzenie magazynów.

4. Oczekiwane rezultaty

- zwiększenie skuteczności i skrócenie czasu prowadzonych akcji ratowniczych,
- zmniejszenie strat i zminimalizowanie skutków zaistniałego zagrożenia,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznego sprzętu.

5. Beneficjenci projektu

Służby ratownicze, mieszkańcy powiatu.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 310 000 PLN w tym:

- 120 000 PLN - środki Starostwa
- 190 000 PLN - środki gmin.

8. Termin realizacji projektu

2002-2006

Projekt I.B.4.

UTWORZENIE DRUŻYNY RATOWNICTWA WODNEGO.

1. Lokalizacja projektu

OSP w Rakowie

2. Cele projektu

- ochrona ludności przed zagrożeniami powodziowymi;
- podniesienie skuteczności akcji ratowniczych;
- rozwój turystyki w powiecie.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- zmiana statusu istniejącej OSP w Rakowie;
- pozyskanie odpowiedniego sprzętu ratowniczego i pomieszczeń magazynowych;
- przeszkolenie strażaków do potrzeb ratownictwa wodnego.

4. Oczekiwane rezultaty

- zwiększenie skuteczności działania i skrócenie czasu prowadzonych akcji ratowniczych;
- podniesienie atrakcyjności turystycznej zbiornika wodnego Chańcza;
- utworzenie załączków ośrodka szkoleniowego sportów wodnych.

5. Beneficjenci projektu

Służby ratownicze, mieszkańcy powiatu, turyści.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Starostwo Powiatowe w Kielcach, gmina Raków.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 400 000 PLN, w tym:

- 100 000 PLN – środki starostwa,
- 250 000 PLN – środki gminy,
- 50 000 PLN – środki zewnętrzne.

8. Termin realizacji projektu

2003 - 2006

Projekt I.B.5.**ZORGANIZOWANIE OPIEKI PALIATYWNO – HOSPICYJNEJ DLA OSÓB NIEULECZALNIE CHORYCH.****1. Lokalizacja projektu**

Chmielnik – powiat kielecki.

2. Cele projektu

Zagospodarowanie niewykorzystanego majątku powiatu kieleckiego na zorganizowanie hospicjum dla osób nieuleczalnie chorych, co jednocześnie pozwoli na rozszerzenie działalności Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego i Rehabilitacyjnego funkcjonującego przy Szpitalu Powiatowym w Chmielniku.

3. Główne zadania do zrealizowania w ramach projektu

- przejęcie przez Szpital Powiatowy w Chmielniku budynku po internacie Liceum Ogólnokształcącego w Chmielniku,
- pozyskanie środków finansowych na etapową adaptację i przystosowanie pomieszczeń na opiekę paliatywno – hospicyjną,
- zawarcie promesy ze Świętokrzyską Regionalną Kasą Chorych na zakup nowych świadczeń wprowadzonych w Szpitalu Powiatowym w Chmielniku,
- etapowe uruchomienie nowych łóżek w Szpitalu, zgodnie z harmonogramem realizacyjnym projektu.

4. Oczekiwane rezultaty (efekty)

- zabezpieczenie potrzeb na opiekę paliatywno – hospicyjną, występujących w powiecie kieleckim oraz województwie świętokrzyskim,
- rozszerzenie działalności Szpitala o około 40 łóżek opieki długoterminowej,
- dostosowanie zakresu świadczonych usług w Szpitalu do potrzeb mieszkańców oraz „Regionalnego Programu Restrukturyzacji Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej dla Województwa Świętokrzyskiego”,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- zwiększenie liczby miejsc pracy w rejonie funkcjonowania Szpitala,
- zwiększenie efektywności działalności Szpitala Powiatowego w Chmielniku.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego oraz województwa świętokrzyskiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Szpital Powiatowy w Chmielniku pod nadzorem Zarządu Powiatu Kieleckiego.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Program będzie realizowany w latach 2002–2004.

Ogółem 1.100 000 PLN, w tym:

- 600 000 PLN - z funduszy restrukturyzacyjnych (budżet centralny),
- 200 000 PLN - środki z budżetu powiatu kieleckiego,
- 100 000 PLN - środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dofinansowanie do modernizacji kotłowni,
- 200 000 PLN - środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8. Termin realizacji projektu

2002-2004

Projekt I.B.6.**DOKOŃCZENIE PROGRAMU RESTRUKTURYZACJI SZPITALA POWIATOWEGO W CHMIELNIKU.****1. Lokalizacja projektu**

Chmielnik – powiat kielecki.

2. Cele projektu

Utrzymanie działalności Szpitala, poprawa warunków jego funkcjonowania oraz dostosowanie zakresu i jakości usług medycznych do potrzeb rynkowych oraz „Regionalnego Programu Restrukturyzacji Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej dla Województwa Świętokrzyskiego”.

3. Główne zadania do zrealizowania w ramach projektu

- modernizacja oddziałów chirurgicznego i wewnętrznego oraz ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- doposażenie w sprzęt medyczny,
- rozszerzenie zakresu specjalistycznych usług medycznych oraz usług rehabilitacyjnych.

4. Oczekiwane rezultaty (efekty)

- poprawa bazy materialnej powiatowego zakładu opieki zdrowotnej,
- podniesienie jakości świadczonych usług,
- obniżenie kosztów i wzrost konkurencyjności na rynku usług medycznych,

- rozwijanie wysokospecjalistycznych usług medycznych.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego oraz pacjenci korzystający z usług medycznych świadczonych przez Szpital.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Szpital Powiatowy w Chmielniku pod nadzorem Zarządu Powiatu Kieleckiego.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem projekt, który będzie realizowany w latach 2001-2002, wymaga około 550 000 PLN w tym:

- 300 000 PLN - z funduszy restrukturyzacyjnych (budżetu Państwa),
- 150 000 PLN - z budżetu powiatu kieleckiego ,
- 100 000 PLN- z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8. Termin realizacji projektu

2001-2002

Projekt I.B.7.

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I ZAKRESU SZEROKO ROZUMIANYCH ŚWIADCZEŃ REHABILITACYJNYCH .

1.Lokalizacja projektu

Powiat kielecki - województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Zapewnienie opieki medycznej i rehabilitacyjnej oraz podniesienie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację społeczną i zajęcia integracyjne oraz zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych do instytucji użyteczności publicznej – szkół i zakładów opieki zdrowotnej.

3.Główne zadania do zrealizowania w ramach projektu

- realizacja powiatowego programu dla osób niepełnosprawnych „Równe Szanse”, przyjętego uchwałą Nr XXII/10/2001 Rady Powiatu Kieleckiego,
- opracowanie i realizacja kolejnych etapów programu dla osób niepełnosprawnych, które będą stanowić kontynuację programu „Równe Szanse”.

4.Oczekiwane rezultaty (efekty)

- objęcie rehabilitacją ponad 1.000 osób niepełnosprawnych i blisko 500 osób zajęciami integracyjnymi,
- poprawa sytuacji zdrowotnej i bytowej około 30% niepełnosprawnych mieszkańców powiatu kieleckiego,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- rozpowszechnienie wśród osób niepełnosprawnych wiedzy o ich prawach i uprawnieniach oraz instytucjonalnych formach i możliwościach pomocy,
- utworzenie sieci wolontariatu na terenie powiatu kieleckiego,
- likwidacja barier architektonicznych w placówkach powiatowych.

5. Beneficjenci projektu

Osoby niepełnosprawne z terenu powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem projekt, który będzie realizowany w latach 2001 – 2003 wymaga około 600 000 PLN w tym:

- 300 000 PLN tj. 50% środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ,
- 300 000 PLN tj. 50% środków budżetu powiatu kieleckiego oraz powiatowych i gminnych jednostek organizacyjnych .

8. Termin realizacji projektu

2001-2003

Projekt I.B.8.**OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.****1. Lokalizacja projektu**

Gmina granicząca z miastem Kielce z dobrym połączeniem komunikacyjnym. Przy lokalizacji Ośrodka Interwencji Kryzysowej brana jest również pod uwagę łatwość dotarcia do prokuratury, sądu, lekarza, itp.

2. Cele projektu

- budowa systemu pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej dla ofiar przemocy,
- zapewnienie stacjonarnego, całodobowego, włącznie z sobotami i dniami świątecznymi –świadczenia pomocy społecznej, zwłaszcza podstawowych świadczeń opiekuńczych tj. bezpieczny pobyt, posiłki, pomoc w rozwiązywaniu koniecznych spraw rodzinnych i urzędowych, pomoc psychologiczna i prawna oraz inna niezbędna pomoc w ramach pracy socjalnej.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- Organizowanie indywidualnej pomocy rodzinie, w której występuje zjawisko przemocy :
 - pomoc psychologiczna, polegająca na indywidualnym kontakcie z psychologiem, mająca na celu wspieranie w działaniu, poszerzanie wiedzy na temat przemocy, terapię;

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- pomoc prawnicza, mającą na celu informowanie o możliwościach prawnego rozwiązywania problemu, informowanie ofiar o swoich prawach, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc socjalna, organizowana przez pracowników socjalnych, polegająca na zabezpieczeniu miejsca noclegowego, występowaniu o pomoc materialną;
- pomoc medyczna;
- działalność przedstawiciela lokalnej parafii.
- Organizowanie grupowej formy pomocy:
 - zorganizowanie grupy wsparcia dla kobiet/mężczyzn-ofiar przemocy; celem spotkań jest praca nad motywacją do zmiany sytuacji, wspieranie w działaniu, zmniejszanie poczucia osamotnienia, udzielanie informacji z zakresu prawa i pomocy społecznej (spotkania mają charakter otwarty i odbywają się raz w tygodniu).
 - terapia grupowa dla ofiar przemocy-grupy zamknięte; zorganizowanie grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży-ofiar przemocy. Celem spotkań jest udzielanie informacji na temat zjawiska przemocy, uczenie wyrażania uczuć i emocji, uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, kształcenie pozytywnego obrazu samego siebie.
 - tworzenie warunków do powstania grupy samopomocowej kobiet/mężczyzn dotkniętych przemocą. Celem spotkań jest rozwiązywanie problemów w oparciu o wspólne doświadczenia.

4. Oczekiwane rezultaty

- zapobieganie przemocy,
- pomoc rodzinie w rozwiązywaniu problemów wynikających z sytuacji stosowania przemocy w rodzinie,
- pomoc kobietom samotnym, matkom z dziećmi, mężczyznom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji rodzinnej,
- pomoc w odbudowie rodziny opartej na „zdrowych” relacjach,
- utworzenie grup wsparcia dla osób po kryzysach psychicznych (rozwód, śmierć bliskiej osoby, przejście na emeryturę, utrata pracy, choroba),
- całodobowa pomoc dla mieszkańców określonego terenu,
- pomoc w różnorodnych kryzysach np. długotrwała choroba lub utrata bliskiej osoby, utrata mienia w wyniku kradzieży lub klęski żywiołowej.

5. Beneficjenci projektu

Osoby, rodziny z powiatu kieleckiego potrzebujące różnych form pomocy i wsparcia.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 160 000 PLN, w tym:

- 50 000 PLN – budżet powiatu,

- 110 000 PLN – gminy powiatu ze środków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; środki uzyskane od świadczeniobiorców.

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2003

Projekt I.B.9.

OŚRODEK PROFILAKTYKI.

1. Lokalizacja projektu

Gmina Górno, Nowa Słupia, Raków lub inna gmina zainteresowana projektem; powiat kielecki.

2. Cele projektu

- propagowanie działań mających na celu przeciwdziałanie zjawiskom patologii poprzez edukację, profilaktykę, konsultacje i wspieranie oraz propagowanie (wdrażanie) programów profilaktycznych,
- monitorowanie działań Gminnych Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Klubów AA z terenu powiatu,
- wspomaganie i wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- wspierać osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym wynikającym z długiego pozostawania bez pracy.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- prowadzenie programu szkoleń dla pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- zaopatrzenie uczestników szkoleń w odpowiednie podręczniki i materiały informacyjne,
- propagowanie programów z zakresu profilaktyki alkoholowej,
- wdrażanie nowoczesnych programów profilaktyki w środowiskach wychowawczych, utrzymywanie kontaktów z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wykorzystywanie jej zasobów merytorycznych i organizacyjnych- prowadzenie treningów, organizowanie grup terapeutycznych.
- Prowadzenie grup wsparcia i porad dla:
 - dorosłych ofiar przemocy/przestępstw,
 - dla dzieci-ofiar przemocy/przestępstw,
 - praca z rodzinami, w których występuje przemoc.
- Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:
 - opracowanie profesjonalnych kampanii wykorzystujących środki społecznej komunikacji (publikacje w lokalnej prasie, radiu i TV),
 - propagowanie powściągliwości i samoograniczania rozmiarów spożycia alkoholu jako wzorów postępowania specyficznych dla grup społecznych o wysokim prestiżu.

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- Budowanie skutecznych form kontroli społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemem uzależnień lub różnymi rodzajami niepełnosprawności (kształtowanie postaw rodziców wobec niepełnosprawności swych dzieci czy też innych członków swej rodziny).
- współpraca z organizacjami pozarządowymi (Kościoł, stowarzyszenia, fundacje).

4. Oczekiwane rezultaty

- przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym w ramach działań profilaktycznych i naprawczych,
- wdrożenie programów profilaktycznych,
- wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemem uzależnień lub różnymi rodzajami niepełnosprawności,
- rozpowszechnianie wzorca zdrowego stylu życia.

5. Beneficjenci projektu

Grupy podwyższonego ryzyka patologii społecznych z powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 132 600 PLN, w tym:

- 46 000 PLN – Wojewódzki fundusz ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 46 000 PLN - środki własne,
- 40 600 PLN - Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. Termin realizacji projektu

2003 - 2004

Projekt I.B.10.**PONADGMINNE MIESZKANIA CHRONIONE.****1. Lokalizacja projektu**

Teren wybranej gminy powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

Zapewnienie mieszkania z niezbędnymi usługami osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- przeprowadzenie adaptacji mieszkań,
- wyposażenie mieszkań chronionych zgodnie z indywidualnymi potrzebami,
- przyznanie mieszkań chronionych w oparciu o przepisy ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- utrzymanie mieszkań,
- zapewnienie nadzoru nad mieszkaniami.

4. Oczekiwane rezultaty

- zapewnienie mieszkań z niezbędnymi usługami osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich, rodziny zastępcze,
- maksymalne wykorzystanie potencjału mieszkań w zakresie samopomocy, współpracy, empatii, przełamania izolacji i samotności.

5. Beneficjenci projektu

Osoby opuszczające placówki opiekuńczo – wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze z powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Koszt dot. **jednego** mieszkania – 39 600 PLN

Źródło finansowania – środki własne powiatu, dochody własne mieszkańców, środki zewnętrzne.

8. Termin realizacji projektu

2001-2003

Projekt I.B.11.**DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA OSÓB STARYCH.****1. Lokalizacja projektu**

Częściowo adoptowany budynek po GS „Samopomoc Chłopska” w Rudzie Strawczyńskiej gm. Strawczyn.

2. Cele projektu

- utworzenie koedukacyjnego domu pomocy społecznej dla osób starych i samotnych zamieszkujących powiat kielecki.
- skuteczne wspomaganie osób starszych,
- udzielanie kompleksowej pomocy osobom starszym,
- zapobieganie izolacji osób starszych i samotnych,

- poprawa jakości życia (sytuacji zdrowotnej i bytowej) osób starszych i samotnych poprzez objęcie ich świadczeniami opiekuńczymi,
- zapewnienie stałej opieki zarówno pielęgnacyjnej, medycznej oraz usług rehabilitacyjnych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- wykonanie prac adaptacyjnych,
- rozbudowa budynku biurowego po GS polegająca na dobudowie do budynku biurowego kuchni oraz szybu windowego, kotłowni olejowej, z przyłączami i zbiornikiem bezodpływowym na ścieki,
- przebudowa poddasza wykorzystaniem powierzchni jak na piętrze budynku,
- utworzenie zespołu żywienia dla 25 – 30 osób tzn. jadalnia, kuchnia zmywalnia, które zostały zlokalizowane w budynku adaptowanym,
- zorganizowanie całodobowej kompleksowej opieki nad osobami starszymi i samotnymi w utworzonym domu pomocy społecznej, w tym
 - zapewnienie potrzeb bytowych,
 - zapewnienie usług opiekuńczych,
 - zapewnienie usług wspomagających.

4. Oczekiwane rezultaty

- zapewnienie całodobowej opieki dla osób starszych i samotnych,
- skuteczne działania związane z nowoczesnym systemem zabezpieczenia społecznego (profesjonalne wsparcie).

5. Beneficjenci projektu

Osoby stare i samotne zamieszkujące powiat kielecki.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogólny koszt realizacji projektu:

- 1 400 000 PLN - koszt adaptacji i wyposażenia budynku,
- 720 000 PLN - roczny koszt funkcjonowania ośrodka.

Sposób finansowania projektu:

- 300 000 PLN – środki własne z budżetu powiatu,
- 300 000 PLN - środki z budżetu gminy Strawczyn (w tym wartość budynku po cenie zakupu, koszty dokumentacji, część kosztów prac adaptacyjnych),
- 800 00 PLN - dotacja celowa z budżetu Wojewody WFOŚ i GW, PFRON.

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2004

Projekt I.B.12.**RODZINNE DOMY DZIECKA.**

Na terenie Powiatu Kieleckiego odnotowuje się rosnącą liczbę rodzin dysfunkcyjnych, w których dzieci trwale lub przejściowo pozbawione zostają szans wychowania w swoich rodzinach naturalnych. Najlepszą formą pomocy dla tych dzieci byłoby umieszczenie w rodzinnych domach dziecka. Na terenie Powiatu Kieleckiego od grudnia 2000 roku funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Woli Kopcowej, w którym umieszczonych jest sześcioro dzieci.

1. Lokalizacja projektu

RDD nr 2 – Gmina Raków,

RDD nr 3 – kolejna gmina powiatu kieleckiego, której rodzina spełni określone warunki.

2. Cele projektu

Zapewnienie prawidłowego rozwoju, opieki i wychowania dzieciom pokrzywdzonym przez los, także przez własnych rodziców, zaniedbanych wychowawczo w warunkach rodziny wielodzietnej, a nie w placówkach instytucjonalnych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- wyłonienie kandydatów na wychowawców,
- dostosowanie budynku do potrzeb rodzinnego domu dziecka,
- wyposażenie budynku,
- kierowanie dzieci do rodzinnego domu dziecka, ustalenie form opieki oraz odpłatności od rodziców naturalnych,
- utrzymanie RDD,
- zapewnienie nadzoru,
- współpraca z rodzinami naturalnymi.

4. Oczekiwane rezultaty

- zapewnienie prawidłowego rozwoju, opieki i wychowania dzieciom pozbawionym trwale lub przejściowo szans wychowania w rodzinie naturalnej, ze względu na brak odpowiednich wzorców i warunków opiekuńczo-wychowawczych w tej rodzinie,
- współpraca z rodzicami biologicznymi nad zmianą ich „statusu rodziny niewydolnej wychowawczo” i ewentualnym powrotem dziecka do rodziny.

5. Beneficjenci projektu

Dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia pochodząca z rodzin niewydolnych wychowawczo zamieszkująca teren powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy ze Starostwem Powiatowym .

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

W przypadku jednego rodzinnego domu dziecka dla 6 osób roczne koszty funkcjonowania kształtują się na poziomie 100.000 – 110 000 zł.

Koszty wyposażenia ok. 30 000 zł + ewentualne koszty adaptacji pomieszczeń uzależnione od uwarunkowań lokalnych.

Źródła finansowania: Wojewoda, Gmina, Starostwo Powiatowe, sponsorzy.

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2006

Projekt I.B.13.**PROGRAM UTWORZENIA OŚRODKA SZKOLNO-REHABILITACYJNEGO W PODZAMCZU CHĘCIŃSKIM.****1. Lokalizacja projektu**

Zespół Szkół Rolniczych- Centrum Kształcenia Ustawicznego w Podzamczu Chęcińskim, powiat kielecki, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Środowisko osób niepełnosprawnych oczekuje od wszystkich instytucji i ludzi dobrej woli podjęcia wszechstronnych działań na rzecz tworzenia kompleksowego systemu integracji społecznej. Tylko rozwiązania systemowe umożliwiają zmianę mentalności ludzi w różnych środowiskach: szkolnym , zawodowym lub rodzinnym.

Integracja polega na wspólnym uczestniczeniu w kulturze, nauce, we wszystkich przejawach życia społecznego. Tworząc system integracji w powiecie koniecznością jest utworzenie ośrodka szkolno- rehabilitacyjnego, który zapewni właściwą realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Rehabilitacja społeczna to całokształt działań profilaktycznych , które muszą być ściśle dopasowane do potrzeb i możliwości środowiska, organizowanie turnusów rehabilitacyjnych.

W procesie rehabilitacji zawodowej kształcenie osób niepełnosprawnych i ich szkolenia winny być dostosowane do potrzeb rynku, a tworzone nowe miejsca pracy muszą uwzględniać potrzeby tej grupy pracowników. Realizacją tych celów winien się zająć nowo utworzony ośrodek szkolno-rehabilitacyjny.

Ośrodek będzie również stanowił bazę hotelową do wykorzystania w ramach zaistniałych potrzeb zakwaterowania.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- opracowanie projektu przystosowania bazy socjalnej i dydaktycznej do utworzenia ośrodka.
- zorganizowanie i prowadzenie bazy socjalnej uczestnikom szkolenia , zakwaterowanie i wyżywienie.
- zorganizowanie i prowadzenie bazy dydaktycznej, a w szczególności :

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- odpowiednie wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych we właściwe pomoce niezbędne do teoretycznej i praktycznej nauki zawodu,
- opracowanie i ciągłe aktualizowanie programów, metod i form organizacyjnych prowadzonych szkoleń (ośrodek jest placówką czasowego pobytu).
- zapewnianie odpowiedniej kadry dydaktycznych
- prowadzenie szkoleń skorelowanych z potrzebami rynku pracy
- zorganizowanie bazy diagnostycznej, umożliwiających dokonywanie kompleksowej oceny predyspozycji psychofizycznych w aspekcie możliwości zawodowych osób niepełnosprawnych przy zapewnieniu dla realizacji tych zadań doświadczonych lekarzy, psychologów i doradców zawodowych.
- zapewnienie odpowiedniej kadry i właściwych warunków dla prowadzenia rehabilitacji leczniczej i społecznej.

4. Oczekiwane rezultaty

- pomoc osobom niepełnosprawnym w samodzielnym funkcjonowaniu w środowisku, aktywizacji i integracji społecznej,
- udostępnianie osobom niepełnosprawnym bazy rehabilitacyjnej i wypoczynkowej,
- zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji programu szkolenia osób niepełnosprawnych zgodnie z wymogami określonymi na podstawie odrębnych przepisów,
- poprawa stanu zdrowia osób niepełnosprawnych poprzez korzystanie z rehabilitacji medycznej i społecznej,
- odpowiedni wypoczynek osób niepełnosprawnych korzystających z pełnego wyposażenia ośrodka i zorganizowanej formy wypoczynku,
- zapewnienie jak najszerszej grupie osób niepełnosprawnych z terenu powiatu kieleckiego oraz z całego województwa świętokrzyskiego możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych , szkoleniowych ,możliwości wymiany z innymi ośrodkami w kraju lub z zagranicy
- w perspektywie czasowej przystosowanie i poszerzenie działalności ośrodka o świadczenie usług w tym zakresie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

5. Beneficjenci projektu

Osoby niepełnosprawne z terenu powiatu kieleckiego oraz województwa świętokrzyskiego i z terenu kraju w ramach wymiany regionalnej oraz z zagranicy w ramach współpracy powiatów.

6. Odpowiedzialni za wdrożenie projektu

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem: 3.000.000 PLN, w tym:

- 2.000.000 zł - środki PFRON
- 1.000.000 zł - środki powiatu

lub

- 1.000.000 zł - środki powiatu
- 2.000.000 zł - środki pozyskane z zewnątrz.

8. Termin realizacji projektu

2002-2006

Projekt I.C.1.**AKTYWIZACJA ZAWODOWA MŁODZIEŻY Z GMIN POWIATU KIELECKIEGO.**

Projekt ten zakłada zaktywizowanie absolwentów i młodzieży do 24 lat z terenu powiatu kieleckiego w ramach form przeciwdziałania bezrobociu w okresie trzech lat - 2002 – 2004.

1. Lokalizacja projektu

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- zaktywizowanie zawodowe absolwentów i młodzieży pozostającej bez pracy ponad 12 m-cy poprzez zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych - 100 osób w roku,
- umożliwienie odbycia praktyki zawodowej bądź przyuczenia do nowego zawodu poprzez skierowanie na staż 150 osób.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- zatrudnienie długotrwale bezrobotnej młodzieży w ramach prac interwencyjnych,
- zorganizowanie staży w zawodzie lub na stanowisku pracy dla absolwentów z gmin powiatu kieleckiego.

4. Oczekiwane rezultaty

- czasowe lub stałe zatrudnienie bezrobotnej młodzieży,
- dopływ nowej kadry do podmiotów gospodarczych,
- częściowe zmniejszenie bezrobocia wśród młodzieży z terenów wiejskich,
- wsparcie finansowe środkami funduszu Pracy pracodawców uczestniczących w projekcie.

5. Beneficjenci projektu

Absolwenci i młodzież do 24 lat oraz pracodawcy zamieszkali na terenie powiatu.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Urząd pracy w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 1 199 040 PLN rocznie, w tym:

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- 880 764 PLN – z Funduszu Pracy,
- 318 276 PLN – środki pracodawców.

Koszty w każdym następnym roku będą rosły proporcjonalnie do wzrostu najniższego wynagrodzenia.

8. Termin realizacji projektu

2002-2004

Projekt I.C.2.

POŻYCZKI DLA OSÓB BEZROBOTNYCH NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

Projekt zakłada utworzenie 80 nowych zakładów usługowych w gminach powiatu kieleckiego w ramach pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienia) w okresie 2002 – 2004.

1. Lokalizacja projektu

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- stworzenie 80 nowych zakładów usługowych poprzez rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu,
- zwiększenie aktywności zawodowej tych osób.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- udzielenie niskoprocentowych pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- przeszkolenie przyszłych przedsiębiorców w zakresie zagadnień dotyczących prowadzenia własnej firmy.

4. Oczekiwane rezultaty

- stworzenie nowych miejsc pracy poprzez rozpoczęcie działalności gospodarczej na własny rachunek ,
- stworzenie nowych miejsc pracy poprzez zatrudnienie w nowopowstałych zakładach usługowych,
- ożywienie działalności małych zakładów usługowych na terenie wiejskim.

5. Beneficjenci projektu

Bezrobotni mieszkańcy powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 1 280 000 PLN rocznie, w tym:

- 700 000 PLN - Fundusz Pracy,
- 580 000 PLN - Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej.

8. Termin realizacji projektu

2002-2004

Projekt I.C.3.

AGROTURYSTYKA JAKO ALTERNATYWNE ŹRÓDŁO DOCHODÓW NA TERENACH WIEJSKICH W ASPEKCIE WEJŚCIA DO UNII EUROPEJSKIEJ

Projekt dotyczy rozwoju agroturystyki w kontekście wejścia do Unii Europejskiej oraz zaktywizowania mieszkańców wsi do poszukiwania nowych form zarobkowania.

1. Lokalizacja projektu

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- przygotowanie grupy rolników do prowadzenia usług agroturystycznych,
- uzyskanie dodatkowych dochodów z działalności pozarolniczej przez grupę uczestników projektu,
- poszerzenie bazy turystycznej i zwiększenie ruchu turystycznego na terenie powiatu,
- zaktywizowanie środowiska wiejskiego do poszukiwania alternatywnych źródeł dochodów (poza rolnictwem).

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- przygotowanie szczegółowej dokumentacji projektowej oraz dokonanie wyboru dostawców usług i towarów,
- przeprowadzenie akcji promocyjnej projektu,
- przeprowadzenie cyklu konferencji szkoleniowych połączonych z wyjazdami studyjnymi, prezentacja wzorcowych gospodarstw agroturystycznych,
- opracowanie materiałów szkoleniowych oraz raportu z realizacji projektu.

4. Oczekiwane rezultaty

- zwiększenie zainteresowania mieszkańców wsi różnymi formami przedsiębiorczości, głównie agroturystyką,
- powstanie nowych miejsc pracy w otoczeniu rolnictwa,
- rozwój infrastruktury,
- wzrost świadomości ekologicznej,
- zwiększenie liczby gospodarstw agroturystycznych.

5. Beneficjenci projektu

Głównie rolnicy i mieszkańcy wsi z gmin położonych na terenach chronionych (np. otulina Świętokrzyskiego Parku Narodowego, Parków Krajobrazowych, itp.).

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania

Ogółem: 47 000,00 PLN

- środki własne (budżet powiatu) 15 000,00 PLN
- środki zewnętrzne (np.: FMG, POT poprzez SROT) 30 000,00 PLN
- udział beneficjentów 2 000,00 PLN

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2004

Projekt I.D.1.**POWIATOWY SYSTEM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ.**

Projekt zakłada stworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej w powiecie kieleckim, które stanowić będzie jedno z głównych ogniw informacyjnego systemu sieciowego w powiecie kieleckim i województwie świętokrzyskim (zgodnie z założeniami utworzenia przez samorząd wojewódzki Regionalnego Systemu Informacji Turystycznej oraz systemu ogólnopolskiego).

1. Lokalizacja projektu

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

- stworzenie kompatybilnego systemu informacji o produkcie turystycznym powiatu,
- promocja usług turystycznych,
- stworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- przeprowadzenie szczegółowej dokumentacji projektowej oraz zgromadzenie niezbędnych informacji z zakresu turystyki (komputerowa baza danych),
- współpraca z jednostkami gospodarki turystycznej i samorządami lokalnymi,
- udostępnianie informacji turystom,
- włączenie powiatowego systemu informacji turystycznej do sieci regionalnej.

4. Oczekiwane rezultaty

- usprawnienie przepływu informacji pomiędzy jednostkami sfery turystyki,
- ujednoczenie systemu informacji i sposobu ich przekazywania,
- zwiększenie ruchu turystycznego.

5. Beneficjenci projektu

Jednostki gospodarki turystycznej, samorzady gminne.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania

Ogółem: 30 000,00 PLN

- środki własne (budżet powiatu)- 15 000,00PLN
- środki zewnętrzne (samorząd wojewódzki)- 15 000,00PLN

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2004

Projekt II.A.1.**POWOŁANIE RADY ROZWOJU I PROMOCJI POWIATU KIELECKIEGO.****1. Lokalizacja projektu**

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

2. Cele projektu

- stymulowanie i wspieranie procesu wielofunkcyjnego rozwoju powiatu,
- inicjowanie działań na rzecz rozwoju i uprofilowania systemu promocyjnego powiatu,
- integracja środowisk osób, firm, instytucji i organizacji działających na terenie powiatu na rzecz wspierania lokalnych przedsięwzięć,
- stymulowanie inicjatyw gospodarczych powiatu,
- poszukiwanie nowych, alternatywnych źródeł finansowania inwestycji i przedsięwzięć.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- wytypowanie przedstawicieli różnych środowisk do Rady,
- prowadzenie działalności Rady ukierunkowane na realizację powyższych celów.

4. Oczekiwane rezultaty

- pobudzenie gospodarcze powiatu poprzez uaktywnienie rynku dla małych i średnich przedsiębiorstw wytwórczych oraz organizacja „lokalnych stref ekonomicznych” dla inwestorów,
- budowa obiektów na terenach z preferencjami i ulgami podatkowymi i innymi,
- zmniejszenie bezrobocia – zatrudnienie w rozwijających się firmach i tworzenie nowych,
- wszechstronna promocja powiat.

5. Beneficjenci projektu

Firmy z terenu powiatu kieleckiego, podmioty gospodarcze i osoby fizyczne czynne w sferze usług oraz chcący prowadzić działalność gospodarczą.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania

Szacunkowy koszt 10 000 PLN – koszty organizacyjne.

8. Termin realizacji

2002 r.

Projekt II.B.1.

STWORZENIE FORUM WSPÓŁPRACY PRZEDSIĘBIORCÓW Z WŁADZAMI POWIATOWYMI.

1. Lokalizacja projektu

Starostwo Powiatowe w Kielcach.

2. Cele Projektu

- doprowadzenie do poprawy kontaktów przedsiębiorców z administracją samorządową,
- stworzenie platformy do wzajemnych kontaktów,
- informowanie oraz konsultowanie z przedsiębiorcami planowanych działań władz,
- usunięcie podstawowych problemów pojawiających się przy załatwianiu spraw w lokalnych urzędach.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- organizowanie cyklu spotkań, na których przedstawiciele obu stron mogliby prezentować swoje poglądy oraz dyskutować o najważniejszych problemach,
- stworzenie grupy roboczej, złożonej z przedsiębiorców i przedstawicieli samorządowych, które wypracują szczegółowy plan działań,
- wypracowanie wniosków wynikających z realizacji projektu.

4. Oczekiwane rezultaty

- wykorzystanie istniejących instytucji w celu stworzenia forum wymiany informacji i spotkań przedstawicieli biznesu i władz publicznych,
- doprowadzenie do maksymalnie efektywnego przepływu informacji między środowiskiem przedsiębiorców, a władzami lokalnymi.
- maksymalne usprawnienie, w ramach obowiązującego prawa, procedur w urzędach gmin i powiatu.

5. Beneficjenci projektu

Przedsiębiorcy z powiatu kieleckiego, w tym: osoby i podmioty prowadzące działalność rolniczą.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

- Świętokrzyska Agencja Rozwoju Regionalnego,
- organizacje przedsiębiorców,
- władze samorządowe gmin i powiatu.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Szacowany koszt: 15 000 PLN – koszty organizacyjne, udostępnienie sali, rozsyłanie zaproszeń i informacji etc.

Źródła finansowania:

- 3 000 PLN - środki własne powiatu,
- 3 000 PLN – środki gmin,
- 9 000 PLN – środki organizacji przedsiębiorców.

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2003 r

Projekt II.C.1.**INICJOWANIE I WSPIERANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE ZORGANIZOWANYCH FORM DZIAŁANIA ROLNIKÓW.****1. Lokalizacja projektu**

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Celem projektu będzie tworzenie silnego, żywotnego sektora gospodarstw rolnych, które zapewnią opłacalność produkcji rolnej, a konsumentom bogatą i dobrą jakościowo ofertę artykułów żywnościowych, a jednocześnie stanowić będą miejsce życia, warsztat pracy i źródło dochodów dla poważnej części ludności wiejskiej.

3. Główne zadania które zostaną realizowane w ramach projektu.

- Zrzeszanie się rolników w grupy producenckie i współpraca przy produkcji i sprzedaży płodów rolnych z wykorzystaniem dostępnych form organizacyjnych jak: spółdzielczość zrzeszenia i stowarzyszenia itp.,
- Zorganizowana forma działania rolników jako podstawowa forma działalności gospodarczej na obszarach wiejskich,
- Postępujący proces koncentracji ziemi i specjalizacji gospodarstw rolnych jako czynnik w podejmowaniu alternatywnych metod w gospodarowaniu (gospodarstwa ekologiczne),
- Pozyskiwanie i promowanie środowisk przychylnych rozwojowi zorganizowanych form działania rolników i grupom producentów rolnych.

4. Oczekiwane rezultaty

- powiększenie struktury obszarowej gospodarstw i ich współdziałanie z grupami producentów rolnych, związkami i organizacjami spółdzielczymi,
- zwiększenie opłacalności produkcji rolniczej i poprawa konkurencyjności polskiego rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego, zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym,
- rozwój grup producentów rolnych jako podstawowy element struktury zorganizowanego rynku produktów rolnych,
- zwiększenie środków produkcji i usług dla rolnictwa (formy sprzedaży maszyn takie jak ;ratalne, leasingowe, rabatowe ze zwrotem starego sprzętu.)
- preferencyjne formy sprzedaży nawozów, środków ochrony roślin,
- preferencyjne kredyty i formy ich spłaty,
- długoterminowe umowy z zakładami przetwórczymi na zakup surowca od producentów,
- powstanie baz przechowywania i konfekcjonowania masy towarowej we współpracy z grupami producentów rolnych.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego – właściciele gospodarstw rolnych

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

- samorząd powiatowy i samorzady gminne,
- Świętokrzyska Izba Rolnicza w Kielcach, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach,
- Agencja Rynku Rolnego i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- związki i organizacje rolnicze.

7. Wielkość i sposób dofinansowania projektu

Szkolenia, pokazy i inne formy edukacji w ramach środków jednostek wdrażających projekt i przedakcesyjnych Unii Europejskiej.

Roczny koszt szkoleń i pokazów 40 000 PLN.

8. Termin realizacji projektu

2002 – 2010 r

Projekt II.C.2.**BIORÓŻNORODNOŚĆ.****1. Lokalizacja projektu**

Gminy powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

- zachowanie bioróżnorodności gatunkowej, czyli różnorodności wszystkich roślin, zwierząt i mikroorganizmów,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- zachowanie bioróżnorodności ekologicznej, a więc różnorodności zgrupowań ekologicznych, biocenoz, ekosystemów i krajobrazów,
- zachowanie bioróżnorodności genetycznej, czyli różnorodności genów obecnych w pulach genowych populacji różnych gatunków.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- szkolenie w zakresie ochrony przyrody ludności z terenu powiatu kieleckiego,
- tworzenie użytków ekologicznych,
- zakładanie zadrzewień śródpolnych, zagajników – korytarzy ekologicznych,
- upraw roślin i hodowla zwierząt genetycznie niemodyfikowana,
- ograniczenie stosowania agrochemikaliów,
- powiększenie gruntów rolnych do zalesienia.

4. Oczekiwane rezultaty

- zachowanie różnorodności biologicznej dzikich gatunków, odmian roślin i zwierząt żyjących na terenach rolniczych,
- zachowanie różnorodności biologicznej gatunków, odmian, ras roślin i zwierząt udomowionych, czyli tych uprawianych i hodowanych przez człowieka,
- ograniczenie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko,
- powiększenie ilości gospodarstw ekologicznych,
- powstanie nowych miejsc pracy,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i walorów krajobrazowych,
- zwiększenie lesistości terenu powiatu.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy gmin powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Zarządy gmin na terenie których realizowany będzie program.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

- 10% - środki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska,
- 40% - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 40% - środki Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 10% - środki przedakcesyjne funduszy unijnych.

8. Termin realizacji projektu

2002 - 2010

Projekt II.C.3.**EDUKACJA EKOLOGICZNA.****1. Lokalizacja projektu**

Gminy powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

Edukacja ekologiczna prowadzona będzie dla mieszkańców gmin, które będą wprowadzały na swoim terenie selektywną zbiórkę odpadów. Edukacją objęta zostanie również młodzież szkolna, szczególnie w szkołach będących jednostkami podległymi powiatu, niezależnie od zainteresowania gminy wdrażaniem systemu selektywnej zbiórki odpadów. Celem projektu będzie wdrażanie zasad i nawyków selektywnej zbiórki odpadów.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- przygotowany zostanie harmonogram szkoleń z podziałem na grupy odbiorców,
- przeprowadzone zostaną szkolenia nauczycieli szkół nauczających biologii z elementami ochrony środowiska,
- dla młodzieży szkolnej organizowane będą konkursy o tematyce ekologicznej, w tym tematyczne, poświęcone np. selektywnej zbiórce odpadów,
- przeprowadzone będą szkolenia dla mieszkańców gmin, czy miejscowości wdrażających system selektywnej zbiórki odpadów.

4. Oczekiwane rezultaty

- podniesienie świadomości ekologicznej,
- zebranie znacznych ilości surowców wtórnych przez młodzież szkolną,
- wdrażanie zainteresowania segregacją odpadów,
- zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach odpadów,
- podniesienie wizerunku powiatu,
- czyste środowisko jako czynnik podnoszący atrakcyjność turystyczną i walory krajobrazowe regionu.

5. Beneficjenci projektu.

Mieszkańcy gmin powiatu kieleckiego, w tym młodzież szkolna.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Starostwo Powiatowe w Kielcach reprezentowane przez wydziały:

- Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska,
- Oświaty i Kultury,
- Komunikacji, Transportu i Turystyki.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

- 50% - środki Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 40% - środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 10% - środki przedakcesyjne funduszy unijnych.

8. Termin realizacji projektu

2002 – 2005

Projekt III.A.1.**GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO.****1. Lokalizacja projektu**

Teren gmin powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Celem projektu jest uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gmin powiatu kieleckiego poprzez wprowadzenie jednorodnego systemu ich selektywnej zbiórki i odzysk surowców wtórnych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- opracowanie projektu gospodarki odpadami na terenie gmin powiatu kieleckiego,
- utworzenie podmiotu gospodarczego – spółki prawa handlowego z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem Powiatu i zainteresowanych gmin wchodzących w skład powiatu kieleckiego,
- wyznaczenie i zorganizowanie miejsc czasowego gromadzenia odpadów,
- objęcie mieszkańców poszczególnych miejscowości jednorodnym systemem segregacji odpadów,
- utworzenie zorganizowanego systemu wywozu odpadów.

4. Oczekiwane rezultaty

- utworzenie jednorodnego systemu segregacji i czasowego gromadzenia odpadów,
- minimalizacja ilości odpadów deponowanych na składowisku,
- maksymalny odzysk surowców wtórnych,
- zapobieganie powstawaniu i likwidacja istniejących tzw. „dzikich wysypisk”,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- utworzenie nowych miejsc pracy,
- wzrost atrakcyjności turystycznej regionu,
- dostosowanie zasad gospodarki odpadami do wymogów ochrony środowiska, w tym przepisów Unii Europejskiej.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Spółka prawa handlowego utworzona do realizacji zadania.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Orientacyjny koszt utworzenia i uruchomienia jednego punktu gromadzenia i segregacji odpadów wynosi 800 000 PLN.

Sposób finansowania:

- 30% - środki własne gminy
- 20% - środki wojewódzkiego i powiatowego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- 50% - środki przedakcesyjne funduszy unijnych.

8. Termin realizacji projektu

2002 – 2005 r

Projekt III.B.1.

ZWIĘKSZENIE RETENCJI WÓD (Program małej retencji województwa świętokrzyskiego).

1. Lokalizacja projektu

Wybrane gminy powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

Zbiorniki retencyjne wyrównają przepływy w rzekach oraz zmniejszą nieżyteczne odpływy wód. Wpłyną ponadto na zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu i podniosą walory krajobrazowe. Uzyskanie wielofunkcyjnego charakteru zbiorników umożliwi ich wykorzystanie, obok retencji i rekreacji, w celach przeciwpowodziowych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- opracowanie projektów zbiorników przewidzianych do realizacji w ramach programu małej retencji,
- opracowanie wykazu urządzeń piętrzących znajdujących się w obrębie powiatu kieleckiego (za wyjątkiem urządzeń na obiektach melioracyjnych), pod kątem możliwości ich ewentualnego wykorzystania.

4. Oczekiwane rezultaty

- poprawa stosunków wodno – gruntowych na terenach przyległych do zbiorników,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i walorów krajobrazowych,
- powstanie nowych ostoi dla fauny i flory związanej ze środowiskiem wodnym,
- zmniejszenie zagrożenia powodziowego związanego z gwałtownymi wezbraniami wód w rzekach,
- rozwój działalności agroturystycznej,
- powstanie nowych miejsc pracy.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Zarządy gmin, na terenie których realizowane będą zbiorniki małej retencji

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Dla każdego zbiornika koszty należy indywidualnie określać.

Dla szacunkowego określenia niezbędnych nakładów pomocny będzie koszt gromadzenia 1 m³ wody wynoszący ca 21 zł/m³. Nie uwzględnia on kosztów związanych z wykupem terenu i opracowaniem dokumentacji. Sposób finansowania:

- 50% - środki własne gminy
- 50% - środki przedakcesyjne funduszy unijnych.

8. Termin realizacji projektu 2002 - 2015

Projekt III.B.2.

ZWIĘKSZENIE RETENCJI WÓD (projekt nie objęty zatwierdzonym programem małej retencji województwa świętokrzyskiego).

1. Lokalizacja projektu

Gminy powiatu kieleckiego.

2. Cele projektu

Zbiorniki retencyjne wyrównają przepływy w rzekach oraz zmniejszą nieużyteczne odpływy wód. Wpłyną ponadto na zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu i podniosą walory krajobrazowe. Zrealizowane zbiorniki w głównej mierze spełniać będą rolę retencyjną i rekreacyjną. Ich zlokalizowanie na rzekach o niewielkich przepływach w terenach nie dających możliwości uzyskania znaczących objętości bez dużego zakresu robót ziemnych ogranicza możliwości ich wykorzystania w celach przeciwpowodziowych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- opracowanie wykazu zbiorników przewidzianych do wykonania pod kątem możliwości wykorzystania naturalnych warunków terenowych umożliwiających uzyskanie piętrzenia,
- ustalenie wraz z zainteresowanymi gminami harmonogramu realizacji zbiorników,
- opracowanie projektów zbiorników przewidzianych do realizacji na terenie poszczególnych gmin powiatu.

4. Oczekiwane rezultaty

- poprawa stosunków wodno – gruntowych na terenach przyległych do zbiorników,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej i walorów krajobrazowych,
- powstanie nowych ostoi dla fauny i flory związanej ze środowiskiem wodnym,
- rozwój działalności agroturystycznej,
- powstanie nowych miejsc pracy.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Zarządy gmin, na terenie których realizowane będą zbiorniki wodne.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Dla każdego zbiornika koszty należy indywidualnie określać.

Dla szacunkowego określenia niezbędnych nakładów pomocny będzie koszt gromadzenia 1 m³ wody wynoszący ca 21 zł/m³. Nie uwzględnia on kosztów związanych z wykupem terenu i opracowaniem dokumentacji. Sposób finansowania:

- 50% - środki własne gminy

- 50% - środki przedakcesyjne funduszy unijnych.

8. Termin realizacji projektu

2002-2015

Tabela 17. Wykaz istniejących i projektowanych zbiorników wodnych na terenie powiatu kieleckiego.

Gmina	Istniejące zbiorniki wodne	Projektowane zbiorniki wodne
Bodzentyn		<ul style="list-style-type: none"> • Wilków – ciek od Świętej Katarzyny
Chęciny	<ul style="list-style-type: none"> • Bolmin – rzeka Hutka • Lipowica (powyrobiskowy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jedlnica – rzeka Hutka
Chmielnik	<ul style="list-style-type: none"> • Andrzejówka – ciek Andrzejówka 	<ul style="list-style-type: none"> • Lisów – rzeka Morawka
Bieliny		<ul style="list-style-type: none"> • Napęków – rzeka Belnianka
Daleszyce	<ul style="list-style-type: none"> • Borków – rzeka Czarna Nida • Wojciechów – rzeka Pierzchnianka 	
Górno	<ul style="list-style-type: none"> • Cedzyna – rzeka Lubrzanka 	<ul style="list-style-type: none"> • Górno-Parcele – rzeka Warkocz
Łągów		<ul style="list-style-type: none"> • Duraczów – rzeka Łagowica
Łopuszno		<ul style="list-style-type: none"> • Wierna Rzeka – rzeka Łososina
Masłów	<ul style="list-style-type: none"> • Cedzyna – rzeka Lubrzanka • Ciekoty – ciek od Świętej Katarzyny 	
Miedziana Góra		<ul style="list-style-type: none"> • Sufraganiec – rzeka Sufraganiec
Mniów		<ul style="list-style-type: none"> • Mniów – rzeka Czarna Taraska
Morawica		<ul style="list-style-type: none"> • Morawica – rzeka Morawka
Nowa Słupia		<ul style="list-style-type: none"> • Baszowice -rzeka Pokrzywianka
Piekoszów		<ul style="list-style-type: none"> • Wierna Rzeka – rzeka Łososina
Pierzchnica		<ul style="list-style-type: none"> • Smyków – rzeka Czarna Staszowska
Raków	<ul style="list-style-type: none"> • Chańcza – rzeka Czarna Staszowska 	

Sitkówka-Nowiny		
Strawczyn		<ul style="list-style-type: none"> • Wierna Rzeka – rzeka Łososina
Zagnańsk	<ul style="list-style-type: none"> • Borowa Góra – ciek od Borowej Góry • Zachełmie – rzeka Bobrza 	<ul style="list-style-type: none"> • Umer – rzeka Bobrza

Projekt III.D.1.

PROJEKT ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI POWIATU KIELECKIEGO.

1. Lokalizacja projektu.

Teren wszystkich gmin powiatu kieleckiego z uwzględnieniem potrzeb i możliwości w zakresie zalesień.

2. Cele projektu.

Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu udziału lasów w powierzchni przyrodniczej na terenie gmin powiatu kieleckiego oraz spowoduje poprawę stanu czystości środowiska przyrodniczego.

Głównym celem programu jest zwiększenie lesistości na terenie powiatu kieleckiego.

Program przewiduje również :

- podnoszenie atrakcyjności regionu pod względem turystycznym,
- zmniejszenie efektu cieplarnianego,
- poprawę bilansu wodnego, poprawę czystości wód, przeciwdziałanie erozji wodnej i wietrznej,
- utworzenie nowych miejsc pracy,
- wypracowanie u mieszkańców wysokiej świadomości ekologicznej,
- zagospodarowanie gruntów nieprzydatnych rolniczo,
- produkcja surowca drzewnego i innych odnawialnych zasobów leśnych,
- zwiększenie dochodów właścicieli gruntów.

3. Zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu.

- zwiększenie lesistości powiatu z 35 % do 42 %,
- zwiększenie produkcji surowca drzewnego oraz innych odnawialnych zasobów leśnych,
- zmniejszenie liczby gruntów nieprzydatnych rolniczo,
- podniesienie atrakcyjności regionu,
- stworzenie dogodnych warunków do rozwoju agroturystyki,
- utrzymanie równowagi biologicznej środowiska.

4. Oczekiwane rezultaty.

Planowany efekt ekologiczny :

- zwiększenie hydrologicznej roli lasu w poprawie niekorzystnego bilansu wodnego województw i łagodzenie ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych, gruntowych i głębinowych,
- przeciwdziałanie erozji gleb i stepowienia krajobrazu,
- wykorzystanie wpływu lasu jako czynnika korzystnie modyfikującego lokalne stosunki hydrologiczne i mikroklimatyczne na przyległych terenach rolniczych,
- zwiększenie roli lasów w oczyszczaniu powietrza, wód i gleb z substancji chemicznych, ograniczenie efektu szklarniowego,
- tworzenie możliwości wypoczynku ludności w środowisku przyrodniczym, poprawa warunków życia w terenach zurbanizowanych poprzez usprawnienie obiegu mas powietrza (przewietrzanie miast i poprawa jego składu).

5. Beneficjenci projektu.

Właściciele gruntów przeznaczonych do zalesienia.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie.

Podmiotami realizującymi program będą :

właściciele gruntów (osoby fizyczne i prawne),

urzędy gmin (w zakresie realizacji gminnych programów zwiększania lesistości oraz wyznaczania gruntów pod zalesienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego),

Starostwo Powiatowe (w zakresie wynikającym z ustawy o lasach i ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia),

Lasy Państwowe (w zakresie zalesień środkami pochodzącymi z Funduszu Leśnego oraz jako jednostka doradcza).

7. Wielkość i sposób finansowania projektu.

Ogólny koszt zalesienia – ok. 108 000 000 z PLN, z tego :

- ok. 81 000 000 PLN – udział własny właścicieli gruntów,
- ok. 27 000 000 PLN – dotacja na zakup sadzonek, pochodząca głównie ze środków finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, Funduszu Leśnego, budżetu wojewody i starosty.

8. Termin realizacji projektu

do 2020 r

Projekt IV.A.1.

**ODNOWA DRÓG POWIATOWYCH O ŁĄCZNEJ DŁUGOŚCI 95 km.
(projekt ujęty w „ Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego 2001 – 2002.”)**

1. Lokalizacja projektu

Powiat kielecki- woj. świętokrzyskie.

2. Cele Projektu

Poprawa stanu technicznego dróg, dopasowanie parametrów dróg do faktycznego obciążenia ruchem, dostosowanie konstrukcji jezdni oraz obiektów inżynierskich do

obowiązujących warunków technicznych, poprawa dostępności komunikacyjnej, podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- odnowa dróg powiatowych,
- odwodnienie pasa drogowego,
- odnowienie i oczyszczenie rowów,
- remonty i udrożnienie przepustów,
- budowa ciągów pieszych.

4. Oczekiwane rezultaty

- podwyższenie standardów technicznych,
- usprawnienie sieci połączeń komunikacyjnych ,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg,
- skrócenie czasu przejazdu,
- komfort jazdy,
- poprawa płynności ruchu,
- mniejsza miejscowa emisja spalin oraz obniżenie poziomu hałasu,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów przyległych do dróg.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 15 000 000 PLN, w tym:

- 10 600 000 PLN – budżet powiatu,
- 4 400 000 PLN - budżety gmin.

8. Termin realizacji projektu

2002-2006

Projekt IV.A.2.

MODERNIZACJA DRÓG POWIATOWYCH – PĘTLA POWIATOWA NR 1. (projekt ujęty w „ Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego 2001 – 2002).

W ramach modernizacji dróg utworzenie „ Pętli powiatowej Nr 1” :

Cedzyna – Porąbki – Huta Szklana – Św. Krzyż – Brak połączenia – Nowa Słupia – Św. Krzyż – Huta Nowa – Czaplów – Makoszyn – Łukowa – Daleszyce – Radlin – Cedzyna.

Łączna długość dróg powiatowych – **56,14 km.**

1. Lokalizacja projektu

Teren powiatu kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele Projektu

Utworzenie pętli Nr 1 spowoduje udrożnienie systemu komunikacyjnego, podniesienie standardów transportu drogowego w powiecie, jak również stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego regionu.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

Opracowanie projektu technicznego utworzenia pętli powiatowej Nr 1, przebudowa dróg powiatowych, odwodnienie pasa drogowego, przebudowa obiektów mostowych, budowa ciągów pieszych.

4. Oczekiwane rezultaty

- dostosowanie konstrukcji jezdni i obiektów inżynierskich do obowiązujących warunków technicznych,
- optymalizacja układu komunikacyjnego sieci dróg,
- skrócenie czasu podróży,
- bezkolizyjne prowadzenie ruchu pieszego i rowerowego,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg,
- zmniejszenie emisji spalin i hałasu,
- zwiększenie ruchu turystycznego i rozwój gospodarstw agroturystycznych,
- podniesienie atrakcyjności regionu dla celów inwestycyjnych,
- przewidywany rozwój handlu, usług, rzemiosła i drobnej wytwórczości.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 12 360 000 PLN, w tym:

- 6 180 000 PLN – środki z kontraktu,
- 6 180 000 PLN – budżet powiatu i gmin.

8. Termin realizacji projektu

2003 -2006

Projekt IV.A.3.

KOMPLEKSOWA PRZEBUDOWA CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH NA DROGACH POWIATOWYCH POWIATU KIELECKIEGO – CIĄG NR 1

Ciąg ten składa się z odcinków trzech dróg przebiegających przez teren czterech gmin powiatu kieleckiego (Daleszyce, Pierzchnica, Chmielnik, Górno):

- droga nr 15541 Suków –Borków - Pierzchnica – Chmielnik
- droga nr 15517 Górno – Daleszyce – Borków
- droga nr 15124 Chmielnik – Stopnica na odcinku Chmielnik – granica powiatu.

1. Lokalizacja projektu

Teren Powiatu Kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele Projektu

Kompleksowe rozwiązanie ciągów komunikacyjnych łączących ważne ośrodki gminne i miejskie powiatu między sobą i z ośrodkami o podobnym charakterze z poza powiatu kieleckiego oraz zapewnienie dobrej jakości połączenia z siecią dróg nadrzędnych.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu.

- opracowanie projektu przebudowy ciągu dróg,
- modernizacja dróg polegająca na:
 - ujednoliceniu szerokości jezdni do 6 m,
 - podniesieniu nośności jezdni do 100 kN/oś,
 - dostosowaniu szerokości poboczy do minimalnej szerokości 1,25 m dla dróg klasy G i 1,0 m dla drogi klasy Z,
 - korekcie niebezpiecznych łuków,
 - budowie chodników o szer. 1,5 m,
 - uporządkowaniu systemu odwadniania,
 - poprawie stanu poboczy,
 - wykonaniu robót pozostałych (przepusty, zjazdy do posesji, zatoki autobusowe, poziome urządzenia ograniczające prędkość).

4. Oczekiwane rezultaty

- lepsze połączenie z siecią dróg nadrzędnych,
- poprawa stanu technicznego dróg ,
- ograniczenie liczby skrzyżowań z drogami niższego rzędu,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu na łukach poziomych,
- poprawa płynności ruchu oraz skrócenie czasu podróży,
- komfort jazdy,
- podniesienie standardu podróżowania,
- zmniejszenie miejscowej emisji spalin oraz obniżenie poziomu hałasu,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów przyległych do drogi,
- rozwój działalności agroturystycznej na terenach wiejskich,
- wzrost atrakcyjności turystycznej rejonu modernizowanych ciągów drogowych.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 35 000 000 PLN, w tym:

- 8 750 000 PLN – środki własne powiatu,
- 26 250 000 PLN – środki zewnętrzne – z funduszu Phare

8. Termin realizacji projektu

2003-2006

Projekt IV.A.4.**KOMPLEKSOWA PRZEBUDOWA CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH NA DROGACH POWIATOWYCH POWIATU KIELECKIEGO – CIĄG NR 2**

Ciąg ten składa się z jednej drogi przebiegającej przez teren dwóch gmin (Piekoszów – Łopuszno):

- droga nr 15687 Mieczyn – Piekoszów na odcinku Gnieździska (skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 728) – Piekoszów

1. Lokalizacja Projektu

Teren Powiatu Kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele Projektu

Kompleksowe rozwiązanie ważnych ciągów komunikacyjnych powiatu łączących drogę powiatową z drogą wojewódzką nr 728 Końskie – Jędrzejów, a w ujęciu szerszym, poprzez tą drogę z drogą krajową nr 74 – z Łodzią. W swym dalszym przebiegu droga stanowi połączenie z drogą wojewódzką nr 786 Łopuszno – Włoszczowa – Koniecpol. Węzeł drogowy w Piekoszowie to dalsze nawiązanie do sieci dróg wojewódzkich poprzez połączenie z drogami nr 761 Kielce – Piekoszów oraz 760 Kielce – Łopuszno, a w ujęciu szerszym z drogą krajową nr 7 stanowiącą główny ciąg komunikacyjny województwa.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu.

- opracowanie projektu przebudowy ciągu dróg,
- modernizacja dróg polegająca na:
 - ujednoczeniu szerokości jezdni do parametrów drogi klasy Z- 6 m,
 - podniesieniu nośności jezdni do 100 kN/oś,
 - dostosowaniu szerokości poboczy do minimalnej szerokości 1,25 m dla dróg klasy G i 1,0 m dla drogi klasy Z,
 - korekcie niebezpiecznych łuków,
 - budowie chodników o szer. 1,2 ÷ 1,5 m,
 - uporządkowaniu systemu odwadniania,
 - poprawie stanu poboczy,
 - wykonaniu robót pozostałych (przepusty, zjazdy do posesji, zatoki autobusowe, poziome urządzenia ograniczające prędkość).

4. Oczekiwane rezultaty

- lepsze połączenie z siecią dróg nadrzędnych,
- poprawa stanu technicznego drogi,
- ograniczenie liczby skrzyżowań z drogami niższego rzędu,
- poprawa płynności ruchu,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu na łukach poziomych,
- komfort jazdy,
- skrócenie czasu podróży,
- podniesienie standardu podróżowania,
- zmniejszenie miejscowej emisji spalin oraz obniżenie poziomu hałasu,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów przyległych do drogi,
- wzrost lokalizacji nowych przedsiębiorstw i powstanie nowych miejsc pracy,

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 12 000 000 PLN, w tym:

- 3 000 000 PLN – środki własne powiatu,
- 9 000 000 PLN – środki zewnętrzne – z funduszu Phare

8. Termin realizacji projektu

2003-2006

Projekt IV.A.5.**KOMPLEKSOWA PRZEBUDOWA CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH NA DROGACH POWIATOWYCH POWIATU KIELECKIEGO – CIĄG NR 3**

Ciąg składający się z trzech odcinków dróg przebiegających przez trzy gminy (Mniów, Strawczyn, Łopuszno):

- droga nr 15657 Stąporków – Mniów – Ruda Strawczyńska na odcinku granica powiatu – Ruda Strawczyńska
- droga nr 15616 Kuźniaki – Dobrzeszów – Sarrbice – Mniów na odcinku Kuźniaki – skrzyżowanie z drogą nr 15689
- droga nr 15689 Snochowice – Podewsie – skrzyżowanie z drogą nr 15616

1. Lokalizacja Projektu

Teren Powiatu Kieleckiego, województwo świętokrzyskie.

2. Cele Projektu

Kompleksowe rozwiązanie ważnych ciągów komunikacyjnych powiatu z siecią dróg nadrzędnych poprzez nawiązanie poprzez drogę nr 15657 z drogą krajową nr 74 na odcinku Kielce – Sulejów oraz dalej, w Stąporkowie do drogi nr 42 Rudnik – Ostrowiec – Końskie. Pozostałe dwie drogi stanowią połączenie z siecią dróg wojewódzkich poprzez wpięcie do drogi nr 760 Kielce – Łopuszno. Cały ciąg stanowi więc połączenie Stąporkowa z Mniowem, a poprzez drogę nr 760 ze Strawczynem, Łopusznom i Kielcami.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu.

- opracowanie projektu przebudowy ciągu dróg,
- modernizacja dróg polegająca na:
 - ujednoczeniu szerokości jezdni do parametrów drogi klasy G- 6 m dla drogi nr 15657 oraz do 5,5 m na pozostałych drogach wchodzących w skład ciągu (drogi klasy Z),
 - podniesieniu nośności jezdni do 80 kN/oś,

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- dostosowaniu szerokości poboczy do minimalnej szerokości 1,25 m dla dróg klasy G,
- korekcie niebezpiecznych łuków,
- budowie chodników o szer. 1,2 m,
- uporządkowaniu systemu odwadniania,
- poprawie stanu poboczy,
- wykonaniu robót pozostałych (przepusty, zjazdy do posesji, zatoki autobusowe, poziome urządzenia ograniczające prędkość).

4. Oczekiwane rezultaty

- lepsze połączenie z siecią dróg nadrzędnych,
- poprawa stanu technicznego drogi,
- ograniczenie liczby skrzyżowań z drogami niższego rzędu,
- poprawa płynności ruchu,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu na łukach poziomych,
- komfort jazdy,
- skrócenie czasu podróży,
- podniesienie standardu podróżowania,
- zmniejszenie miejscowej emisji spalin oraz obniżenie poziomu hałasu,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów przyległych do drogi,
- wzrost lokalizacji nowych przedsiębiorstw i powstanie nowych miejsc pracy,

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 15 000 000 PLN, w tym:

- 3 750 000 PLN – środki własne powiatu,
- 11 250 000 PLN – środki zewnętrzne – z funduszu Phare.

8. Termin realizacji projektu

2003-2006

Projekt IV.A.6.**REGULACJA STANU PRAWNEGO GRUNTÓW POD DROGAMI POWIATOWYMI.****1. Lokalizacja projektu**

Powiat kielecki, woj. świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Przejęcie na własność powiatu kieleckiego pasów drogowych zajętych pod drogi powiatowe.

3. Główne zadania , które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- zaliczenie dróg, w drodze uchwały Rady Powiatu, do kategorii dróg powiatowych,
- zlecenie do jednostek wykonawstwa geodezyjnego wydzielenie z prywatnych nieruchomości – części zajętych pod drogi powiatowe,
- wystąpienie z wnioskami do wojewody o potwierdzenie nabycia w drodze uwłaszczenia części prywatnych nieruchomości zajętych pod drogi powiatowe.

4. Oczekiwane rezultaty

- dostosowanie parametrów jezdni i obiektów inżynierskich do obowiązujących warunków technicznych,
- poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg,
- zwiększenie ruchu turystycznego,
- podniesienie atrakcyjności regionu dla celów inwestycyjnych

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego. Użytkownicy dróg.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie

Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach.

7. Wielkość i sposób finansowania projektu

Ogółem 10 000 000 PLN, w tym:

- 5 000 000 PLN - środki z kontraktu,
- 5 000 000 PLN - środki własne powiatu.

8. Termin realizacji projektu

2002-2005

Projekt IV.D.1.**AKTUALIZACJA BAZY EWIDENCJI GRUNTÓW.****1. Lokalizacja projektu**

powiat kielecki, województwo świętokrzyskie.

2. Cele projektu

Uzyskanie aktualnej bazy ewidencji gruntów i budynków

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu:

- zaktualizowanie baz opisowych ewidencji gruntów, budynków i lokali poprzez ujawnienie w ewidencji wszystkich dotychczasowych zadań dotychczasowych zmian dotyczących podmiotu i przedmiotu ewidencji,
- uaktualnienie wszystkich map ewidencji gruntów w zakresie zmian numeracji, oraz granic działek ewidencyjnych, w

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

- prowadzenie postępowań wyjaśniających w celu wydania decyzji administracyjnych zatwierdzających zmiany w ewidencji gruntów.

4. Oczekiwane rezultaty

Aktualna baza ewidencji gruntów, budynków i lokali

5. Beneficjenci projektu

Samorządy terytorialne, mieszkańcy powiatu kieleckiego.

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

7. Wielkość i sposób finansowania

300 000 PLN (zadania zlecone z zakresu administracji rządowej)

9. Termin realizacji projektu

do 2004 r

Projekt IV.D. 2.**SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ.****1. Lokalizacja projektu**

powiat kielecki, województwo świętokrzyskie.

2. Cel projektu

Budowa systemu informacji przestrzennej.

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu.

- rozbudowa bazy danych ogólnie geograficznych ,
- agregacja danych rozproszonych w systemie numerycznym SIP,
- integracja dostępnych danych numerycznych w jednym spójnym systemie, a w szczególności połączenie ich z rastrami zdjęć lotniczych powiatu.

4. Oczekiwane rezultaty

- stworzenie jednolitej bazy danych o powiecie zawierającej wszechstronne informacje opisowe w połączeniu ze środowiskiem geograficznym,
- wizualizacja danych opisowych w wybranej formie,
- usprawnienie systemu zarządzania powiatem poprzez uzyskanie szybkich i dokładnych informacji w wybranej dziedzinie.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

7. Wielkość i sposób finansowania

200 000 PLN dotacje (zadania zlecone z zakresu administracji rządowej).

8. Termin realizacji projektu

do 2005 r

Projekt IV.D. 3.

EWIDENCJA BUDYNKÓW I LOKALI.

1. Lokalizacja projektu

Bodzentyn m

Chmielnik m

Chęciny m

Wszystkie gminy powiatu kieleckiego.

2. Cel projektu

Utworzenie ewidencji budynków i lokali

3. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- pomierzenie wszystkich budynków, które dotychczas nie zostały zamierzone,
- aktualizacja istniejących map sytuacyjno – wysokościowych w zakresie budynków,
- utworzenie ewidencji opisowej budynków,
- połączenie części opisowej z częścią kartograficzną.

4. Oczekiwane rezultaty

- przygotowanie danych do złożenia katastru,
- łatwiejszy i szybszy dostęp do danych o budynkach
- weryfikacja danych dla potrzeb fiskalnych

5. Beneficjenci projektu

19 gmin powiatu kieleckiego

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

7. Wielkość i sposób finansowania

2 300 000 PLN dotacja (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej)

8. Termin realizacji projektu

do 2011 r

Projekt IV. D. 4.

NUMERYCZNA MAPA EWIDENCJI GRUNTÓW POWIATU KIELECKIEGO

1. Lokalizacja projektu

Mniów

Łopuszno

Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego.

Piekoszów
Pierzchnica
Chmielnik
Łagów
Bieliny
Strawczyn

2. Cel projektu

Utworzenie numerycznej mapy ewidencji gruntów dla całego powiatu

2. Główne zadania, które zostaną zrealizowane w ramach projektu

- uzyskanie obrazu rastrowego map ewidencyjnych gruntów
- utworzenie baz gminnych działek ewidencyjnych o określonych współrzędnych
- integracja bazy opisowej ewidencji gruntów z mapą ewidencji gruntów

4. Oczekiwane rezultaty

- łatwiejszy i szybszy dostęp do informacji o gruntach, właścicielach i władających ,
- szybszy przepływ informacji o zmianach w strukturze władania,
- zautomatyzowanie wydawania danych dla interesantów.

5. Beneficjenci projektu

Mieszkańcy powiatu kieleckiego

6. Jednostka odpowiedzialna za wdrożenie projektu

Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

7. Wiekość i sposób finansowania

250 000 PLN - dotacja (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej)

8. Termin realizacji projektu

do 2003 r

8. Monitoring i zasady aktualizacji.

Strategia Rozwoju Powiatu jest narzędziem planowania i zarządzania rozwojem powiatu przez władze samorządowe. Mając na względzie te dwie funkcje zasadne jest prowadzenie monitoringu strategii. Po pierwsze trzeba obserwować dokument jako plan działań wspomagających rozwój, po drugie należy prowadzić ocenę stopnia wdrażania projektów operacyjnych. Ponadto dokument strategii wymaga zastosowania sprawnego systemu aktualizacji, reagującego na zmiany w uwarunkowaniach zewnętrznych i wewnętrznych powiatu.

8.1. Monitoring.

Monitoring projektów operacyjnych składa się z dwóch etapów. Pierwszy odbywa się na szczeblu opracowywania i tworzenia projektów oraz rejestracji rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu. Na tym etapie monitoring będzie dokonywany corocznie, po zakończeniu roku kalendarzowego pokrywającego się z rokiem budżetowym, przez *Zespół ds. Promocji i Rozwoju Powiatu*. Natomiast drugi etap monitoringu odbywać się będzie na poziomie wdrożenia projektów, i będą go dokonywały organy powiatu oraz komisje Rady Powiatu odpowiedzialne za poszczególne obszary strategiczne.

Praca nad strategią powinna mieć charakter ciągły. Ciągłość ta wynika z potrzeby dostosowywania dokumentu do zmieniających się uwarunkowań obiektywnych rozwoju powiatu oraz ze zmian w procesie doskonalenia warsztatu planowania i zarządzania strategicznego w powiecie.

Ustalając zasady monitoringu zapewniona zostanie bieżąca kontrola realizacji projektów operacyjnych.

Monitoring będzie się składał z kolejnych etapów:

- ❖ Zbieranie informacji na temat stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych projektów.
- ❖ Wykonanie analiz.
- ❖ Ocena rezultatów.
- ❖ Porównanie celów i działań z osiągniętymi rezultatami.
- ❖ Analiza przyczyn rozbieżności między zakładanymi a osiągniętymi efektami.
- ❖ Planowanie zmian i poprawek w projektach operacyjnych.
- ❖ Ustalenie zasad wprowadzania nowych projektów.

Efekty monitoringu powinny być odnotowane na liście projektów poprzez usunięcie zrealizowanych projektów i jednocześnie wprowadzone ich jako rezultatów wdrożenia strategii. Dadzą one obraz w postępie realizacji poszczególnych przedsięwzięć a długofalowo będzie można zaobserwować dynamikę realizacji celów.

Równoległe z monitoringiem prowadzona będzie aktualizacja strategii.

8.2. Zasady aktualizacji.

Podobnie jak monitoring aktualizacja będzie dokonywana etapowo, przy czym każdy etap odnosi się do innego poziomu strategii. Korekty dokumentu powinny być dokonywane kompleksowo, a nie jednostkowo gdyż pojedyncza zmiana może być nieuzasadniona w korelacji z innymi.

Pierwszy poziom to aktualizacja projektów operacyjnych, natomiast drugi poziom to aktualizacja priorytetów i celów. Aktualizację na poziomie operacyjnym będzie prowadził Zarząd Powiatu, natomiast priorytety i cele zmieniać może organ stanowiący, którym jest Rada Powiatu.

Aktualizacja na poziomie projektów odbywać się będzie po zakończeniu roku kalendarzowego, ze względu na obowiązek corocznego, finansowego rozliczenia poszczególnych etapów realizacji projektów.

Natomiast aktualizacja priorytetów i celów powinna odbywać się będzie raz na cztery lata ze względu na to, że są to działania przewidziane długofalowo i ich aktualizacja uzależniona jest od poziomu wykonania programów operacyjnych oraz od zmieniającej się sytuacji zewnętrznej. Jest to czasokres odpowiadający kadencyjności władz powiatu.

Aktualizacja jest niezbędnym elementem kontroli nad strategią. Cyklicznie dokonywana pozwoli w porę zareagować na zachodzące zmiany i pojawiające się nowe potrzeby społeczności powiatowej.